

משניות

סדר קדשים

על פי מהדורות הרב דוד אלטראאס ז"ל
שהודפס בשנת ה'תק"ע בעיר פיסא

פה ירושלים י"א
שנת ונשלה פרים שפטנו לפ"ק

הווצאת חטף-סגול

2025

הובא לדפוס באמצעות **X**^{אטלט}**X** ע"י שמעון מונטגיו

תפלת ר' נחניא בן הקנה שחייב לאומרה כל הנכנס לבית המדרש ללימוד
יהי רצון מלפניך יי' אללה שלא יארע דבר תקללה על ידי ולא אכשל
בךבר הילכה וישמחו בי חבירי ולא אומר על טהור טמא ולא על
טמא טהור ולא על מתר אסור ולא על אסור מתר ולא יכשלו חבירי
בךבר הילכה ואש mach בם:

והאר"ז שיקל היה אומר אחר תפלת זו שני פסוקים אלו:

כִּי יְיָ יַתֵּן חֶכְמָה מִפְיוֹ דִּעָת וַתְּבוֹנֵה:
כָּל עַיִן וַאֲבִיטָה נְפָלוֹת מִתּוֹרָתֶךָ:

קודם הלימוד

כתוב בספר תוצאות חיים כשפוחה הספר למדוד בו יאמר

הנני רוצה למדוד כדי שיביאני תלמוד זה לידי מעשה ולידי מדות
ישרות ולידי ידיעת התורתה והריני עושה לשם ייחוד קדשא בריך
הוא ושביגתיה בךhilו ורוחמי ויהי נועם יהזה אלהינו עליינו ומעשיה
ידינו כוננה עליינו ומעשה ידינו כוננהו:

משניות סדר קדשים

יש בו י"א מסכתות וזה סדרון

א זבחים יד פרקים. ב מנחות יג פרקים. ג חולין
יב פרקים. ד בכורות ט פרקים. ה ערבי ט פרקים.
ו תמורה ז פרקים. ז בריתות ו פרקים. ח מעילה ו פרקים.
ט תמיד ז פרקים. י מדות ה פרקים. יא קנים ג פרקים.
בין הכל צ"א פרקים:

ויש מסדרים קנים קודם מדות והכל עולה בקנה אחד

מסכת זבחים

יום יח

פרק א

כָל הַזְבָחִים שֶׁגְבַחוּ שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ בְשָׂרִים אֲלֹא שֶׁלֹא עַל
לְבָעָלִים לְשֵׁם חֹזֶה חוץ מִן הַפְסֵח וּמִן הַחֲטֹאת
הַפְסֵח בָזְמָנוֹ וַיהֲטֹאת בְכָל זָמָן רַبִי אַלְיעָזֶר אָמֵר אָף
הָאָשָׁם הַפְסֵח בָזְמָנוֹ וַיהֲטֹאת וְהָאָשָׁם בְכָל זָמָן אָמֵר
רַבִי אַלְיעָזֶר הַחֲטֹאת בָאה עַל חַטָא וְהָאָשָׁם בָא עַל
חַטָא מֵהַחֲטֹאת פְסוֹלָה שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ אֲף הָאָשָׁם פְסוֹל
שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ:

ב' יוֹסֵי בֶן חֹנִי אָמֵר הַנְשָׁחִתִים לְשֵׁם פְסֵח וְלִשֵּם חֲטֹאת
פְסוֹלִין שְׁמָעוֹן אֲחֵי עֲזִירָה אָמֵר שְׁחַתּוּ לְשֵׁם גְבוֹהָ מֵהֶם
בְשָׁרֵין לְשֵׁם נָמוֹךְ מֵהֶם פְסוֹלִין בִּיצְדָקָה קָדְשִׁים
שְׁשַׁחַתּוּ לְשֵׁם קָדְשִׁים קָלִים פְסוֹלִין קָדְשִׁים קָלִים
שְׁשַׁחַתּוּ לְשֵׁם קָדְשִׁי קָדְשִׁים בְשָׁרֵין הַבָּכָר וְהַמְעָשֵר
שְׁשַׁחַתּוּ לְשֵׁם שְׁלָמִים בְשָׁרֵין וְשְׁלָמִים שְׁשַׁחַתּוּ לְשֵׁם
בְכָזֶר וְלִשֵּם מַעֲשֵר פְסוֹלִין:

ג' הַפְסֵח שְׁשַׁחַתוֹ בְשִׁחרִית בְאַרְבָעָה עָשָׂר שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ רַבִי יְהוֹשֻׁעַ מַכְשִׁיר בְאַלּו נְשַׁחַט בְשָׁלַשָה עָשָׂר בֶן בְּתִירָא
פּוֹסֵל בְאַלּו נְשַׁחַט בֵין הַאַרְבָעִים אָמֵר שְׁמָעוֹן בֶן עַזָּאי
מִקְבֵל אַנְי מִפִי שְׁבָעִים וָשְׁנִים זְקִנִים בַיּוֹם שְׁהַזּוֹבִיבוּ

רבי אלעזר בן עזיריה בישיבה של הובחים הנאכלים שנזובחו שלא לשמן בשרין אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה. חוץ מון הפסח ומון החטאת ולא הוסיף בן עזיר אלא העולה ולא הוזע לו חכמים:

ה הפסח והחטאת ששחתן שלא לשמן. קיבל והלך וזרק שלא לשמן. או לשמן ושלא לשמן. או שלא לשמן ולשמן. פסולין. כיצד לשמן ושלא לשמן. לשם פסח ולשם שלמים. שלא לשמן ולשמן. לשם שלמים ולשם פסח. שהזבח נפסל בארכעה דברים בשחיטה ובקבול. ובהלווד ובזוריקה. רבי שמעון מכשיר בהלווד. שהיה רבי שמעון אומר אי אפשר שלא בשחיטה. ושלא בקבלה. ושלא בזוריקה. אבל אפשר שלא בהלווד. ששוחט בצד המזבח וזורק. רבי אלעזר אומר המהלך במקום שהוא צרייך להלך המתחבה פוסלה. ובמקום שאינו צרייך להלך אין המתחבה פוסלה:

פרק ב

כָּל הַזְּבָחִים שֶׁקְבַּל דָמָן זָר אֲוֹן טְבוֹיל יוֹם מַחְסֵר בְּגָדִים מַחְסֵר בְּפּוֹרִים שֶׁלֹא רְחֵץ יָדִים וּרְגֵלִים עָרְלָה טְמָא יֹשֵׁב עומד על גְּבִי כְּלִים על גְּבִי בְּהַמָּה עַל גְּבִי חֶבְרוֹן פִּסְלָה קְבַּל בְּשֶׁמֶאל פִּסְלָה רְبִי שְׁמַעַן מַכְשֵׁיר נְשָׁפֵךְ עַל הַרְצָפָה וְאַסְפּוֹ פִּסְול נְתַנְנוּ עַל גְּבִי הַכְּבָשׂ שֶׁלֹא בְּנֶגֶד הַיסּוֹד נְתַנְנוּ אֶת הַנְּתָנִין לְמַטָּן לְמַעַלְנוּ וְאֶת הַנְּתָנִין לְמַעַלְנוּ לְמַטָּן אֶת הַנְּתָנִים בְּפִנְים בְּחוֹזֶן וְאֶת הַנְּתָנִים בְּחוֹזֶן בְּפִנְים פִּסְול וְאַין בוֹ בְּרָתָה:

ב' הַשׂוֹחֵט אֶת הַזְּבָח לְזַרְוק דָמו בְּחוֹזֶן לְהַקְטִיר אֶת אַמְוֹרִיו בְּחוֹזֶן אוֹ מִקְצַת אַמְוֹרִיו בְּחוֹזֶן לְאַכְוֹל בְּשָׁרוֹ בְּחוֹזֶן אוֹ בְּזִית מַבְשָׁרוֹ בְּחוֹזֶן אוֹ לְאַכְוֹל בְּזִית מַעֲורָה הָאֱלִיה בְּחוֹזֶן פִּסְול וְאַין בוֹ בְּרָת לְזַרְוק דָמו לְמַחָר אוֹ מִקְצַת דָמו לְמַחָר לְהַקְטִיר אַמְוֹרִיו לְמַחָר אוֹ מִקְצַת אַמְוֹרִיו לְמַחָר לְאַכְוֹל בְּשָׁרוֹ לְמַחָר אוֹ בְּזִית מַבְשָׁרוֹ לְמַחָר אוֹ לְאַכְוֹל בְּזִית מַעֲורָה הָאֱלִיה לְמַחָר פָּגֹול וְחַיְבָן עַלְיוֹ בְּרָת:

ג' זֶה הַכָּלָל כָּל הַשׂוֹחֵט וְהַמִּקְבֵּל וְהַמְּהַלֵּךְ וְהַזַּוְרָק לְאַכְוֹל דָבָר שֶׁדָרְבָו לְאַכְוֹל לְהַקְטִיר חַזְן לְמַקוּמוֹ פִּסְול וְאַין בוֹ בְּרָת חַזְן לְזַמְנוֹ פָּגֹול וְחַיְבָן עַלְיוֹ בְּרָת וּבָלְבָד שִׁקְרָב הַמְּתִיר בְּמִצּוֹתָו:

ד ביצה קרב המתר במצותו. שחט בשתיקה. קיבל והלך וזרק חוץ לזמן. או ששהחט חוץ לזמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמן. זה הוא בשתיקה. או ששהחט וקיבל והלך וזרק חוץ לזמן. זה הוא שקרב המתר במצותו. ביצה לא קרב המתר במצותו. שחט חוץ למקוםו. קבל והלך וזרק חוץ למקוםו. או ששהחט חוץ לזמן. קבל והלך וזרק חוץ למקוםו. או ששהחט וקיבל וזרק והלך חוץ למקוםו. הפסח והחטאת ששהחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמן. או ששהחט חוץ לזמן. קבל והלך וזרק שלא לשמן. או ששהחט קבל והלך וזרק שלא לשמן. זה הוא שלא קרב המתר במצוותו:

ה לא יכול בזיה בחוץ ובזיה למשך. בזיה למשך ובזיה בחוץ. בחייב זיה בחוץ ובחייב זיה למשך. בחייב זיה למשך ובחייב זיה בחוץ פסול ואין בו ברית. אמר רבי יהודה זה הכל אם מחייב בת הזמן קדמה לחייבת המקום. פגול וחייב עליו ברית. ואם מחייב בת המקום קדמה לחייבת הזמן. פסול ואין בו ברית. וחייבים אומרים זה וזה פסול ואין בו ברית. לא יכול בחייב זיה ולהקטיר בחייב זיה אפשר. שאין אכילה והקטירה מצטרפין:

פרק ג

כָל הפסולין פשחתו. שהחיטה בשרה. שהשחיטה בשרה בנים ובעבדים ובתמים אפיקו בקדש קדשים. ובלבך שלא יהו טמאים נוגעים בבשר. לפיכך הם פסולים במחשבתך. וכן שקבלו את הדם חוץ לזמן. וחוץ למקוםו. אם יש דם הנפש. חוזר הפוך ויקבל:

ב' קבל הבשר וננתן לפסול. ייחזר לבשר. קבל בימינו וננתן לשמאלו. ייחזר לימיינו. קבל בכלי קדש וננתן בכלי חול. ייחזר לבלי קדש. נשפך מן הכלי על הרצפה ואספו. ננתנו על גבי הכבש שלא בנגדasisוד. נתן את הבשר. הנתנו למתה למעלה. ואת הנתנו למעלה למתה. את הנתנו בפנים בחוץ. ואת הנתנו בחוץ בפנים. אם יש דם הנפש. ייחזר הבשר ויקבל:

ו' השוחט את הזבח. לאכול דבר שאין דברו לאכול.
ויליהקטיר דבר שאין דברו להקטיר. בשר. רבי אליעזר
פוזל. לאכול דבר שדברו לאכול. ויליהקטיר דבר שדברו
להקטיר. פחות מפותית בשר. לאכול בחצי זית. ולהקטיר
בחצי זית בשר. שאין אכילה והקטירה מצטרפין:

ד השוחט את הζבח לאכול בזאת מן העור. מן הרطب. מן הקפה. מן האל. מן העצמות. מן הגידים. מן הטרפים. מן הקרנים. חוץ לזרמו. או חוץ למקוםו בשר. ואין חיבור עלייהם. משום פגول ונוטר וטמא:

ה השוחט את המקדשין לאכול שליל או שליא בחוץ. לא פיגל המזיל תורים בפנים לאכול ביציהם בחוץ לא פיגל חלב המקדשין וביצוי תורים אין חיבין עליהם משום פגול ונותר טמא:

שחטו על מנת להניח את דמו ואת אמוריו למחר או להוציאו לחוץ רבי יהודה פוסל וחכמים מכשרין. שחטו על מנת לתנו על גבי הכבש שלא בנגד היסוד.תן את הנתניון למוץ' למעלו' ואת הנתניון למוץ' ואת הנתניון בפנים בחוץ ואת הנתניון בבחוץ בפנים שיأكلוהו ערלים שיקריבווהו ערלים לשבר עצמות הפסח ולאכול ממנה נא. לערב דמו בדם פסולין בשר. שאין מהחשבה פסולת אלא חוץ לזרען וחוץ למקומו. והפסח והחטאת שלא לשמן:

פרק ד

בית שמאי אומרים כל הנתניון על מזבח החיצון. שם נתנו מטבח אחת בפר. ובחטאת שתי מטבחות. ובית הלל אומרים אף חטאת שנתנה מטבח אחת בפר. לפיכך אם נתן הראשונה בטקונה. ואת השניה חוץ לזרענה בפר. נתן את הראשונה חוץ לזרענה. ואת השניה חוץ למקומה. פגול וחיבין עליו ברת:

ב בְּכָל הַגְּתָנִין עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי שֶׁאָמַר חַסְר אַחַת מִן הַמְּתֻנוֹת לֹא כְּפֵר לְפִיכָּךְ אָמַן גַּתּוֹ כְּלֹן בַּתְּקוֹנוֹ וְאַחַת שֶׁלָּא בַּתְּקוֹנוֹ הַפְּסוֹל וְאֵין בָּרוּת:

ג אֲלֹו דָּבָרִים שֶׁאֵין חִבֵּין עַלְيָהֶם מִשׁוּם פָּגּוֹל הַקְּמָץ וְהַלְּבָזָנָה וְהַקְּטָרָתָה וּמִנְחָת בְּהַנִּים וּמִנְחָת בְּהַן מֶשֶׁיחָה (וּמִנְחָת נְסָכִים) וְהַדָּם וְהַנְּסָכִים הַבָּאִים בְּפָנֵי עַצְמָן דָּבָרִי רַبִּי מַאיָּר וְחַכְמָמִים אֹמְרִים אֶפְתָּהָאִים עַם הַבְּהָמָה לְזֹג שֶׁמֶן שֶׁל מִצְּרוּעַ רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר אֵין חִבֵּין עַלְיוֹ מִשׁוּם פָּגּוֹל וַרְבִּי מַאיָּר אֹמֵר חִבֵּין עַלְיוֹ מִשׁוּם פָּגּוֹל שְׁדָם הָאָשָׁם מַתִּירוֹ וְכָל שִׁישׁ לוֹ מַתִּירִים בֵּין לְאָדָם בֵּין לְמִזְבֵּחַ חִבֵּין עַלְין מִשׁוּם פָּגּוֹל:

ד הַעֲוָלה דָּמָה מַתִּיר אֶת בְּשָׂרָה לְמִזְבֵּחַ וְעֹורָה לְבַהֲנִים עֹולָת הַעֲוָף דָּמָה מַתִּיר אֶת בְּשָׂרָה לְמִזְבֵּחַ חַטָּאת הַעֲוָף דָּמָה מַתִּיר אֶת בְּשָׂרָה לְבַהֲנִים פָּרִים הַגְּשָׁרִפִים וְשַׁעֲרִים הַגְּשָׁרִפִים דָּמָן מַתִּיר אֶת אַיִלּוֹרָהוּ לִקְרָב רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר בְּלִי שְׁאַינוּ עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצָׁן בְּשָׁלָמִים אֵין חִבֵּין עַלְיוֹ מִשׁוּם פָּגּוֹל:

ה קָדְשֵׁי עֹזְבֵּי אַלְילִים אֵין חִבֵּין עַלְיָהֶם מִשׁוּם פָּגּוֹל נוֹתָר וְטָמָא וְהַשׁׁוֹחֵטָן בְּחֹזֶק פָּטוֹר דָּבָרִי רַבִּי מַאיָּר רַבִּי יוֹסֵי מַחְיֵב דָּבָרִים שֶׁאֵין חִבֵּין עַלְיָהֶם מִשׁוּם פָּגּוֹל חִיבָּם עַלְיָהֶם מִשׁוּם נוֹתָר מִשׁוּם טָמָא חֹזֶק מִן הַדָּם רַבִּי שְׁמַעוֹן

אומר בדבר שדרפו להאכל. אבל בגין העצים והלבונה והקטרת אין מיבין עליה מושום טמאה:

ו' לשם יששה דברים נזבח נזבח לשם זבח לשם זבח. לשם השם לשם אישים לשם ריח. לשם ניחח. והחטאת והאשם לשם חטא. אמר רבי יוסי אף מי שלא היה בלבו לשם אחד מכל אלו בשר. שהוא תנאי בית דין. שאין המחייב הולכת אלא אחר העוזב:

פרק ה

אייזהו מקום של זבחים קדשי קדשים שחיטתן באפוזן. פר ושער של יום הבפורים. שחיטתן באפוזן. וקבול דמן בכלי שרת באפוזן. ודמן טעונהizia על בין הבדיקות. ועל הפרכת. ועל מזבח הזהב. מתקנה אחת מהן מעבבת. שירוי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון. אם לא נתן לא עגב:

ב' פרים הנשறפים וערי הנשறפים שחיטתן באפוזן. וקבול דמן בכלי שרת באפוזן. ודמן טעונהizia על הפרכת. ועל מזבח הזהב. מתקנה אחת מהן מעבבת. שירוי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון. אם לא נתן לא עגב. אלו ואלו נשרפים בבית הדשן:

ג' חטאות האبور והיחיד. אלו הן חטאות האبور. שירוי ראייני קדשים. ושל מזודות. שחיטתן באפוזן. וקבול

דְּמָנוּ בְּכָלֵי שִׁרְתַּת בַּצְפּוֹן. וְדַمָּנוּ טֻעָן אֶרְבֶּעָה מִתְנּוֹת עַל
אֶרְבֶּעָה קְרָנוֹת. בַּיְצָד עַלְהָ בַּכְּבָשׂ וְפִנְהָ לְסָגֵב. וּבָא לוּ
לְקָרְנוֹ דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מִזְרָחִית צְפּוֹנִית. צְפּוֹנִית מַעֲרָבִית.
מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שִׁירֵי הַדָּם הִיא שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִית.
וּנְאָכְלֵין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים. לְזִכְּרֵי כְּהוֹנָה. בְּכָל מְאָכֵל.
לִיּוֹם וְלִילָּה עַד חִצּוֹת:

ג' הָעוֹלָה קְדֻשָּׁ קְדָשִׁים. שְׁחִיטָתָה בַּצְפּוֹן. וּקְבוּל דְּמָה
בְּכָלֵי שִׁרְתַּת בַּצְפּוֹן. וְדַמָּה טֻעָן שְׂתִּי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה.
וּטֻעָנה הַפְּשֵׁט וְגַתּוֹחַ. וּכְלִיל לְאָשִׁים:

ה' זָבֵחַ שְׁלֵמִי צָבֹור וְאָשָׁמוֹת. אַלְוָה הָן אָשָׁמוֹת. אָשָׁם
גְּנִילּוֹת. אָשָׁם מַעֲלָוֹת. אָשָׁם שְׁפָחָה חֲרוֹפָה. אָשָׁם נְזִיר.
אָשָׁם מַצּוֹּרָע. אָשָׁם תָּלוּי. שְׁחִיטָתָן בַּצְפּוֹן. וּקְבוּל דְּמָנוּ
בְּכָלֵי שִׁרְתַּת בַּצְפּוֹן. וְדַמָּנוּ טֻעָן שְׂתִּי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה.
וּנְאָכְלֵין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים. לְזִכְּרֵי כְּהוֹנָה. בְּכָל מְאָכֵל.
לִיּוֹם וְלִילָּה עַד חִצּוֹת:

ו' הַתּוֹדָה וְאַיִל נְזִיר קְדָשִׁים קְלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מֶקוּם
בַּעֲזָרָה. וְדַמָּנוּ טֻעָן שְׂתִּי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה. וּנְאָכְלֵין בְּכָל
הָעִיר. לְכָל אָדָם. בְּכָל מְאָכֵל. לִיּוֹם וְלִילָּה עַד חִצּוֹת.
הַמּוֹרָם מִהֶּם בַּיּוֹצָא בָּהֶם. אֶלָּא שְׁהַמּוֹרָם נְאָכֵל לְבָהָנים.
לְנְשִׁיהם וְלְבָנִיהם וּלְעַבְדִּיהם:

ז' שְׁלֵמִים קְדָשִׁים קְלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מֶקוּם בַּעֲזָרָה.
וְדַמָּנוּ טֻעָן שְׂתִּי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה. וּנְאָכְלֵין בְּכָל הָעִיר.

משניות סדר קדשים

לכל אדם. בכל מאכל. לשני ימים ולילה אחד. המזומנים מהם ביציאם ביהם. אלא שהמזומנים נאכל לבתנים. לנשיהם ולבנייהם ולבנייהם:

" הבכור והמעשר והפסח קדשים קלים. שהחיתון בכל מקום בעזורה. זdem טעון מותנה אחת. ובלבך שיתון בנגד היסוד. שנה באכילתון. הבכור נאכל לבתנים. והמעשר לכל אדם. ונאכלין בכל העיר. בכל מאכל. לשני ימים ולילה אחד. הפסח אינו נאכל אלא בלילה. ואינו נאכל אלא עד חצות. איןנו נאכל אלא למניו. ואינו נאכל אלא צלי:

פרק ו'

קדשי קדשים ששחיטן בראש המזבח. רבי יוסי אומר באלו נשחטו בצפון. רבי יוסי בר יהודה אומר מחייב המזבח ולא צפון בצפון. מחייב המזבח ולדרום בקרים. המנחות היו נקומות בכל מקום בעזורה. ונאכלין לפנים מן הקלעים. לזכרי בהוניה. בכל מאכל. ליום וללילה עד חצות:

" חטאת העזיף היתה נעשית על קרון דריזמית מערבית. בכל מקום היתה בשירה. אלא שזו היה מקומה. שלשה דברים היתה אotta הקרון משפט מלמטה ושלשה מלמטה. מלמטה חטא העזיף וההנשות ושרי הדם.

מִלְמַעַלْ נָסֹךְ הַמִּים וְהַיּוֹן וְעוֹלָת הַעֲזֹף בְּשֵׁהִיא רַבָּה
בְּמִזְרָח:

כִּי כָל הַעֲזֹף לְמִזְבֵּחַ עַזְלֵין דָּרֶךְ יְמִין וּמִקְיָפֵין וּזְרִידֵין דָּרֶךְ
שְׁמָאלָל חֹזֵק מִן הַעֲזֹלה לְשִׁלְשָׁה דְּבָרִים אֶלָּו שְׁהִיו עוֹלִים
וְחוֹזְרִים לְעַקבָּב:

ד' חַטָּאת הַעֲזֹף בַּיַּצְדֵּק הַיְתָה נְעִשִּׂית הִיה מַולְךָ אֶת רָאשָׁה
מִמְּאֹל עַרְפָּה וְאַיִן מִבְּדִיל וּמִזָּה מִדָּמָה עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ
שִׁירֵי הַדָּם הִיה מַתְמָאָה עַל הַיסּוֹד אֵין לְמִזְבֵּחַ אֶלָּא דָמָה
וּכְלָה לְפָהָנים:

ה' עוֹלָת הַעֲזֹף בַּיַּצְדֵּק הַיְתָה נְעִשִּׂית עַלְהָ בְּכֶבֶשׂ וּפְנֵה
לְסּוֹבֵב בָּא לוֹ לְקַרְנוֹ דָּרוֹמִית מִזְרָחִית הִיה מַולְךָ אֶת
רָאשָׁה מִמְּאֹל עַרְפָּה וּמִבְּדִיל וּמִמְּאָה אֶת דָמָה עַל קִיר
הַמִּזְבֵּחַ נִטְלָה אֶת הַרְאָשָׁה וְהַקְרִיף בֵּית מַלְיקָתוֹ לְמִזְבֵּחַ
וּסְפִגּוֹ בְּמַלְחָח וּזְרֻקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים בָּא לוֹ לְגַזְפָּה וְהַסִּיר
אֶת הַמִּרְאָה וְאֶת הַנוֹּצָה וְאֶת בְּנֵי מַעַיִם הַיּוֹצָאים עַמָּה
וְהַשְׁלִיכָה לְבֵית הַדְּשֵׁן שְׁפֵעָה וְלֹא הַבְּדִיל וְאֶם הַבְּדִיל בְּשֵׁר
וּסְפִגּוֹ בְּמַלְחָח וּזְרֻקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים:

ו' לֹא הַסִּיר לֹא אֶת הַמִּרְאָה וְלֹא אֶת הַנוֹּצָה וְלֹא אֶת
בְּנֵי מַעַיִם הַיּוֹצָאים עַמָּה וְלֹא סְפִגּוֹ בְּמַלְחָח כָּל שְׁשָׁבָה
בָּה מַאֲחַר שְׁמָאָה אֶת דָמָה בְּשֵׁרָה הַבְּדִיל בְּחַטָּאת וְלֹא
הַבְּדִיל בְּעַזְוֹלה פְּסָל מַזָּה דָם הַרְאָשָׁה וְלֹא מַזָּה דָם הַגּוֹף
פְּסָולָה מַזָּה דָם הַגּוֹף וְלֹא מַזָּה דָם הַרְאָשָׁה בְּשֵׁרָה:

חטאת העז שמלקה שלא לשמה. מזה דמה שלא לשמה או לשמה ולא לשמה לשמה. או שלא לשמה ולשמה. אונד שמלקה לשמה ולשמה. פסילה. עולת העוז בשורה. ובלבד שלא עלתה לבעים. אחד חטאת העז. ואחד עולת העוז. שמלקה ומשמה אחד לאכול דבר שדרפו לאכול. להקטיר דבר שדרפו לאכול. חזץ למקומו. פסול ואין בו ברת. חזץ לזמןנו. פגול וחיבין עלייו ברת. ובלבד שיקרב המתר במצותו. כיצד קרב המתר במצוותו. מלך בשתייה. ומזה הדם חזץ לזמןנו. או שמלך חזץ לזמןנו. ומזה הדם בשתייה. או שמלך ומזה הדם חזץ לזמןנו. זה הוא שקרב המתר במצוותו. כיצד לא קרב המתר במצוותו. מלך חזץ למקומו ומזה הדם חזץ לזמןנו. או שמלך חזץ לזמןנו. ומזה הדם חזץ למקומו. (או שמלך ומזה את הדם חזץ למקומו) חטאת העז שמלקה שלא לשמה. ומזה דמה חזץ לזמןה. או שמלקה חזץ לזמןה. ומזה דמה שלא לשמה. או שמלקה. ומזה דמה שלא לשמה. זה הוא שלא קרב המתר במצוותו. לאכול בזית בחוץ. ובזית למחר. בזית למחר ובזית בחוץ. בבחזאי זית בחוץ. ובבחזאי זית למחר. בבחזאי זית למחר. ובבחזאי זית בחוץ. פסול ואין בו ברת. אמר רבי יהודה זה הכלל. אם מתחשבת הזמן קדמה למתחשבת המקום. פגול וחיבין עליו ברת. ואם מתחשבת המקום קדמה למתחשבת הזמן. פסול ואין בו ברת. וחכמים אומרים זה וזה פסול ואין בו ברת. לאכול

**בָּחִזֵּי זִית וְלַהֲקֹטֶר בָּחִזֵּי זִית בְּשֶׁר שֶׁאָין אֲכִילָה וְלַהֲקֹטֶר
מִצְטְּרָפִין:**

פרק ז

**חַטָּאת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לְמַטָּה . בָּמִعְשָׂה חַטָּאת לְשֶׁם
חַטָּאת . בְּשֶׁרֶת . בָּמִעְשָׂה חַטָּאת לְשֶׁם עֹלָה .
בָּמִעְשָׂה עֹלָה לְשֶׁם חַטָּאת . בָּמִעְשָׂה עֹלָה לְשֶׁם עֹלָה .
פְּסָולָה . עֲשָׂאָה לְמַעַלָּה בָּמִעְשָׂה כָּלָם . פְּסָולָה :**

**ב עֹלָת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לְמַעַלָּן . בָּמִעְשָׂה עֹלָה לְשֶׁם עֹלָה
בְּשֶׁרֶת . בָּמִעְשָׂה עֹלָה לְשֶׁם חַטָּאת בְּשֶׁרֶת . וּבְלִבְדֵּי שְׁלָא
עַלְתָּה לְבָגְלִים . בָּמִעְשָׂה חַטָּאת לְשֶׁם עֹלָה . בָּמִעְשָׂה
חַטָּאת לְשֶׁם חַטָּאת . פְּסָולָה . עֲשָׂאָן לְמַטָּן בָּמִעְשָׂה כָּלָן .
פְּסָולָה :**

**ג וּכְלֹן אִינּוֹ מִטְמָאוֹת בַּבֵּית הַבְּלִיעָה וּמוֹעֵלָיו בָּהוּ . חַזְקָנִית
מְחַטָּאת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לְמַטָּן . בָּמִעְשָׂה חַטָּאת לְשֶׁם
חַטָּאת :**

**ד עֹלָת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לְמַטָּן . בָּמִעְשָׂה חַטָּאת לְשֶׁם
חַטָּאת . רַبִּי אַלְיָזֶר אָמֵר מוֹעֵלָין בָּה . רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמֵר
אֵין מוֹעֵלָין בָּה . אָמַר רַבִּי אַלְיָזֶר מָה אֶم חַטָּאת שֶׁאָין
מוֹעֵלָין בָּה לְשֶׁמֶה . בְּשֶׁנֶּה אֶת שֶׁמֶה מוֹעֵלָין בָּה . עֹלָה
שֶׁמוֹעֵלָין בָּה לְשֶׁמֶה . בְּשֶׁנֶּה אֶת שֶׁמֶה אֵינוֹ דִין שִׁימָעָלוּ
בָּה . אָמַר לוּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא . אֶם אָמְרָת בְּחַטָּאת שֶׁשֶּׁנֶּה**

את שמה לשם עולה. שכן שנה (את) שמה לדבר שיש
בו מעילה. תאמר בעולה ששנה את שמה לשם חטא.
שנו שנה את שמה לדבר שאין בו מעילה. אמר לו רבי
אליעזר והרי קדשים נשבחין בדרכם. ושבחין לשם
קדשים קלים יוכיחו. שכן שנה את שמן לדבר שאין בו
מעילה. ומועלין בהן. אף אתה אל תחתה על העולה.
שאף על פי ששנה את שמה. לדבר שאין בו מעילה
שימעלו בה. אמר לו רבי יהושע לא. אם אמרת בקדשי
קדשים נשבחין בדרכם. ושבחין לשם קדשים קלים. שכן
שנה את שמן לדבר שיש בו אסור והתר. תאמר בעולה.
שנה את שמה בדבר שכלו התר:

ה מלך בשמאל או בלילה. שחת חולין בפניהם. וקדשים
בחוץ איןן מטמאות בבית הבלתיה. מלך בסביז. מלך
חולין בפניהם. וקדשים בחוץ. תורים שלא הגיע זמן. ובני
יונה שעבר זמן. שיבש גפה. ושגsuma עינה. ושנקעה
רגלה. מטמאה בית הבלתיה זה הכלל כל שהיה פסולה
בקדש. אינה מטמאה בית הבלתיה. לא היה פסולה
בקדש. מטמאה בית הבלתיה. וכל הפסולים שמלאו.
מלך כתן פסולה. ואין מטמאות בית הבלתיה:

ו מלך ונמצא טרפה. רבי מאיר אומר אינה מטמאה
בבית הבלתיה. רבי יהודה אומר מטמאה בית
הבלתיה. אמר רבי מאיר מה אם נבלת בהמה
שהיא מטמאה במגע ובמשוא. שחיטתה מטהרת

את טרפה מטמאתה. נבלת העוז שאינה מטמאה ב מגע וב משא. אין די שתהא שחיטה מתרת את טרפה מטמאתה. מה מצינו בשחיטה שהיא מכשרה באכילה. ומתרת את טרפה מטמאתה אף מליקתה שהיא מכשרה באכילה. טהרה את טרפה מטמאתה. רבי יוסי אומר דיה נבלת בהמה. שחיטה מטירה. אבל לא מליקת:

פרק ח

כל הזכחים שנתקערבו בחטאונות המתוות או בשור הנסקל. (אפילו אחד ברבוא.) ימותו כלם. נתקערבו בשור שנעבדה בו עבירה. או שהמית את האדם על פי עד אחד. או על פי הבעלים. ברובע ובנרבע ובמקצתה ובגעבד ובathan ובהחר ובקלאים ובטריפה ובזיא דפן. ירעו עד שישתחابו וימברו ויביא בדמי היפה שבתו מאותו המין. נתקערב בחולין תמים. ימברו החולין לארכביאותו המין:

ב קדשים בקדשים מין במין. זה יקרב לשם מי שהוא. וזה יקרב לשם מי שהוא. קדשים בקדשים מין בשאיינו מינו. ירעו עד שישתחابו וימברו ויביא בדמי היפה שבתו ממין זה. ובדמי היפה שבתו ממין זה. ונפסיד המותר מביתו. נתקערבו בבור ובעשר. ירעו עד שישתחابו.

ויאכלו בכבוד ובכבודם. הפל יכולין להתערב. חייז מן החטא והאשם:

א אשם שנתקערב בשלמים. (ירעו עד שישתאבו) רבינו שמעון אומר שניהם ישחטו באפוזן. ויאכלו בחמור שבזה. אמרו לו אין מבאים קדשים לבית הפסול נתערבו חתיכות בחתיכות. קדשי קדשים בקדשים קלים. הנאכלין ליום אחד בנאכלים לשני ימים. יאכלו בחמור שבזה:

ב אברי חטא שנתקערבו באברי עולה. רבינו אליעזר אומר יטנו למعلن. ורואה אני את בשר החטא מלמעלן. באלו הוא עצים. וחכמים אומרים תעבור צורתן. ויצא לבית השירפה:

ג אברין באברי בעלי מומין. רבינו אליעזר אומר אם קרב ראש אחד מהן. יקרבו כל הרשין. ברעו של אחד מהן. יקרבו כל הקרעים. וחכמים אומרים אפילו קרבו כלם. חזק מאחד מהן. יצא לבית השירפה:

ד דם שנתקערב במים. אם יש בו מראה דם כישר. נתערב בין רוזין אותו באלו הוא מים. נתערב בדם בהמה או בדם חיה רוזין אותו באלו הוא מים. רבוי יהודה אומר אין דם מבטל דם:

נתחערב בדים פסולין. ישפיך לאםה. בדים תמצית ישפיך לאםה. רבי אליעזר מבהיר. אם לא גמלך ונתנו בשר:

דים תמים בדים בעלי מומין. ישפיך לאםה. כוס בכוסות. רבי אליעזר אומר קרב כוס אחד. יקרבו כל הכוסות. וחכמים אומרים אפילו קרבו כלם חוץ מאחד מהן. ישפיך לאםה:

הנתנו למיטה שנתחערבו בנתנו למיטה. רבי אליעזר אומר יתנו למיטה. ורואה אני את התוצאות נמעלה. אבלו הן מים. ויחזור ויתנו למיטה. וחכמים אומרים ישפכו לאםה. ואם לא גמלך ונתנו בשר:

הנתנו מתנה אחת שנתחערבו בנתנו מתנה אחת. ינתנו מתנה אחת. מתן ארבע במתן ארבע ינתנו מתן ארבע. מתן ארבע במתנה אחת. רבי אליעזר אומר ינתנו במתן ארבע. רבי יהושע אומר ינתנו במתנה אחת. אמר לו רבי אליעזר והרי הוא עוזר על בל תגרע. אמר לו רבי יהושע והרי הוא עוזר על בל תוסיף. אמר לו רבי אליעזר לא נאמר בל תוסיף. אלא בשזהו בעצמו. אמר לו רבי יהושע לא נאמר בל תגרע. אלא בשזהו בעצמו. ועוד אמר לו רבי יהושע בשנתה עברת על בל תוסיף. ועשית מעשה בידך. וכשלא נתת עברת על בל תגרע. ולא עשית מעשה בידך:

י" הַנְּתָנִים בַּפִּנִים שֶׁנְתַעֲרֹבּוּ בַּנְּתָנֵין בְּחִזּוֹן יִשְׁפְכוּ לְאַמָה.
 נְתָנוּ בְחִזּוֹן וְחוֹזֵר וְנְתָנוּ בַפִּנִים כְּשֶׁר. בַפִּנִים וְחוֹזֵר וְנְתָנוּ בְחִזּוֹן
 רַبִּי עַקְבָּא פּוֹסֵל. וְחַכּוּמִים מִבְשִׁירֵינוּ שֶׁתְּהִיה רַבִּי עַקְבָּא
 אָזֶם בְּלֵדְמִים שֶׁנְכַנְסָוּ לְכַפֵּר בְּהַיִל פְּסֻולֵין וְחַכּוּמִים
 אָזֶם רַבִּים חַטָּאת בְּלָבֶד. רַבִּי אַלְיעָזֵר אָזֶם אָף הָאַשְׁם.
שֶׁנְאָמָר בְּחַטָּאת וּבְאַשְׁם:

י' חַטָּאת שֶׁקָּבֵל דָמָה בְשִׁנִי כּוֹסֹת. יֵצֵא אֶחָד מֵהוּ לְחִזּוֹן.
 בַפִּנִים כְּשֶׁר. נְבָנֵס אֶחָד מֵהוּ לִפְנִים. רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי
 מִבְשִׁיר בְּחִזּוֹן. וְחַכּוּמִים פּוֹסְלֵין. אָזֶם רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי
 מֵהָ אָס בְּמִקּוֹם שְׁהַמְחַשֵּׁבָה פּוֹסֵלָת בְּחִזּוֹן. לֹא עֲשָׂה אֵת
 הַמְשׁׁוֹאָר כִּיּוֹצֵא. מִקּוֹם שְׁאֵין הַמְחַשֵּׁבָה פּוֹסֵלָת בַפִּנִים.
 אֵינוֹ דַי שֶׁלָא נָעֲשָׂה אֵת הַמְשׁׁוֹאָר בְּנְבָנֵס. נְבָנֵס לְכַפֵּר
 אֶפְעַל פִי שֶׁלָא כַּפֵּר פְּסֵל. דְבָרִי רַבִּי אַלְיעָזֵר. רַבִּי שְׁמַעוֹן
 אָזֶם עַד שִׁיבְכַּפֵּר. רַבִּי יְהוֹדָה אָזֶם אֶס הַכְּנִיס שׁוֹגֵג כְּשֶׁר.
 בְּלֵדְמִים הַפְּסֻולֵין שֶׁנְתָנָנוּ עַל גְּבֵי הַמּוֹבֵח. לֹא הַרְצָה
 הַצִּיז אֶלְאָ עַל הַטְמָא. שְׁהַצִּיז מְרַצָּה עַל הַטְמָא. וְאֵינוֹ
מְרַצָּה עַל הַיּוֹצֵא:

פרק ט

המזבח מקדש את הראוי לו. רבי יהושע אומר כל הראוי לאנשים אם עלה לא ירד. שנאמר הראוי העולה על מזקה על המזבח. מה עולה שהיא ראויה לאנשים. אם עלה לא תרד. אף כל דבר שהוא ראויה לאנשים אם עלה לא ירד. רבנן גמליאל אומר כל הראוי למזבח. אם עלה לא ירד. שנאמר הראוי העולה על מזקה על המזבח. מה עולה שהיא ראויה למזבח אם עלה לא תרד. אף כל דבר שהוא ראויה למזבח. אם עלה לא ירד. אין בין דברי רבנן גמליאל לדברי רבי יהושע אלא הדם והנסכים. שרבנן גמליאל אומר לא ירדו. ורבי יהושע אומר ירדו. רבבי שמעון אומר הזבח בשר והנסכים פסולין. הנסכים בשרין והזבח פסול. אפילו זה וזה פסולין. הזבח לא ירד והנסכים ירדו:

ב' ואלו אם עלו לא ירדו הלו. והטמא. והיוצא. והנשחת חוץ לזרען. וחוץ למקומו. ושבלו פסולים וזרקו את דמו. רבי יהודה אומר שנשחתה בלילה. ושותפה דםיה. ושייצא דםיה חוץ לקלעים. אם עלה תרד. רבבי שמעון אומר לא תרד. שהיה רבבי שמעון אומר כל שפסולו בקדש הקדש מקבלו. לא היה פסול בקדש. אין הקדש מקבלו:

ג' אלו לא היה פסול בקדש. הרובע והרביע והמיוקאה והנעבד. והאתנו והמחיר והכלאים והטרפה ויוצא דפניהם.

ובעליו מומין. רבי עקיבא מבשיר בבעל מומין. רבי חנניא סגון הכהנים אומר דוחה היה אבא את בעל מומין. מעל גבי המזבח:

ד בשם שם עלו לא ירדו. אך אם ירדו לא יעלו. ובכלו שעלו חיים לראש המזבח ירדו. עליה שעלהת חיה לראש המזבח תרד. שחתה בראש המזבח. יפשיט וינתח במקומה:

ה ואלו אם עלו ירדו. בשער קדשי קדשים. ובשער קדשים קלילים. ומותר העمر. ושתי הלחם. ולחם הפנים. ושרי מנוחות. והקטרת. האומר שבראשי כבשים. והשער שבזקנו תישים. והעצמות והגידים והקרניים והטלים בזמן שאין מחרבין יעלו. שנאמר והקטיר להן את הכל המזבחה. פרשו לא יעלו. שנאמר ועשית עולתך הבשר והדים:

ו וכלם שפקעו מעל גבי המזבח לא יחויר. וכן גחלת שפקעה מעל גבי המזבח. אברים שפקעו מעל גבי המזבח. קדם לחצות. יחויר ומוציאין בהן. לאחר חצות לא יחויר. ואין מוציאין בהן:

ז בשם שהמזבח מקדש את הראי לו. אך הקבש מקדש. בשם שהמזבח והכבש. מקדשין את הראי להן. אך הבלים מקדשין. בלי הלח מקדשין את הלח. ומדות היבש מקדשות את היבש. אין בלי הלח מקדשין את

היבש. ולא מדות היבש מקדשות את הלה. בלי הקדש שנתקבו. אם עושים הם מעין מלאכתן שהיו עושין והו שלמים. מקדשים. ואם לאו אין מקדשים. ובולם אין מקדשים אלא בקדש:

פרק י

בֶּל הַתִּדְרֵר מִחְבָּרוֹ קֹדֶם אֶת חֲבָרוֹ. הַתִּמְדִין קֹדֶם־יְמִינָיו. מִוסְפֵּין שְׁבַת קֹדֶם־יְמִינָיו לְמוֹסֵפִי רָאשׁ חָדֶשׁ. מִוסֵּפִי רָאשׁ חָדֶשׁ קֹדֶם־יְמִינָיו לְמוֹסֵפִי רָאשׁ הַשָּׁנָה. (שנאמר מלבד עזלת הבקר אשר לעזלת הtmpmid תעשו את אלה):

ב' וְכֹל הַמִּקְדֵּשׁ מִחְבָּרוֹ קֹדֶם אֶת חֲבָרוֹ. דֵם חַטָּאת קֹדֶם לְדֵם עֹזֶלה. מִפְנֵי שַׁהוּא מְרַצֵּה. אִיבָּרִי עֹזֶלה קֹדֶם־יְמִינָיו חַטָּאת. מִפְנֵי שַׁהוּן בְּלִיל לְאָשָׁים. חַטָּאת קֹדֶם־יְמִינָיו לְאָשָׁם. מִפְנֵי שַׁדְמָה נָתַן עַל אַרְבָּעָ קְרֻנוֹת. וּעַל הַיְסָודִי אָשָׁם קֹדֶם לְתֹזֶה וְלְאֵיל נְזִיר. מִפְנֵי שַׁהוּא קְדֵשִׁים. הַתֹּזֶה וְאֵיל נְזִיר קֹדֶם־יְמִינָיו לְשָׁלְמִים. מִפְנֵי שַׁהוּן נְאָכְלִין לִיום אֶחָד וְטֻוּגִים לְחַם. שָׁלְמִים קֹדֶם־יְמִינָיו לְבָכָור מִפְנֵי שַׁהוּן טֻוּגִים מִתּוֹן אַרְבָּעָ. וּסְמִיכָּה וְנִסְכִּים וְתִנְופָּת חַזָּה וְשֹׁזֶק:

ג' הַבָּכָור קֹדֶם לְמַעַשֵּׂר. מִפְנֵי שְׁקָדוֹשָׁתוֹ מְרַחְםָ. וְנְאָכֵל לְבָהָנים. הַמַּעַשֵּׂר קֹדֶם לְעוֹפּוֹת. מִפְנֵי שַׁהוּא זָבֵחַ. וַיֵּשׁ בָּזֶה קְדֵשִׁי קְדֵשִׁים דָמוֹ וְאִמּוֹרִיו:

ד הַעֲזֹפּוֹת קְוָדְמִין לְמִנְחֹות. מִפְנֵי שֶׁהוּ מִינִי דָמִים. מִנְחָת חֹטְאָ קְוָדָמָת לְמִנְחָת נְדָבָה. מִפְנֵי שֶׁהָיָא בָּאָה עַל חָטָא. חַטָּאת הַעוֹר קְוָדָמָת לְעֹלָת הַעוֹר. וּבוּ בְּהַקְדָּשָׁה:

ה כָּל הַחֲטָאוֹת שְׁבַתּוֹרָה קְוָדָמוֹת לְאֲשָׁמוֹת. חֹזֶן מְאַשָּׁם מִצְוָעָד. מִפְנֵי שֶׁהָוָא בָּא לְהַכְּשָׂר. כָּל הָאֲשָׁמוֹת שְׁבַתּוֹרָה. בָּאַין בְּנֵי שְׁתִים. וּבָאַין בְּכֶסֶף שְׁקָלִים. חֹזֶן מְאַשָּׁם נְזִיר. וְאַשָּׁם מִצְוָעָד. שֶׁהוּ בָּאַין בְּנֵי שְׁנִינָן. וְאַיְնָן בָּאַין בְּכֶסֶף שְׁקָלִים:

ו בְּשָׁם שֶׁהוּ קְוָדְמִין בְּהַקְרְבָּתָן. כֵּد הַן קְוָדְמִין בְּאַכְילָתָן. שְׁלָמִים שֶׁל אֲמָשׁ וּשְׁלָמִים שֶׁל הַיּוֹם. שֶׁל אֲמָשׁ קְוָדְמִין. שְׁלָמִים שֶׁל אֲמָשׁ. וְחַטָּאת וְאַשָּׁם שֶׁל הַיּוֹם. שֶׁל אֲמָשׁ קְוָדְמִין. דָבָרי רַבִּי מַאיָר. וְחַכְמִים אֲוֹמָרים חַחְטָאת קְוָדָמָת מִפְנֵי שֶׁהָיָא קָדְשִׁי קְדָשִׁים:

ו בְּכָלָם הַפְּהָנִים רְשָׁאֵין לְשָׁנוֹת בְּאַכְילָתָן. לְאַכְלָוֹן צְלָוִים שְׁלוּקִין וּמְבָשְׁלִין. וְלִתְתַּחַת לְתֹזְנוֹן תְּבִלִין חֹלְוִין וּתְבִלִי תְּרוּמָה. דָבָרי רַבִּי שְׁמֻעוֹן. רַבִּי מַאיָר אָוֹמֵר לֹא יִתְן לְתֹזְנוֹן תְּבִלִי תְּרוּמָה. שֶׁלָּא יִבְיאֵת הַתְּרוּמָה לִידֵי פְסָול:

ח אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָם רְאִית שֶׁמַן שֶׁהָוָא מִתְחַלֵק בְּעֹזֶרֶת. אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְשֹׁאֵל מָה הָוָא. אֶלָּא מוֹתֵר רַקִיקִי מִנְחָת יִשְׂרָאֵל. וּלֹא שֶׁמַן שֶׁל מִצְוָעָד. אָם רְאִית שֶׁמַן שֶׁהָוָא נְתֹונָן עַל גַּבֵּי הָאֲשָׁים. אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְשֹׁאֵל מָה הָוָא. אֶלָּא

מותר רקייק מנוחות בהנים. ומנוחת בהן המשיח. שאין מתנדבים שםן. רבי טרפון אומר מתנדבים שםן:

פרק יא

ד' חטאת שנטו על הבגד. הרי זה טעון בובס. אף על פי שאין הכתוב מדבר. אלא בנאכלות. שנאמר במקום קדוש תאכל. אחד הנאכלת ואחד הפנימית טענות בובס. שנאמר תורה החטא תורה אחת לכל החטאות:

ב' חטאת פסוללה אין דמה טעון בובס. בין שהיה לה שעת הבשר. בין שלא היה לה שעת הבשר. איזו היא שהיה לה שעת הבשר. שלאה. ושותמתה. ושייצאה. ואיזו היא שלא היה לה שעת הבשר. שנשחתה חזק למנה. וחוץ למלמה. ושקבלו פסולין. וירקו את דמה:

ג' נתנו מן הצואר על הבגד אינו טעון בובס. מן הקרע ומן היסוד. אינו טעון בובס. נשפק על הרצפה ואספו. אינו טעון בובס. (אינו טעון בובס) אלא הדם שנתקבל בבלוי. וראוי להזיה. נתנו על העור. עד שלא הפשט. אינו טעון בובס. משחה הפשט טעון בובס. דברי רבי יהודה. רבי אליעזר אומר אף משחה הפשט אינו טעון בובס. אינו טעון בובס אלא מקום הדם. ודבר שהו ראיי לקבל טמאה. וראוי לבובס:

ג' אחד הַבָּגֵד. ואחד הַשְׁקָה. ואחד הַעֲזֹר. טעוניין בavirus במקום קדוש. וشبירת כל' חרס במקום קדוש. וMRIKAה ושתיפה בכל' נוחשת במקום קדוש. זה חמר בחתאת. מתקני קדושים:

ה' בגד שיצא חוץ לקלעים. נבנש ומכבשו במקום קדוש. גטמא חוץ לקלעים. קורעו ונבנש ומכבשו במקום קדוש. כל' חרס שיצא חוץ לקלעים. נבנש ושוברו במקום קדוש. גטמא חוץ לקלעים. נזקבו ונבנש ומכבשו במקום קדוש: כל' נוחשת שיצא חוץ לקלעים. נבנש ומזרקו ושותפו במקום קדוש. גטמא חוץ לקלעים. פוחתו. ונבנש ומזרקו ושותפו במקום קדוש:

ו' אחד שבשל בו. ואחד שערה לתוכו רותח. אחד קדשי קדושים. ואחד קדושים קלים. טעוניין MRIKAה ושתיפה. רבינו שמעון אומר קדושים קלים אין טעוניין MRIKAה ושתיפה. רבינו טרפון אומר אם בשל בו מתחלה הרجل יבשל בו את כל הרגל. וחכמים אומרים עד זמנו אכילה. MRIKAה ושתיפה. MRIKAה בMRIKAה הבוס. ושתיפה בשטיפת הבוס. (MRIKAה בחמץ. ושתיפה בצונג). והשפוד והאסבלה מגעלו בחמץ:

ח' בשל בו קדושים וחולין או קדשי קדושים וקדושים קלים. אם יש בהן בנותן טעם. הרי הקלים נאכלים בחמורים. אין טעוניין MRIKAה ושתיפה. ואם פוסלין במנג' רקיק

שָׁנְגַע בְּרִקִּיק וְחַתִּיבָה בְּחַתִּיבָה לֹא בְּלֹא הַרְקִיק וְלֹא בְּלֹא הַחֲתִיכּוֹת אֲסּוּרִין אֵינוֹ אָסּוּר אֶלָּא מֶקוּם שְׁבָלָע:

פרק יב

טְבוֹל יּוֹם וְמִחְסָר כְּפֹורִים אֵין חֹלְקִין בְּקָדְשִׁים לְאָכֹל לְעַרְבָּה אָזְגַע וְאֵינוֹ מִקְרִיב וְאֵינוֹ חֹלְק לְאָכֹל לְעַרְבָּה בְּעַלְיָה מָמוֹן בֵּין בְּעַלְיָה מָמוֹן קְבוּעִין בֵּין בְּעַלְיָה מָמוֹן עֻזְבִּין חֹלְקִין וְאָכְלִין אֶבֶל לֹא מִקְרִיבִין וְכֹל שְׁאֵינוֹ רָאוּי לְעַבּוֹדָה אֵינוֹ חֹלְק בְּבָשָׂר וְכֹל שְׁאֵין לוֹ בְּבָשָׂר אֵין לוֹ בְּעֹרוֹז אֲפִילוֹ טָמֵא בְּשָׁעַת זְרִיקַת דָּמִים וְתוֹホֵר בְּשָׁעַת הַקְּטָר חָלְבִּים אֵינוֹ חֹלְק בְּבָשָׂר שְׁנָאָמֵר הַמִּקְרִיב אֶת דָם הַשְׁלָמִים וְאֶת הַחֶלֶב מַבְנֵי אַהֲרֹן לוֹ תְּהִיא שָׂוֹק הַיָּמִין לְמִנְהָה:

בְּכָל שְׁלָא זָכָה המזבח בְּבָשָׂר לֹא זָכוּ הַלְּהָנִים בְּעֹרָה שְׁנָאָמֵר עֹזֶלֶת אִישׁ עֹזֶלֶת שְׁעַלְתָה לְאִישׁ עֹזֶלֶת שְׁפְשַׁחַתָה שְׁלָא לְשָׁמָה אֶף עַל פִי שְׁלָא עַלְתָה לְבָעָלִים עֹרָה לְלְהָנִים אֶחָד עֹזֶלֶת הָאִישׁ אֶחָד עֹזֶלֶת הָאָשָׁה עֹרָותֵיהֶן לְלְהָנִים:

ג' עֹזֶרות קָדְשִׁים קָלִים לְבָעָלִים וְעֹזֶרות קָדְשִׁי קָדְשִׁים לְלְהָנִים קל וְחַמֶּר מֶה אֶם עֹזֶלֶת שְׁלָא זָכוּ בְּבָשָׂר זָכוּ בְּעֹרָה קָדְשִׁי קָדְשִׁים שְׁזָכוּ בְּבָשָׂר אֵינוֹ דִין שִׁיזְכוּ בְּעֹרָן אֵין מִזְבֵּח יוֹכִיח שְׁאֵין לוֹ עֹזֶר מִכְל מֶקוּם:

ד בְּלַי הַקָּדְשִׁים שֶׁאָרְעָה בָּהֶם פְּסֹול קָדֵם לְהַפְּשִׁיטָן. אֵין עוֹרוֹתֵיהֶם לְכָהָנִים. לְאַחֲרֵי הַפְּשִׁיטָן עוֹרוֹתֵיהֶם לְכָהָנִים. אָמֵר רַבִּי חַנִּינָא סְגָן הַכָּהָנִים מִימֵי לֹא רָאָיתִי עֹזֶר יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׁרֶפֶת. אָמֵר רַבִּי עַקְיבָּא מִזְבְּחָיו לְמִדְנָנוּ. שַׁהַמְּפַשֵּׁיט אֶת הַבָּכוֹר. וּנְמֻצָּא טְרֵפָה. שִׁיאוֹתוֹ הַפָּהָנִים בְּעֹרוֹן. וְחַכְמִים אֹמְרִים אֵין לֹא רָאָינוּ רָאָיה. אֶלָּא יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׁרֶפֶת:

ה פְּרִים הַגְּשֶׁרֶפִים וּשְׁעִירִים הַגְּשֶׁרֶפִים. בָּזְמָן שְׁהָנוּ נְשֶׁרֶפִין בְּמִצְוָתָן. נְשֶׁרֶפִין בְּבֵית הַדְּשֽׂוֹן. וּמְטַמְּאֵין בְּגָדִים. וְאֵם אֵין נְשֶׁרֶפִין בְּמִצְוָתָן. נְשֶׁרֶפִין בְּבֵית הַבִּירָה. וְאֵינָם מְטַמְּאֵין בְּגָדִים:

ו הַיּוֹסְבָּלִין אֶתְנָן בְּמוֹטוֹתָן יֵצְאוּ הַרְאָשׁוֹנִים חֹזֶק לְחוֹמָת הַעֲזָרָה. וְהַאֲחֻזָּנִים לֹא יֵצְאוּ. הַרְאָשׁוֹנִים מְטַמְּאֵין בְּגָדִים. וְהַאֲחֻזָּנִים אֵין מְטַמְּאֵין בְּגָדִים. עַד שִׁיצְאָו. יֵצְאוּ אֶלָּו וְאֶלָּו. אֶלָּו וְאֶלָּו מְטַמְּאֵין בְּגָדִים. רַבִּי שְׁמֻעוֹן אֹמֵר אֶלָּו וְאֶלָּו אֵין מְטַמְּאֵין בְּגָדִים. עַד שִׁיצְתָּה הַאֲוֹר בְּרַבְּן. גַּתְךָ הַבָּשָׂר. אֵין הַשּׂוֹרֵף מְטַמֵּא בְּגָדִים:

פרק יג

השוחט והמעלה בחוץ. חיב על השחיטה. וחיב על העליה. רבי יוסי הגלילי אומר שחת בתנים והעלה בחוץ חיב. שחת בחוץ והעלה בחוץ פטור. שלא העלה בחוץ אלא דבר פסול. אמרו לו אף השוחט בתנים ומעלה בחוץ. כיון שהוזיאו פסלו:

ב טמא שאכל בין קדש טמא. ובין קידש טהור חיב. רבי יוסי הגלילי אומר טמא שאכל טהור חיב. וטמא שאכל טמא פטור. שלא אכל אלא דבר טמא. אמרו לו אף טמא שאכל טהור. כיון שנגע בו טמאה. וטהור שאכל טמא פטור. שאינו חיב אלא על טמאות הגות:

ג חמר בשחיטה מבהעליה. ובהעליה מבשחיטה. חמר בשחיטה. שהשוחט להדיות חיב. והמעלה להדיות פטור. חמר בהעליה. שניהם שאחזו בסכין ושחתו פטורים. אחزو באבר והעליהם חיבוי. העלה וחזר והעלה וחזר והעלה. חיב על כל העליה והעליה. דברי רבי שמעון. רבי יוסי אומר אינו חיב אלא אחת. ואינו חיב עד שיעלה לראש המזבח. דברי שמעון אומר אפילו העלה על הסלע או על האבן חיב:

ד אחד קדשים בשרין. ואחד קדשים פסולין. שהיה פסולין בקדש. והקрайין בחוץ חיב. המעליה בזית מן העולה. וכן האימוריין בחוץ חיב. הקמצ והלבונה והקטרת. ומנתת

בְּהִנִּים. וּמְנַחָת בְּהֵן הַמֶּשְׁיחַ. וּמְנַחָת נְסִכִין. שֶׁהַקָּרֵיב
מֵאַחֲד מֵהֶן בְּזִית בְּחוֹזַח חִיבַר. רַبִי אַלְיעָזֶר פּוֹטֵר עַד
שֶׁהַקָּרֵיב אֶת כָּלָו. וּכְלָם שֶׁהַקָּרֵיב בְּפָנִים. וּשְׁיר בְּהֵן בְּזִית
וְהַקָּרֵיב בְּחוֹזַח חִיבַר. וּכְלָם שֶׁחָסְרוּ כָל שְׁהָנוּ וְהַקָּרֵיב בְּחוֹזַח
פָטוֹר:

ה' הַמִּקְרֵיב קָדְשִׁים וְאַמְוּרִים בְּחוֹזַח חִיבַר. מְנַחָה שֶׁלֹּא
נִקְמַצָה. וְהַקָּרֵיבָה בְּחוֹזַח פָטוֹר. קִמְצָה וְחַזָר קִמְצָה
לְתוֹצָה. וְהַקָּרֵיבָה בְּחוֹזַח חִיבַר:

ו' הַקִּמְצָה וְהַלְבּוֹנָה שֶׁהַקָּרֵיב אֶת אַחֲד מֵהֶן בְּחוֹזַח חִיבַר.
רַבִי אַלְיעָזֶר פּוֹטֵר עַד שֶׁיַּקְרֵיב אֶת הַשְׁנִי. אַחֲד בְּפָנִים
וְאַחֲד בְּחוֹזַח חִיבַר. שְׁנִי בְּזִיכְיִי לְבוֹנָה שֶׁהַקָּרֵיב אֶת אַחֲד
מֵהֶן בְּחוֹזַח חִיבַר. רַבִי אַלְיעָזֶר פּוֹטֵר עַד שֶׁיַּקְרֵיב אֶת הַשְׁנִי.
אַחֲד בְּפָנִים וְאַחֲד בְּחוֹזַח חִיבַר. הַזּוֹרֶק מִקְצָת דְמִים בְּחוֹזַח
חִיבַר. רַבִי אַלְיעָזֶר אָוֹרֶר אֶרְפָּמְנֶסֶךְ מֵחַג בְּחַג בְּחוֹזַח חִיבַר.
רַבִי גַּחְמִיה אָוֹרֶר שְׂירִי הַדָּם שֶׁהַקָּרֵיב בְּחוֹזַח חִיבַר:

ו' הַמּוֹלֵק אֶת הַעֲזֹר בְּפָנִים. וְהַעֲלָה בְּחוֹזַח חִיבַר. מֶלֶךְ בְּחוֹזַח
וְהַעֲלָה בְּחוֹזַח פָטוֹר. הַשׁוֹחֵט אֶת הַעֲזֹר בְּפָנִים וְהַעֲלָה
בְּחוֹזַח פָטוֹר. שְׁחַט בְּחוֹזַח וְהַעֲלָה בְּחוֹזַח חִיבַר. נִמְצָא דָרְךָ
הַכְּשָׁרוֹ מִבְּפָנִים פָטוֹר בְּחוֹזַח. דָרְךָ הַכְּשָׁרוֹ בְּחוֹזַח פָטוֹר
בְּפָנִים. רַבִי שְׁמַעַן אָוֹרֶר כָל שְׁחִיבַין עַלְיוֹ בְּחוֹזַח חִיבַין עַל
פִּוּצָא בּוֹ בְּפָנִים שֶׁהַעֲלָה בְּחוֹזַח. חַזְקֵן מִן הַשׁוֹחֵט בְּפָנִים.
וּמְעֻלָה בְּחוֹזַח:

החותאת שקבל דמה בכוס אחד. נתן בחוץ וחזר ונתן בפנים. בפנים וחרז ונתן בחוץ חיב. שכלו ראוי לבוא בפנים. קיבל דמה בשני כוסות. (נתן שנייהם בפנים פטור). שנייהם בחוץ חיב. אחד בפנים ואחד בחוץ פטור. אחד בחוץ ואחד בפנים. חיב על החיצון והפנימי מכפר. למה הדבר דומה למפריש חטאתו ונאבדה. והפריש אחרית תחתיה. ואחר כך נמצאת הראשונה. והרי שתיהן עומדות. שחת שתיהן בפנים פטור. שחת שתיהן בחוץ חיב. אחת בפנים ואחת בחוץ פטור. אחת בחוץ ואחת בפנים. חיב על החיצונה. והפנימית מכפרת. כשם שדמיה פוטר את בשורה. אך הוא פוטר את בשור חברתה:

פרק יד

פרת חטאת שרפה חוץ מגטה. וכן שעיר המשתוללה שהקריבו בחוץ פטור. שנאמר ולא פתח אהל מועד לא הביאו. כל שאין ראי לבא אל פתח אهل מועד. אין חיבין עליו:

ב' הרובע והרביע. והמקאה. והנשבד. והאתנן. והמחיר. והכלאים. והטרפה. ויצא דפן. שהקריבו בחוץ פטור. שנאמר לפני משפטני כי. כל שאין ראי לבא לפני משפטני כי. אין חיבין עליו. בעלי מומין בין בעלי מומין קבועים. בין בעלי מומין עוברים. שהקריבו בחוץ פטור. רבינו שמעון אומר בעלי מומין קבועין פטור. ובعلוי מומין עוברים.

עֹבְרֵי בָּلָא תַעֲשֶׂה. תְּזַרִּים שֶׁלֹּא הָגַע זָמָן. וּבְנֵי יְוָנָה
שֶׁעָבֵר זָמָן. שַׁהְקְרִיבָן בְּחוֹזֶ פֶּטוֹר. רַبִּי שְׁמֻעוֹן אָזֶר
בָּנֵי יוֹנָה שֶׁעָבֵר זָמָן פֶּטוֹר. וְתוּרִים שֶׁלֹּא הָגַע זָמָן בָּלָא
תַעֲשֶׂה. אָזֶר וְאֶת בְּנֵי מְחַסֵּר זָמָן פֶּטוֹר. רַבִּי שְׁמֻעוֹן
אָזֶר הָרִי זוֹה בָּלָא תַעֲשֶׂה. שְׁהִיה רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָזֶר כָּל
שַׁהְוָא רָאוִי לְבֹזָא לְאַחֲרֵי זָמָן. הָרִי זוֹה בָּלָא תַעֲשֶׂה. וְאַין
בָּזְרִת. וְחַכְמִים אָזֶרְמִים כָּל שָׁאַין בָּזְרִת אַין בָּזְרִת אַין בָּזְרִת
תַעֲשֶׂה:

מְחַסֵּר זָמָן. בֵּין בְּגֻפוֹ בֵּין בְּבָבְעָלִיו. אֵיזֶה הוּא מְחַסֵּר
זָמָן בְּבָבְעָלִיו. הַזּוֹב וְהַזְּבָה (וַיּוֹלְדָת וּמַצְּרָעָה) שַׁהְקְרִיבָן
חַטָּאתָם וְאַשְׁמָם בְּחוֹזֶ פֶּטוֹרִין. עֹלְלָתָהָן וְשְׁלָמִיחָן בְּחוֹזֶ
חַיְבָן. הַמְּעָלָה מְבָשֵּר חַטָּאת. מְבָשֵּר אָשָׁם. מְבָשֵּר
קָדְשִׁים. מְבָשֵּר קָדְשִׁים קָלִים. וּמוֹתָר הַעֲמָרָה.
וְשְׁתִּי הַלְּחָם. וְלַחָם הַפְּנִים. וְשִׁירִי מְנֻחֹת. הַיּוֹצָק. הַבּוֹלָל.
הַפּוֹתַת. הַמּוֹלָח. הַמְּנִיףָ. הַמְּנִישָׁ. הַמְּסִדָּר אֶת הַשְּׁלָחָן.
וְהַמְּטִיב אֶת הַגְּרוֹת. וְהַקּוֹמָץ. וְהַמְּקַבֵּל דְּמִים בְּחוֹזֶ פֶּטוֹר.
אַין תִּבְין עַלְיוֹן. לֹא מְשׁוּם זָרוֹת. וְלֹא מְשׁוּם טְמָאָה. וְלֹא
מְשׁוּם מְחַסֵּר בְּגִדִּים. וְלֹא מְשׁוּם רְחוֹזִים וּרְגִלִּים:

עַד שֶׁלֹּא הָוקֵם הַמְשֻׁבֵּן הַיְזֵרְבָּמָות מוֹתְרָת. וּעֲבוֹדָה
בְּבָכּוֹרָת. מְשַׁהוּקֵם הַמְשֻׁבֵּן. נְאָסָרוּ הַבָּמָות. וּעֲבוֹדָה
בְּכָלהִים. קָדְשִׁי קָדְשִׁים נְאָכְלִים לְפָנִים מִן הַקְּלָעִים.
קָדְשִׁים קָלִים בְּכָל מִחְנָה יִשְׂרָאֵל:

ה בָּאוּ לְגַלְגֵּל וְהִתְרֹו הַבָּמֹות קָדְשִׁי קָדְשִׁים נָאכְלִים לְפִנִּים
מִן הַקְּלָעִים קָדְשִׁים קָדְשִׁים כָּל מִקּוֹם:

ו בָּאוּ לְשִׁילָה נָאסְרוּ הַבָּמֹות לֹא הִיא שֵׁם תְּקָרֶה אֶלָּא
בֵּית שֶׁל אֲבָנִים מְלֻמְטָן וַיְרִיעוֹת מְלֻמְעָלָן וְהִיא הִתְהָ
מְנוּחָה קָדְשִׁי קָדְשִׁים נָאכְלִים לְפִנִּים מִן הַקְּלָעִים קָדְשִׁים
קָדְשִׁים וּמְעֻשֵּר שְׁנִי בְּכָל הַרֹּאָה:

ז בָּאוּ לְנוֹב וְלַגְבָּעָן הַתְּרֹו הַבָּמֹות קָדְשִׁי קָדְשִׁים נָאכְלִים
לְפִנִּים מִן הַקְּלָעִים קָדְשִׁים קָדְשִׁים כָּל עַרְיִ ישְׂרָאֵל:

ח בָּאוּ לִירוּשָׁלָם נָאסְרוּ הַבָּמֹות וְלֹא הִיא לָהֶם עוֹד
הַתְּרֹו וְהִיא הִתְהָ נָחָלה קָדְשִׁי קָדְשִׁים נָאכְלִים לְפִנִּים מִן
הַקְּלָעִים קָדְשִׁים קָדְשִׁים וּמְעֻשֵּר שְׁנִי לְפִנִּים מִן הַחוֹמָה:

ט בְּלִ קָדְשִׁים שַׁהְקִדְשֵׁן בְּשַׁעַת אֲסֹור הַבָּמֹות וְהַקְּרִיבָן
בְּשַׁעַת אֲסֹור הַבָּמֹות בְּחוֹזֵן הַרִּי אֶלָּו בְּעֵשֶׂה וְלֹא
תְּעֵשֶׂה וְתִבְינֵן עֲלֵיכֶם בְּרָתָה הַקְּדִישֵׁן בְּשַׁעַת הַתְּרֹר הַבָּמֹות
וְהַקְּרִיבָן בְּשַׁעַת אֲסֹור הַבָּמֹות הַרִּי אֶלָּו בְּעֵשֶׂה וְלֹא
תְּעֵשֶׂה וְאַין חִבְינֵן עֲלֵיכֶם בְּרָתָה הַקְּדִישֵׁן בְּשַׁעַת אֲסֹור
הַבָּמֹות וְהַקְּרִיבָן בְּשַׁעַת הַתְּרֹר הַבָּמֹות הַרִּי אֶלָּו בְּעֵשֶׂה
וְאַין בָּהֶם בְּלֹא תְּעֵשֶׂה:

י אֶלָּו קָדְשִׁים קְרִבֵּן בְּמִשְׁבָּן קָדְשִׁים שַׁהְקִדְשָׁו לְמִשְׁבָּן
קְרִבָּנוֹת הַצְּבֹור קְרִבֵּן בְּמִשְׁבָּן וְקְרִבָּנוֹת הַיחִיד בְּבָמָה
וְקְרִבָּנוֹת הַיחִיד שַׁהְקִדְשָׁו לְמִשְׁבָּן יְקִרְבָּו בְּמִשְׁבָּן וְאַם

הקריבן בבמה פטור. מה בין במת יחיד לבמת צבור.
סמייקה. ושותחת צפון. ומתן סביר. ותנופה והגשה. רבי יהודה אומר אין מנחה בבמה. וביהוז ובגדי שרת. וכל שרת וריח ניחח. ומחייבת בדים. ורחוץ ידים ורגלים.
אבל הזמן והנותר והטמא. שווין זהה וזה: סליק

מסכת מנהות

פרק א

בֶּלֶם מִנְחֹת שְׁקָמָצָו שֶׁלֹּא לְשֵׁמַן בְּשֻׂרֹת אֶלָּא שֶׁלֹּא
עַלְוֹ לְבָעָלִים לְשֵׁם חֹזֶה חֹזֶן מִמְנַחַת חֹטָא וּמִנְחַת
קְנָאֹת מִנְחַת חֹטָא וּמִנְחַת קְנָאֹת שְׁקָמָצָו שֶׁלֹּא לְשֵׁמַן
נָתַן בְּכָלִי וְהַלְךְ וְהַקְטִיר שֶׁלֹּא לְשֵׁמַן אָז לְשֵׁמַן וְשֶׁלֹּא
לְשֵׁמַן אָז שֶׁלֹּא לְשֵׁמַן וְלְשֵׁמַן פְּסָולֹת בַּיַּצְדֵּק לְשֵׁמַן וְשֶׁלֹּא
לְשֵׁמַן לְשֵׁם מִנְחַת חֹטָא וּלְשֵׁם מִנְחַת גְּדָבָה אָז שֶׁלֹּא
לְשֵׁמַן וְלְשֵׁמַן לְשֵׁם מִנְחַת גְּדָבָה וּלְשֵׁם מִנְחַת חֹטָא:

ב' אֲחָد מִנְחַת חֹטָא וְאֲחָד בֶּלֶם מִנְחֹת שְׁקָמָצָו זֶר אָוֹן
טְבּוֹל יוֹם מְחַסֵּר בְּגָדִים מְחַסֵּר בְּפּוֹרִים שֶׁלֹּא רְחוֹז
יָדִים וּרְגָלִים עַרְלָטָם יֹשֵׁב עומֵד עַל גַּבֵּי כָּלִים עַל
גַּבֵּי בְּהַמָּה עַל גַּבֵּי רְגָלִי חֶבְרוֹן פְּסָל קָמָץ בְּשֶׁמֶאל פְּסָל
בֵּן בְּתִירָא אָוֹםֶר יִתְזִיר וַיִּחְזֹר וַיִּקְמוֹץ בִּימְיוֹן קָמָץ וְעַלְהָ
בְּיַדְוֹ צָרוֹר אָז גַּרְגִּיר מְלָחָה אָז קְרַט שֶׁל לְבָזָנָה פְּסָל
מִפְנֵי שְׁאָמְרוּ הַקָּמָץ הַיְתָר וְהַחֲסָר פְּסָול אֵיזָהוּ הַיְתָר
שְׁקָמָצָו מְבֹרֶץ וְחַסֵּר שְׁקָמָצָו בְּרָאֵשִׁי אַצְבָּעָזָתִיו בַּיַּצְדֵּק
הַוָּעָשָׂה פּוֹשֵׁט אֶת אַצְבָּעָזָתִיו עַל פְּסִידָז:

ג' רְבָה שְׁמַנָּה וְחַסֵּר שְׁמַנָּה חַסֵּר לְבָזָנָה פְּסָולָה הַקָּמָץ
אֶת מִנְחַת לְאַכְול שִׁירִיה בְּחֹזֶן אָז בִּזְיַת מִשְׁירִיה
בְּחֹזֶן לְהַקְטִיר קָמָצָה בְּחֹזֶן אָז בִּזְיַת מִקְמָצָה בְּחֹזֶן אָז
לְהַקְטִיר לְבָזָנָה בְּחֹזֶן פְּסָול וְאֵין בו בְּרַת לְאַכְול שִׁירִיה

למחר או בזאת משירותה למחר. להקטיר קמץ להחר או בזאת מקמץ להחר. או להקטיר לבונתה למחר. פגול ותיבין עליו ברת. זה הכל. בל הקומץ והנותן בבל. והמלחך והמקטיר לאכול דבר שדרפו לאכול. ולהקטיר דבר שדרפו להקטיר. חוץ למקומו פסול ואין בו ברת. חוץ לזמןנו פגול ותיבין עליו ברת. וב└בד שיקרב המתר במצוות. כיצד קרב המתר במצוות. קמצ בשתקה וננתן בבל. וહלך להקטיר חוץ לזמןנו. או שקמצ חוץ לזמןנו וננתן בבל. וહלך והקטיר בשתקה. או שקמצ וננתן בבל. וહלך והקטיר חוץ לזמןנו. זה הוא שקרב המתר במצוות:

ד כיצד לא קרב המתר במצוות. קמצ חוץ למקומו. וננתן בבל. וહלך והקטיר חוץ לזמןנו. או שקמצ חוץ לזמןנו. וננתן בבל. וહלך והקטיר חוץ למקומו. או שקמצ וננתן בבל. וહלך והקטיר חוץ למקומו. מנתת חוטא ומנתת קנאות שקמצ שלא לשם. וננתן בבל. וહלך והקטיר חוץ לזמןנו. או שקמצ חוץ לזמןנו. וננתן בבל. וહלך והקטיר שלא לשם. או שקמצ וננתן בבל. וહלך והקטיר שלא לשם. זה הוא שלא קרב המתר במצוות. לאכול בזאת בחוץ ובזאת למחר. בזאת למחר ובזאת בחוץ. בחצי זית בחוץ ובחצי זית למחר. בחצי זית למחר ובחצי זית בחוץ. פסול ואין בו ברת. אמר רבי יהודה זה הכל אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום. פגול ותיבין עליו ברת. ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן. פסול

וְאֵין בָּרֶת וְחַכּוּמִים אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסֹול וְאֵין בָּרֶת לְאָכֹל כְּחַצִּי זִית וְלְהַקְטִיר כְּחַצִּי זִית בְּשִׁר שֶׁאֵין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה מְצֻטָּרְפִין:

פרק ב

הַקּוֹמֶץ אֶת הַמִּנְחָה לְאָכֹל שִׂירִיה אָז לְהַקְטִיר קָמְצָה לִמְחרָה מֵזָה רַבִּי יוֹסֵי בָּזָה שֶׁהוּא פָגָול וְחַיְבֵין עַלְיוֹ בָּרֶת לְהַקְטִיר לְבָזְנָתָה לִמְחרָה רַבִּי יוֹסֵי אֹמֵר פָסֹול וְאֵין בָּרֶת וְחַכּוּמִים אֹמְרִים פָגָול וְחַיְבֵין עַלְיוֹ בָּרֶת אָמְרוּ לוּ מָה שֶׁנָּא זוּ מִן הַזְּבָחָה אָמַר לָהֶם שַׁהְזָבָח דָמוֹ וּבְשָׂרוֹ וְאַמּוֹרִיוֹ אָחָד וְלִבְזָנָה אֵינָה מִן הַמִּנְחָה:

ב' שְׁחַט שְׁנֵי כְּבָשִׁים לְאָכֹל אֶחָת מִן הַחְלוֹת לִמְחרָה הַקְטִיר שְׁנֵי בְּזִיכְיָין לְאָכֹל אָחָד מִן הַסְּדָרִים לִמְחרָה רַבִּי יוֹסֵי אֹמֵר אֶתְתָּה הַחְלָה וְאֶתְתָּה הַסְּדָר שְׁחַשְׁבָ עַלְיוֹ פָגָול וְחַיְבֵין עַלְיוֹ בָּרֶת וְהַשְׁנֵי פָסֹול וְאֵין בָּרֶת וְחַכּוּמִים אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָגָול וְחַיְבֵין עַלְיוֹ בָּרֶת נִטְמָאת אֶחָת מִן הַחְלוֹת אָז אָחָד מִן הַסְּדָרִים רַבִּי יְהוֹדָה אֹמֵר שְׁנֵיהם יִצְאוּ לְבֵית הַשְּׁרִיפָה שֶׁאֵין קְרָבוֹ צְבּוֹר חָלוֹק וְחַכּוּמִים אֹמְרִים הַטְמָא בְּטַמְמָא תָּזִין וְהַטְהָור יַאֲכֵל:

ג' הַתּוֹדָה מִפְגַּלְתָ אֶת הַלְּחָם וְהַלְּחָם אֵינוֹ מִפְגַּל אֶת הַתּוֹדָה בִּינְךָ הַשׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה לְאָכֹל מִפְנָה לִמְחרָה הוּא וְהַלְּחָם מִפְגַּלְיוֹן לְאָכֹל מִן הַלְּחָם לִמְחרָה הַלְּחָם מִפְגַּל וְהַתּוֹדָה אֵינָה מִפְגַּלְתָ הַכְּבָשִׁים מִפְגַּלְיוֹן אֶת

המלחם. והמלחם איננו מפגֵל את הכבשיהם. ביצה. השוחט את הכבשיהם לאוכל מהן למחר. הם והמלחם מפגֵלון. לאוכל מן הלחם למחר. הלחם מפגֵל. והכבשיהם אינם מפגֵלון:

ז הזבח מפגֵל את הנסכין. משקדו בכלו. דברי רבי מאיר והנסכין איננו מפגֵלון את הזבח. ביצה. השוחט את הזבח לאוכל ממנה למחר. הוא ונסכיו מפגֵלון. להקוריב מן הנסכין למחר. הנסכין מפגֵלון. והזבח איננו מפגֵל

ח פגֵל בקמץ ולא בלבונה. בלבונה ולא בקמץ. דברי מאיר אומר פגול וחיבין עליו ברת. וחכמים אומרים אין בו ברת עד שיפגֵל את כל המתיר. מודים חכמים לרבי מאיר במנחת חוטא ובמנחת קנאות. שאם פגֵל בקמץ. שהוא פגול וחיבין עליו ברת. שהקמץ הוא המתיר. שחתך אחד מן הכבשיהם לאוכל שתית חלהות למחר. הקтир אחד מן הבזיכין לאוכל שני סדרים למחר. דברי מאיר אומר פגול וחיבין עליו ברת. וחכמים אומרים אין בו ברת עד שיפגֵל את כל המתיר. שחתך אחד מן הכבשיהם לאוכל ממנה למחר. הוא פגול וחברו בשר. לאוכל מחברו למחר.
שניהם בשירים:

פרק ג

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמְנַחָה. לְאָכְלָל דָבָר שָׁאיִן דָרְכָו לְאָכְלָל.
לַהֲקְטִיר דָבָר שָׁאיִן דָרְכָו לַהֲקְטִיר. בְשִׂרִי. רַבִי
אַלְיָזָר פּוֹסֵל. לְאָכְלָל דָבָר שְׁדַרְכָו לְאָכְלָל. לַהֲקְטִיר
דָבָר שְׁדַרְכָו לַהֲקְטִיר. פְּחוֹת מִפְזִית בְשִׂרִי. לְאָכְלָל בְּחַצִ
יִת וַלַּהֲקְטִיר בְּחַצִי זִית בְשִׂרִי. שָׁאיִן אַכְילָה וַלַּהֲקְטִיר
מִצְטְרָפִין:

ב' לֹא יִצְקָא. לֹא בָלֵל. לֹא פָתַת. לֹא מַלְחָח. לֹא הַנִּיף. לֹא
הַגִּישׁ. או שְׁפַתְּתָן פְּתוֹת מִרְבּוֹת וְלֹא מִשְׁחָן. כְּשָׂרוֹת.
נַתְעַרְבָ קְמַץָה. בְּקְמַץ חַבְרָתָה. בְּמַנְחָת פְּהַנִּים. בְּמַנְחָת
בְּהַנוּ מַשִּׁיחָה. בְּמַנְחָת נְסִכִּין. בְשִׂרְהָה. רַבִי יְהוֹדָה אָמֵר
בְּמַנְחָת בְּהַנוּ מַשִּׁיחָה. וּבְמַנְחָת נְסִכִּין פְּסוֹלָה. שַׁׁזְׁוּ בְּלִילְתָה
עֲבָה. וְזַׁו בְּלִילְתָה רְבָה. וְהַן בּוֹלְעָות זוּ מְזוּזָה:

ג' שְׁתִי מַנְחָות שֶׁלֹא נִקְמַצְוֹ. וּנַתְעַרְבָו זוּ בְזַׁו. אֲםִיכָל
לְקִמְצָז מְזוּז בְּפִנִי עַצְמָה. וּמְזוּז בְּפִנִי עַצְמָה. בְשִׂרוֹת. וְאֲם
לְאוּ פְסֻולּוֹת. הַקּוֹמֵץ שְׁנַתְעַרְבָ בְּמַנְחָה שֶׁלֹא נִקְמַצְוֹ
לֹא יִקְטִיר. וְאֲם הַקְטִיר. זוּ שְׁנַקְמַצָה עַלְתָה לְבָעָלִים.
וְזַׁו שֶׁלֹא נִקְמַצָה לֹא עַלְתָה לְבָעָלִים. נַתְעַרְבָ קְמַץ
בְשִׂירָה. או בְשִׂירָה שֶׁל חַבְרָתָה. לֹא יִקְטִיר. וְאֲם הַקְטִיר
עַלְתָה לְבָעָלִים. נִטְמָא הַקּוֹמֵץ וַהֲקָרִיבָו. הַצִּיז מְרַצָּה. יִצְא
וַהֲקָרִיבָו אֵין הַצִּיז מְרַצָּה. שַׁהַצִּיז מְרַצָּה עַל הַטְמָא. וְאַינוּ
מְרַצָּה עַל הַיוֹצָא:

ד נטמאו שִׁירִיהַ נְשָׁרְפוּ שִׁירִיהַ נְאָבְדוּ שִׁירִיהַ בְּמִדְתַּ רַבִּי
אַלְיָזֶר בְּשִׁרְהָ וּבְמִדְתַּ רַבִּי יְהוֹשָׁעַ פְּסָולָהַ שְׁלָא בְּכָלִי
שִׁרְהָ פְּסָולָהַ רַבִּי שְׁמַעוֹן מַכְשִׁירָ הַקְטִיר קְמַצָּה פְּעֻמִּים
בְּשִׁרְהָ:

ה הַקְמַצָּן מִיעוֹטוֹ מַעֲכֵב אֶת רַבּוֹ הַעֲשָׂרוֹן מִיעוֹטוֹ מַעֲכֵב
אֶת רַבּוֹ הַיּוֹן מִיעוֹטוֹ מַעֲכֵב אֶת רַבּוֹ הַשְּׁמָנוֹ מִיעוֹטוֹ
מַעֲכֵב אֶת רַבּוֹ הַסְּלָתָה וְהַשְּׁמָנוֹ מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה הַלְמַצָּן
וְהַלְבּוֹנָה מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה:

ו שְׁנֵי שָׁעִירִי יוֹם הַכְפּוֹרִים מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי
כְּבָשִׁי עַצְרָת מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁתִי חָלוֹת מַעֲכֵבּוֹת
זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי סְדָרִים מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי בְּזִיכְיָן
מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה הַסְּדָרִים וְהַבְּזִיכְיָן מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה
שְׁנֵי מִינִים שְׁבָצְעִירָ שְׁלָשָׁה שְׁבָפְרָה אַרְבָּעָה שְׁבָתּוֹדָה
אַרְבָּעָה שְׁבָלוֹלָבָ אַרְבָּעָה שְׁבָמְצָרָעָ מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה
שְׁבַע הַזִּוּת שְׁבָפְרָה מַעֲכֵבּוֹת זֶה אֶת זֶה שְׁבַע הַזִּוּת שֶׁל
בֵּין הַבְּדִים וְשֶׁעָל הַפְּרָכָת וְשֶׁעָל מִזְבֵּחַ הַזָּהָבָ מַעֲכֵבּוֹת זֶה
אֶת זֶה:

ז שְׁבָעָה קָנִי מִנּוֹרָה מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁבָעָה גִּרְזָתִיהַ
מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁתִי פְּרָשִׁיוֹת שְׁבָמְזוֹזָה מַעֲכֵבּוֹת
זֶה אֶת זֶה וְאַפְּיָלוֹ כְּתָב אֶחָד מַעֲכֵבֵן אַרְבָּע פְּרָשִׁיוֹת
שְׁבַתְפִּילִין מַעֲכֵבּוֹת זֶה אֶת זֶה וְאַפְּיָלוֹ כְּתָב אֶחָד מַעֲכֵבֵן.

אַרְבָּע צִיצִית מִעֲבָזֹת זו אֶת זֹה שָׁאַרְבָּעָתָן מֵצָוָה אַחַת.
רַבִּי יְשֻׁמְעָל אָזֶר אַרְבָּעָתָן אַרְבָּע מֵצָוֹת:

פרק ד

הַתְּכִלָּת אִינָה מִעֲבָת אֶת הַלְּבָן וְהַלְּבָן אִינָה מִעֲבָב
אֶת הַתְּכִלָּת תְּפִלָּה נִשְׁלָה יְד אִינָה מִעֲבָת שֶׁל
רָאשׁ וְשֶׁל רָאשׁ אִינָה מִעֲבָת שֶׁל יְד הַסְּלָת וְהַשְׁמָן אִינָה
מִעֲבָז אֶת הַיּוֹן וְלֹא הַיּוֹן מִעֲבָן הַמִּתְנוֹת שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ
הַחִיצוֹן אִינָה מִעֲבָז אֶת זֹה:

ב' הַפְּרִים וְהַאֱלִים וְהַכְּבָשִׂים אִינָה מִעֲבָז אֶת זֹה רַבִּי
שְׁמֻעוֹן אָזֶר אָמַר הֵי לְהֶם פְרִים מְרַבִּים וְלֹא הֵי נְסָכִים
יְבִיאוּ פָר אֶחָד וְנְסָכִיו וְלֹא יִקְרְבוּ בְּלֹא נְסָכִין:

ג' הַפְּרִר וְהַאֱלִים וְהַכְּבָשִׂים וְהַשְׁעִיר אִינָה מִעֲבָז אֶת
הַלְּחָם וְלֹא הַלְּחָם מִעֲבָן הַלְּחָם מִעֲבָב אֶת הַכְּבָשִׂים
וְהַכְּבָשִׂים אִינָה מִעֲבָז אֶת הַלְּחָם דְבָרִי רַבִּי עֲקִיבָא
אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן בֶּן נָנָס לֹא בַי אֶלְאָ הַכְּבָשִׂים מִעֲבָז
(אֶת) הַלְּחָם וְהַלְּחָם אִינָה מִעֲבָב אֶת הַכְּבָשִׂים שְׁבַנו
מֵצִינוּ כְשֵׁהִיו יִשְׂרָאֵל בְמִדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה קִרְבָּו
כְבָשִׂים בְלֹא לִחְם אֶף (כֹּאן) יִקְרְבוּ כְבָשִׂים בְלֹא לִחְם
אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן הַלְּכָה בְדָבָר בְּנָנָס אֶבֶל אֵין הַטּוּם
בְדָבָריו שֶׁבֶל הָאָמָר בְחוֹמֶש הַפְּקוּדִים קִרְבָ בְמִדְבָּר
וְכָל הָאָמָר בְתוֹרַת הַהְבִּים לֹא קִרְבָ בְמִדְבָּר בְשַׁבָּאו
לְאָרֶץ קִרְבָו אֶלְוּ וְאֶלְוּ וּמִפְנֵי מָה אָנָי אָזֶר יִקְרְבוּ כְבָשִׂים

**בָּلَا לְחַם . שַׁהֲכֹבְשִׁים מִתִּרְיוֹן אֶת עַצְמָנוּ בָּלָא לְחַם . לְחַם
בָּלָא כְּבָשִׁים אֵין לִי מֵי תִּרְנוֹ:**

ג' התמידין איינו משבין את המוספים ולא המוספים
משובין את התמידים. ולא המוסיפים משובין זה את
זה. לא הקריבו כבש בז'קר יקריבו בין הערבים. אמר
רבי שמואל אימתי בזמנך שהיו אנוסין או שוגגין. אבל
אם היו מזידים ולא הקריבו כבש בז'קר לא יקריבו בין
הערבים. לא הקטירו קטרת בז'קר יקטירו בין הערבים.
אמר רבי שמואל ובלה היה קרבה בין הערבים. שאין
מחניכין את מזבח הזבוב אלא בקטרת הספמים (של בין
הערבים). ולא מזבח העולה אלא בתמיד של שחר. ולא
את השלחן אלא בלחם הפנים בשבת ולא את המנורה
אֶלָּא בְּשִׁבְעָה נְרוֹתִיה בֵּין הַעֲרָבִים :

ה' חביתי בהן גדוול לא היו באות חיצים. אלא מביא עשרון
שלם וחוצהו. ומרקיב מחזאה בז'קר ומחזאה בין הערבים.
ובهن שהקריב מחזאה בשחרית ומת. ומנו בהן אחר
תחתיו. לא יביא חצי עשרון מביתו. ולא חצי עשרון
של ראשון. אלא מביא עשרון שלם וחוצהו. ומרקיב
מצאה ומחזאה אבד. נמצאו שני חיצים קרבין. ושני חיצים
אובדין. לא מנו בהן אחר. משל מי היה קרבה. רבי
שמעון אומר משל צבור. רבי יהודה אומר משל יורשים.
וְשָׁלֵמָה הִיְתָה קָרְבָּה :

יום יט

פרק ה

כָל המנחות באות מצה. חוץ מחייב שבתודה ושתי הלחם. שהן באות חמץ. רבינו מאיר אומר שאור בזדה להן מתוכן ומחייבן. רבינו יהודה אומר אף היא אינה מן המברחר. אלא מביא את השאור. וננותן לתוך המדה. וממלא את המדה. אמרו לו אף היא היתה חסירה או יתירה:

ב כל המנחות נלושות בפושרים. ומשمرין שלא יחמיזו. ואם החמיזו שייריה. עובר בלא תעשה. שנאמר כל המנחה אשר תקריבו לוי לא תעשה חמץ. ותיכבים על לישטה ועל עירכטה ועל אפיקתה:

ג יש טענות שמן ולבונה. שמן ולא לבונה ולא שמן. לא שמן ולא לבונה. ואלו טענות שמן ולבונה. מנחת הסלת והמחבת והפרחשת והחלות והרקיין. מנחת כהנים ומנחה פהון משיח. ומנחה גוים. ומנחה גשים. ומנחה העמר. מנחת נסכין טעונה שמן ואיינה טעונה לבונה. לחם הפנים טוען לבונה ואין טוען שמן. שתי הלחם. ומנחה חוטא. ומנחה קנאות. לא שמן ולא לבונה:

ד וְחַיֵּב עַל הַשְׁמָן בְּפִנֵּי עַצְמוֹ וְעַל הַלְּבָזָנָה בְּפִנֵּי עַצְמָה נָתָן עַלְיהָ שֶׁמֶן פְּסָלָה לְבָזָנָה יַלְקְטָנָה נָתָן שֶׁמֶן עַל שִׁירִיה אֲינֵנוּ עֹזֶב בְּלֹא תַּעֲשֶׂה נָתָן בְּלִי עַל גַּבֵּי בְּלִי לֹא פְּסָלָה:

ה יִשׁ טֻעַנוֹת הַגְּשָׁה וְאֵין טֻעַנוֹת תְּנוּפָה תְּנוּפָה וְלֹא הַגְּשָׁה הַגְּשָׁה וְתְנוּפָה לֹא תְנוּפָה וְלֹא הַגְּשָׁה אֲלוֹ טֻעַנוֹת הַגְּשָׁה וְאֵין טֻעַנוֹת תְּנוּפָה (מנחת) הַסְלָת וְהַמְּחַבֵּת וְהַמְּרַחְשָׁת וְהַחֲלוֹת וְהַרְקִיקִין מִנְחָת בְּהַנִּים מִנְחָת כָּהּן מְשִׁיחָה מִנְחָת גּוֹים מִנְחָת נְשִׁים וּמִנְחָת חֹטָא רַבִּי שְׁמַעוֹן אָזֶר מִנְחָת בְּהַנִּים וּמִנְחָת כָּהּן מְשִׁיחָה אֵין בָּהּן הַגְּשָׁה מִפְנֵי שָׁאוֹן (בָּהּן) קִמְצָה וּכְלָל שָׁאוֹן (בָּהּן) קִמְצָה אֵין בָּהּן הַגְּשָׁה:

ו אֲלוֹ טֻעַנוֹן תְּנוּפָה וְאֵין טֻעַנוֹן הַגְּשָׁה לֹוג שֶׁמֶן של מַצְרוּע וְאַשְׁמוֹ וְהַבְּפּוּרִים קְדָבְרִי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בָּן יַעֲקֹב וְאַמּוּרִי שְׁלָמִי יְחִידָה וְחִזָּה וְשַׂוֹּק שְׁלָהָן אֶחָד אֲנָשִׁים וְאֶחָד נְשִׁים בִּירוּשָׁלָם אָכְלָל לֹא בְּאֶחָרִים וּשְׁתִי הַלִּחָם וּשְׁנִי כְּבָשִׁי עַצְרָת בִּצְדָּה הוּא עֹזֶה נָתָן שְׁתִי הַלִּחָם עַל גַּבֵּי שְׁנִי כְּבָשִׁים וּמִנִּיחָה שְׁתִי יְדֵיו מַלְמְטָן מַזְלִיך וּמַבְיאָה מַעַלָּה וּמַזְרִיך שְׁנָאָמָר אֲשֶׁר הַוֹּנֶף וְאֲשֶׁר הַוּרֶם תְּנוּפָה הִיְתָה בְּמִזְרָח וְהַגְּשָׁה בְּמַעַרְבָּה וְתְנוּפּוֹת קֹדְמוֹת לְהַגְּשָׁות מִנְחָת הָעִמָּר וּמִנְחָת קְנָאֹות טֻעַנוֹת תְּנוּפָה וְהַגְּשָׁה לְחָם הַפְּנִים וּמִנְחָת נְסָכִים לֹא תְנוּפָה וְלֹא הַגְּשָׁה:

רבי שמעון אומר שלשה מינים טעונים שלוש מצות. שתים בכלל אחד ואחד והשלישית אין בהן. ואלו הן זבחין שלמי יחיד. זבחין שלמי צבור. ואשם מצורע. זבחין שלמי יחיד. טעונים סמיכה חיים. ותנופה שחוטים. ואין בכאן תנופה חיים. זבחין שלמי צבור טעונים תנופה חיים. וshawotim. ואין בהן סמיכה. ואשם מצורע טעון סמיכה. ותנופה חי. ואין בו תנופה שחוטים:

ה האומר הרי עלי במחבת לא יביא במרקחת. במרקחת לא יביא במחבת. ומה בין מחבת למרקחת. אלא שהמרקחת יש לה כיסוי. והמחבת אין לה כיסוי. דברי רבי יוסי הגלילי. רבי חנניה בן גמליאל אומר מרכחת עמויקה. ומעשיה רוחשים. ומחבת עצפה. ומעשיה קשיים:

ו האומר הרי עלי בתנור. לא יביא מאפה בפח. ומאפה בעפפים. ומאפה יורות הערבבים. רבי יהודה אומר אם רצאה יביא מאפה בפח. הרי עלי מנהת מאפה. לא יביא מחצה חלזות ומחצה רקיקין. רבי שמעון מתיר מפיו שהוא קרבן אחד:

פרק ו'

אלו מנהות נקמצות ושייריהן לכהנים. מנהת שלת. והמחבתה. והמרחשת. והחלות. והרקיין. מנהת גוים. מנהת נשים. מנהת העمر. מנהת חוטא ומנהת קנאות. רבי שמואן אומר מנהת חוטא של הכהנים נקמאת. והקמן קרב לעצמו. והשרים קרבין לעצמן:

ב' מנהת הכהנים. ומנהת בהן מישיח. ומנהת נסכים למזבח. ואין בהם לכהנים. בזה יפה בח המזבח מכל הכהנים. שני הלחם וללחם הפנים לכהנים. ואין בהם למזבח. ובזה יפה בח הכהנים מכל המזבח:

ג' כל המנהות הנעשות בכללי טענות שלוש מתנות שמן. יצקה ובלילה. ומן שמן בכללי קודם לעשיתן. והחלות (בזולן) דברי רבי וחכמים אומרים (טלת) החלות טענות בלילה. הרקיין מישיחה. כיצד מושחין כמין כי. ושאר השמן נאכל לכהנים:

ד' כל המנהות הנעשות בכללי טענות פתיתה. מנהת ישראל כופל אחת לשנים. ושנים לארכעה וմבדיל. מנהת הכהנים כופל אחת לשנים. ושנים לארכעה ואין מבדיל. מנהת בהן מישיח לא היה מכפלה. רבי שמואן אומר מנהת הכהנים. ומנהת בהן מישיח. אין בהן פתיתה. מפני שאין בהן קמיצה. וכל שאין בהן קמיצה. אין בהן פתיתה. ובן (פתיתנן) בזיתים:

ה כל המנחות טענות שלוש מאות שיפה. וחמש מאות ב夷יטה. והSHIPה והב夷יטה בחטים. רבי יוסי אומר (אף) בבצק. כל המנחות באות עשר עשר. חוץ מליחם הפנים. וחביתיכו בהן גדול. שהם באות שתים עשרה. דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר בלאן באות שתים עשרה. חוץ מחלוות תודה והנזרות שהן באות עשר עשר:

ו העמר היה בא עשרון משלש סאין. שתاي הליחם שני עשרונים משלש סאין. ליחם הפנים עשרים וארבעה עשרונים. מעשרים וארבעה סאין:

ז העמר היה מנפה בשלש עשרה נפה. ושתاي הליחם בשתיים עשרה. וליחם הבנים באחת עשרה. רבי שמעון אומר לא היה לה קצבה. אלא סלת מנפה כל צרכה היה מביא. שנאמר ולקחת סלת ואפית אותה. עד שתהא מנפה כל צרכה:

פרק ז

הთודה הייתה באה חמיש סאן ירושלמיות. שנין שיש מדבריות. שתי איפות. האיפה שלש סאן. עשרים עשרון עשרה לחמץ. (עשרה למאה) עשרה לחמץ עשרון לחלה. ועשרה למאה. ובמאה שלשה מינין. חלות ורקיין. ורבוכה. נמצאו שלשה עשרונות ושליש לכל מין. שלוש חלות לעשרון. במדה ירושלמית היו שלשים קב. חמישה עשר לחמץ וחמשה עשר למאה. חמישה עשר לחמץ קב וחצי לחלה. וחמשה עשר למאה. והמאה שלשה מינין. חלות ורקיין. ורבוכה. נמצאו חמישת קבין לכל מין. שתי חלות לקב:

ב המלואים היו באים במאה שבעתודה. חלות. ורקיין. ורבוכה. הצעירות הייתה באה שתי ידיות במאה שבעתודה. חלות ורקיין. אין בה רבוכה. (נמצאו) עשרה קבים ירושלמיות. שנין ששה עשרונות ועドין. ומבלו היה נוטל אחד מעשרה תרומה. שנאמר והקריב ממנה אחד מכל קרבן תרומה ליי. אחד שלא יטול פרוס. מכל קרבן שייהיו כל הקרבות שווין. ושלא יטול מקרבן לחבירו. לפהן הזורק את דם השלמים לו יהיה. והשאר נאכל לבעלים:

ג השוחט את התודה בפנים ולחמה חוץ לחומה. לא קידש הלחים. שחטה עד שלא קרמו בתנור. ואפלו קרמו כלו. חוץ מאחד מהן. לא קידש הלחים. שחטה חוץ לזרעה

וחוץ למקומה. קידש הלחם. שחתה ונמצאת טריפה לא קידש הלחם. שחתה ונמצאת בעלת מום. רבי אליעזר אומר קידש. וחכמים אומרים לא קידש. שחתה שלא לשמה. וכן איל המלואים. וכן שני בבשי עצרת. ששחתן שלא לשמן. לא קידש הלחם:

ד נסכין שקדשו בבלוי. ונמצא הzechח פסול. אם יש שם זבח אחר יקרבו עמו. ואם לאו יפסלו בלינה. ולד תודה ותמורה. והפריש תודתו ונאבדה. והפריש אחראית תחטפה. אין טענים לחם שנאמר והקריב על זבח התודה. התודה טעונה לחם. ולא ולדה. ולא חליפתה. ולא תמורה. טעונה לחם:

ה האומר הרי עלי תודה. יביא היא ולחמה מן החולין. תודה מן החולין ולחמה מן המעשר. יביא לחמה מן החולין. תודה מן המעשר. ולחמה מן החולין. יביא. התודה היא ולחמה מן המעשר. יביא. ולא יביא מהטי מעשר שני. אלא ממאות מעשר שני:

ו ומניין לאומר הרי עלי תודה לא יביא אלא מן החולין. שנאמר זבחת פסח לי אלהיך צאן ובקר. וזה לא אין פסח בא אלא מן הקבשים ומון העזים. אם בן למה נאמר צאן ובקר. אלא להקיש כל הבא מן הצאן ומון הקבר. לפסח. מה הפסח שהוא בא בחובה. אינו בא אלא מן החולין. אף כל דבר שהוא בא בחובה. לא יבא אלא מן החולין.

(לפיכך) האומר הרי עלי תזה הרי עלי שלמים. הויאל
והם באים חובה לא יבאו אלא מן החולין. והנסכים בכל
מקום לא יבאו אלא מן החולין:

פרק ח

כל קרבנות הצבור והיחיד. באים מן הארץ ומחוצה
לארץ. מן החדש ומן היישן. חוץ מן העمر ושתי
המלחמות שאינן באים אלא מן החדש ומן הארץ. וכן אין
באיין אלא מן המבחר. ואיזהו מבחר. מבמס. ומהונחה.
אלפא לסלת. שנייה להם חפרים בבקעה. כל הארץ
היו בשירות. אלא מכאן היו מבאים:

ב איין מביאין לא מבית הזבלים. ולא מבית השלחים. ולא
מבית האילן. ואם הביא בשר. כיצד הוא עוזה. נרה שנייה
ראשונה. ובשנייה זרעה קדם לפסח שבעים יום. והיא
עוזה שלת מרבה. כיצד הוא בזיק. הגזבר מבניט את ידו
לתוכה. עליה בה אבק פסול. עד שניניפה. ואם התלעה
פסולה:

ג תקועה אלפא לשמן. אבא שאול אומר שנייה לה
רגב בעבר הירדן. כל הארץ היו בשירות. אלא מכאן
היו מבאים. אין מביאין לא מבית הזבלים. ולא מבית
השלחים. ולא ממה שנזרע בינייהם. ואם הביא בשר.
אין מביאין אנפיקנו. ואם הביא פסול. אין מביאין

מן הגרגירים שנסרו במים. ולא מן הכבושים. ולא מן השלוקין. ואם הביא פסול:

ד שלשה זיתים ובהן שלשה שלשה שלשים שלמים. היהת הראשון מגרגרו בראש הזית. וכותש ונוטן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למונרה. והשאר למנחות. היהת השני מגרגרו בראש הגג. וכותש ונוטן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למונרה. והשאר למנחות. היהת השלישי עוטנו בתוך הבית. עד שילקה. ומעלהו ומגנו בראש הגג. וכותש ונוטן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למונרה והשאר למנחות:

ה הראשון שבראשון אין למללה ממנה. השני שבראשון והראשון שבשני שווין. השלישי שבראשון והשני שבשני. והראשון שבשלישי שווין. השלישי שבשני שבשני והשני שבשלישי שווין. השלישי שבשלישי. אין למטה ממנה. אף המנחות היו בדיון שיטענו שמן זית זה. מה אם המונרה שאינה לאכילה. טענה שמן זית זה. המנחות

שָׁהוּ לְאֲכִילָה· אֵינוֹ דַי שִׁיטָעָנוּ שֶׁמּוֹ זִית זָה· תַלְמוֹזׁ לֹזֶר
זָה בְּתִית לְמַאוֹר· וְלֹא זָה בְּתִית לְמַנְחֹת:

וּמְנֻזָּן הִי מְבִיאֵין אֶת הַיּוֹן· קְרוֹתִים וְהַטּוֹלִים אֶלְפָא לִיּוֹן.
שְׁנִיה לְהַן בֵּית רַמָּה וּבֵית לְבָן בְּהָרָה· וּכְפָר סְגָנָא בְּבָקָעָה·
בֶּל הָאָרֶצֶת הִזְהָרֶת· אֶלְאָ מִפְאָן הִזְהָרֶת מְבִיאִים· אֵין
מְבִיאֵין לֹא מְבִית הַזּוּבָלִים· וְלֹא מְבִית הַשְׁלָחִים· וְלֹא מִמְּה
שְׁגָרָע בְּינֵיהֶם· וְאֶם הַבִּיא כְּשִׁירָה· אֵין מְבִיאֵין אַלְיוֹסְטָן·
וְאֶם הַבִּיא כְּשִׁירָה· אֵין מְבִיאֵין יְשָׁן דְּבָרִי רַבִּי וְחַכְמִים
מְבָשִׂירִין· אֵין מְבִיאֵין לֹא מְתוֹק וְלֹא מְעַשֵּׂן וְלֹא מְבָשָׁלָה·
וְאֶם הַבִּיא פְּסוֹלָה· אֵין מְבִיאֵין מִן הַדְּלִיות· אֶלְאָ מִן
הַגְּלִילִיות· וְמִן הַכְּרָמִים הַעֲבָנִידִים:

לֹא הִזְכִּיר כּוֹנְסִים אֶתְזָה בְּחַצְבִּים גְּדוֹלִים אֶלְאָ בְּחַבִּיות
קְטוּנָה· וְאֵינוֹ מַמְלָא אֶת הַחַבִּיות עַד פִּיהֶם· כְּדִי שִׁיהָא
רִיחָוּ נְזָרָה· אֵינוֹ מְבִיא לֹא מִפְּהָה מִפְנֵי הַקְּמָחִין· (וְלֹא)
מִשְׁוֹלֵה מִפְנֵי הַשְׁמָרִים· אֶלְאָ מְבִיא מִשְׁלִישָׁה וּמִאַמְצָעָה·
בִּיצְדָּה הוּא בּוֹדֶק· הַגּוֹבֵר יוֹשֵׁב וְהַקְּנָה בִּזְדּוֹן· זַרְקָ אֶת הַגִּיר
וְהַקִּישׁ בְּקָנָה· רַבִּי יוֹסֵי בֶּן רַבִּי יְהוֹדָה אָזֶר מִין שְׁעַלְוָה
בּוֹ קְמָחִין פְּסוֹלָה· שְׁנָאָמָר תְּמִימִים יְהִי לְכֶם וּמְנַחְתֶּם·
תְּמִימִים יְהִי לְכֶם וּגְסֶפֶיהֶם:

פרק ט

שְׁתִי מְדוֹת שֶׁל יְבָשׂ הַיּוֹ בַמִּקְדָשׁ . עָשָׂרָן וְחָצֵי עָשָׂרָן .
 רַבִּי מַאיָר אָוֹמֵר עָשָׂרָן . עָשָׂרָן וְחָצֵי עָשָׂרָן . עָשָׂרָן
 מַה הַיּוֹ מְשֻׁמְשׁ . שָׁבּוּ הַיּוֹ מְזִיד לְכָל הַמְנֻחוֹת . לֹא הַיּוֹ
 מְזִיד . לֹא בְשֶׁל שְׁלִשָה לְפָרָה . וְלֹא בְשֶׁל שְׁנִים לְאַיִל .
 אֶלְאָ מְזִיד עָשָׂרָנוֹת . חָצֵי עָשָׂרָן מַה הַיּוֹ מְשֻׁמְשׁ . שָׁבּוּ
 הַיּוֹ מְזִיד חֲבִיתִי כְּהוֹן גָדוֹל . מְחִצָה בְּבָקָר וּמְחִצָה בֵּין
 הָעֲרָבִים :

ב' שְׁבַע מְדוֹת שֶׁל לְחַיּוֹ בַמִּקְדָשׁ . חַיּוֹ וְחָצֵי חַיּוֹן .
 וּשְׁלִישִית חַיּוֹן . וּרְבִיעִית חַיּוֹן . לֹזֶג . וְחָצֵי לֹזֶג . וּרְבִיעִית
 לֹזֶג . רַבִּי אַלְיעָזָר בֶּן אַזְדָק אָוֹמֵר שְׁנִתּוֹת הַיּוֹ בַהֲיַן . עַד בָּאוֹן
 לְפָרָה . עַד בָּאוֹן לְאַיִל . עַד בָּאוֹן לְכָבָשׂ . רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָוֹמֵר לֹא
 הַיּוֹ שֵׁם חַיּוֹן . וְכִי מַה הַיּוֹ בַהֲיַן מְשֻׁמְשׁ . אֶלְאָ מְדָה יִתְרַחַ
 שֶׁל לֹזֶג וּמְחִצָה הִיְתָה שֵׁם . שָׁבָה הַיּוֹ מְזִיד לְמִנְחַת כְּהוֹן
 גָדוֹל . לֹזֶג וּמְחִצָה בְבָקָר . וּלוֹזֶג וּמְחִצָה בֵין הָעֲרָבִים :

ג' רְבִיעִית מַה הִיְתָה מְשֻׁמְשָׁת . רְבִיעִית מִים לְמַצְרָעָה .
 רְבִיעִית שְׁמָן לְנִזְיר . חָצֵי לֹזֶג מַה הַיּוֹ מְשֻׁמְשׁ . חָצֵי לֹזֶג
 מִים לְסֹוטָה וְחָצֵי לֹזֶג שְׁמָן לְתֹזְדָה . וּבְלֹזֶג הַיּוֹ מְזִיד לְכָל
 הַמְנֻחוֹת . אֲפִילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עָשָׂרָן . נוֹתֵן לָהּ שְׁשִׁים
 לֹזֶג . רַבִּי אַלְיעָזָר בֶּן יַעֲקֹב אָוֹמֵר אֲפִילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים
 עָשָׂרָן . אֵין לָהּ אֶלְאָ לֹזֶג . שְׁנָאָמֵר לְמִנְחַת וּלֹזֶג שְׁמָן .

ששה לפרט. ארבעה לאיל. שלשה לבבש. שלשה ומחרזה
למנורה. ומחזית לוג לכל נר:

ד מערבי נסبي אלים בנספי פרים. נספי כבשים בנספי
כבשים. של יחיד בשל צבור. של היום בשל אמש. אבל
אין מערבי נספי כבשים בנספי פרים ואילים. ואם בללו
אלו בפני עצמו ואלו בפני עצמו ונתקערו. בשירין. אם
עד שלא בל. פסל. הכבש הבא עם העמר. אף על פי
שמונחתו בפוליה. לא היו נספי כפולין:

ה כל המדות שהיו במקdash היו גגדשות. חוץ משל בהן
גדול שהיה גודה לתוכה. מדות הלה בירושיהן קדש.
ומדות היישר בירושיהן חול. רבי עקיבא אומר מדות הלה
קדש. לפיכך בירושיהן קדש. מדות היישר חול. לפיכך
בירושיהן חול. רבי יוסי אומר לא משום זה אלא שהלה
געבר. והישר אין געבר:

ו כל קרבנות הצבור והיחיד. טעוני נסכים. חוץ מן הבכור
והמע Shir והפסח. והחטאת והאשם. אלא שחתאתו של
מצורע ואשםו. טעוני נסכים:

ז כל קרבנות הצבור. אין בהם סמיכה. חוץ מן הפר הבא
על כל המצות. ושער המשתלה. רבי שמואל אומר אף
שער עבודת אלילים. כל קרבנות היחיד טעוני סמיכה.
חוץ מן הבכור והמע Shir והפסח. והיורש סומך. וimbia
נסכים וממיר:

הַבְּלִ סָמְכֵין חֹזֶן מַחְרִישׁ שֹׁוֹטָה וְקֶטֶן וְסָזָמָא וְנֶכֶרי
וְהַעֲבֵד וְהַשְּׁלִיחַ וְהַאֲשָׁה וְסִמְכָה שְׂיִירִי מִצְוָה עַל הַרְאָש
בְּשִׁתְּיִי יָדִים וּבָמָקוֹם שְׁטוֹמְכֵין שׁוֹחְטִין וְתַבְּרֵךְ לְסִמְכָה
שְׁחִיטָה:

חַמְרַבְּסִמְכָה מִבְּתָנוֹפָה וּבְתָנוֹפָה מִבְּסִמְכָה שְׁאָחָד
מְנִיף לְכָל הַחֲבָרִים וְאַיִן אָחָד סָזָמָד לְכָל הַחֲבָרִים וְחַמְרַבְּ
בְּתָנוֹפָה שְׁהָתָנוֹפָה נֹהָגָת בְּקָרְבָּנוֹת הַיִד וּבְקָרְבָּנוֹת
הַאֲבוֹר בְּחִים וּבְשְׁחוֹטִין בְּדָבָר שִׁיאַשׁ בּוֹ רֹוחַ חִים
וּבְדָבָר שָׁאיַן בּוֹ רֹוחַ חִים מָה שָׁאיַן בּוֹ בְּסִמְכָה:

פרק י

רַבִּי יִשְׁמָעָאֵל אָזֶר הַעֲמָר הִיה בָא בְשִׁבְתַמְשָׁלֵשׁ סָאיַן
וּבְחֹל מִחְמָשׁ וּחֲכָמִים אָזֶרִים אָחָד בְשִׁבְתַמְשָׁלֵשׁ וְאָחָד
בְחֹל מִשְׁלָשׁ הִיה בָא רַבִּי חַנְנִיא סָגֵן הַפְּהָנִים אָזֶר
בְשִׁבְתַמְשָׁלֵשׁ הִיה נְקַצֵּר בַיִיחִיד וּמְגַל אָחָד וּבְקִפְהָ אָחָת
וּבְחֹל בְשִׁלְשָׁה וּבְשִׁלְשָׁה קְפֹות וּבְשִׁלְשָׁה מְגַלּוֹת וּחֲכָמִים
אָזֶרִים אָחָד בְשִׁבְתַמְשָׁלֵשׁ וְאָחָד בְחֹל בְשִׁלְשָׁה וּבְשִׁלְשָׁה
קְפֹות וּבְשִׁלְשָׁה מְגַלּוֹת:

ב' מִצְוֹת הַעֲמָר לְבֹא מִן הַקָּרוֹב לֹא בְכֶר הַקָּרוֹב
לִירוֹשָׁלַיִם מִבְּאיַן אַזְתּוֹ מִכֶּל מִקּוֹם מִעֲשָׂה שָׁבָא מִגְנּוֹת
צְרִיפִין וְשִׁתְיִי הַלְּחָם מִבְקָעַת עַיִן סָכָר:

ב' בַּיְצָד הִיא עֹשִׂים. שְׁלֹוחִי בֵּית דִין יַוְצָאֵן מַעֲרֵב יוֹם טוֹב. וְעוֹשֵׂין אֶתְזָה כְּרֻכּוֹת בַּמְחַבֵּר לְקַרְקָע בְּדִי שֵׁיהָא נֹזֵח לְקַצּוֹר. וְכָל הַעִירֹת הַסְּמוֹכוֹת לְשֵׁם מַתְבִּנּוֹת לְשֵׁם. בְּדִי שֵׁיהָא נִקְצָר בַּעֲסָק גָּדוֹל. בֵּין שְׁחַשְׁכָה אָזֶר לָהֶם בָּא הַשְּׁמָשׁ. אָזֶרְמִים הָן. בָּא הַשְּׁמָשׁ. אָזֶרְמִים הָן. מַגֵּל זֹ. אָזֶרְמִים הָן. קְפָה זֹ. אָזֶרְמִים הָן. קְפָה זֹ. אָזֶרְמִים הָן. בְּשִׁבְתָּה אָזֶר לָהֶם. שִׁבְתָּה זֹ. אָזֶרְמִים הָן. שִׁבְתָּה זֹ. אָזֶרְמִים הָן. אַקְצּוֹר. וְהֵם אָזֶרְמִים לוֹ קַצּוֹר. אַקְצּוֹר. וְהֵם אָזֶרְמִים לוֹ קַצּוֹר. שְׁלֹשָׁה פָעָמִים עַל בֶּל דָבָר וְדָבָר. וְהֵם אָזֶרְמִים לוֹ הֵן הֵן. בֶּל פֶּךְ לִמְהָ מִפְנֵי הַבִּתּוֹסִים. שְׁהֵיו אָזֶרְמִים אֵין קַצְירַת הַעֲמָר בְּמוֹצָאי יוֹם טוֹב:

ג' קַצְרוֹהוּ וְנִתְנוֹהוּ בְּקִפּוֹת הַבִּיאוֹה לְעֹזָרָה. הֵיו מִהְבָּהִין אֶתְזָה בָּאוֹר. בְּדִי לְקִים בָּו מִצּוֹת קְלִי. דָבְרִי רַבִּי מַאֲיר. וְתַכְמִים אָזֶרְמִים בְּקִנִּים וּבְקִלְיָה חֹזְבִּים אֶתְזָה. בְּדִי שְׁלָא יַתְמַעַךְ. נִתְנוֹהוּ לְאָבוֹב. וְאָבוֹב הֵיה מַנְקָבָב. בְּדִי שֵׁיהָא הָאוֹר שׁוֹלֵט בְּכֶלֶוּ. שְׁטוֹחוֹהוּ בְּעֹזָרָה. וְהָרוֹחַ מִנְשַׁבֵּת בָּזֶה. נִתְנוֹהוּ בְּרִיחִים שֶׁל גְּרוֹזּוֹת. וְהַזְּיאָוּ מִמְּנָנוּ עַשְׁרוֹן. שְׁהֵוָא מַנְפָּה בְּשֶׁלֶשׁ עַשְׁרָה נִפְהָ. וְהַשְּׁאָר נִפְדָּה. וְנִאָכֵל לְכָל אָדָם וְחַיָּב בְּחַלָּה. וְפִטּוֹר מִן הַמְּעִשְׂרוֹת. רַבִּי עֲקִיבָא מִחְיֵב בְּחַלָּה וּבְמְעִשְׂרוֹת. בָּא לוֹ לְעַשְׁרוֹן. וְנִתְנוּ שְׁמָנוּ וּלְבָזְנָתָזָו. יְצָק וּבָלָל. הַנִּינָּף וְהַגִּישָׁ. קְמַץ וְהַקְטִיר. וְהַשְּׁאָר נִאָכֵל לְכֶבֶנִים:

ה' משקרב העمر. יוצאיו ומוציאו שוק ירושלים. שהו
מלא קמח וקלי. שלא ברצון חכמים. דברי רבי מאיר. רבי
יהודה אומר ברצון חכמים הוי עושים. משקרב העمر
התר חדש מיד. והרוחקים מתרים מחצאות היום ולהלן.
משחרב בית המקדש התקין רבנו זכאי שהיה יום
הנפ' כלו אסור. אמר רבי יהודה והואמן התורה הוא
אסור. שנאמר עד עצם היום הזה. מפני מה הרוחקים
מתרים מחצאות היום ולהלן. מפני שהן יודעין. שאין בית
דין מתעללים בו:

ו' העمر היה מטייר במדינה ושתי הלחים במקדש. אין
مبיאין מנהות ובכורים. ומנתה בהמה. קדם לעمر. ואם
הbia פסול. קדם לשתי הלחים לא יbia. ואם הביאبشر:

ז' החטים והשעורים והפסמים ושבלה שועל והשיפון
חיבין בחילה. ומctrפין זה עם זה. ואסורי בחדש מלפני
הפסח. ומלקוצר מלפני העمر. ואם השרישו קדם לעמר
העمر מתירן. ואם לאו אסורים עד שיבא העمر הבא:

ח' קוזרים בבית השלחים שבעמוקים. אבל לא גודשין.
אנשי ירחו קוזרים ברצון חכמים. וגודשין שלא ברצון
חכמים. ולא מיחו בידם חכמים. קוזר לשחת ומأكل
לבימה. אמר רבי יהודה אימתי בזמנן שהתחיל עד שלא
הbia שליש. רבי שמעון אומר אף יקצור (ויאכיל) אף
משהbiaה שליש:

ט קוץין מפני הגטיעות. מפני בית האבל. מפני (בטול) בית המדרש. לא יעשה אותן ביריות. אבל מיניהם עבטים. מצות העمر לבא מון הקמה. לא מצא יביא מן העמים. מצותו לבא מן החל. לא מצא יביא מן היבש. מצותו לקוצר בלילה. נקצר ביום כשר. ודוחה את השבת:

פרק יא

שתי הלחים גלושות אחת אחת. ונאפות אחת אחת.
לחם הפנים גלוש אחד אחד. ונאפה שנים שנים.
ובטפוס היה עוזה אותן. וכשהוא רדף נזתנן בטפוס. כדי
שלא יתקלקלו:

ב אחד שתי הלחים ואחד לחם הפנים לישתו ועריכתו
בחוץ. ואפייתן בפנים. ואין דוחות את השבת. רביה יהודה
אומר כל מעשיהם בפנים. רבבי שמעון אומר לעולם הו
rangle לומר. שתי הלחים ולחם הפנים. כשרות בערלה.
וכשרות בבית פאני:

ג חביתה להן גדוול. לישתו ואפייתן בפנים. ודוחות את
השבת. טחונן והרകון אין דוחות את השבת. כלל אמר
רבי עקיבא כל מלאכה שאפשר לה לעשות מערב שבת.
איינה דוחה את השבת. ושאי אפשר לה לעשות מערב
שבת. דוחה את השבת:

ד בְּלֵי הַמִּנְחֹת יִשְׁבַּח בָּהּוּ מְעִשָּׂה כֶּלֶי בַּפְנִים וְאֵין בָּהּוּ מְעִשָּׂה כֶּלֶי בְּחוֹזֶן בְּצִיד שְׁתֵי הַלְּחָם אֲרֻבָּן שְׁבָעָה וּרְחָבָן אֲרָבָּעָה וּקְרָנוֹתָיו אֲרָבָּע אַצְבָּעוֹת לְחָם הַפְנִים אֲרֻבָּן עֲשָׂרָה וּרְחָבָן חַמְשָׁה וּקְרָנוֹתָיו שְׁבָע אַצְבָּעוֹת רַבִּי יְהוּדָה אָמֵר שֶׁלָּא תְּטַעַה זֶה דַּי הַזָּה בֶּן זֹמָא אָמֵר וְנִתְתַּת עַל הַשְּׁלָחָן לְחָם פְנִים לְפָנֵי תָמִיד שְׁיִיחָה לוּ פְנִים:

ה הַשְּׁלָחָן אֲרֻבָּן עֲשָׂרָה וּרְחָבָן חַמְשָׁה לְחָם הַפְנִים אֲרֻבָּנוּ עֲשָׂרָה וּרְחָבָן חַמְשָׁה נָטוּן אֲרֻבָּנוּ בְגַגְד רְחָבָנוּ שֶׁל שְׁלָחָנוּ וּכְזֹפֶל טְפַחִים וּמְחָצָה מִבְּאוֹן וּטְפַחִים וּמְחָצָה מִבְּאוֹן נִמְצָא אֲרֻבָּנוּ מִמְלָא כָּל רְחָבָנוּ שֶׁל שְׁלָחָנוּ דְבָרִי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי מַאיָּר אָמֵר הַשְּׁלָחָן אֲרֻבָּנוּ שְׁנִים עָשָׂר וּרְחָבָן שְׁשָׁה לְחָם הַפְנִים אֲרֻבָּנוּ עֲשָׂרָה וּרְחָבָן חַמְשָׁה נָטוּן אֲרֻבָּנוּ בְגַגְד רְחָבָנוּ שֶׁל שְׁלָחָנוּ וּכְזֹפֶל טְפַחִים מִבְּאוֹן וּטְפַחִים מִבְּאוֹן וּטְפַחִים רִיזָח בְּאַמְצָעָה כִּדְיַי שְׁתֵּה אַהֲרֹן מִנְשְׁבָת מִבְּאוֹן וּטְפַחִים רִיזָח בְּאַמְצָעָה כִּדְיַי שְׁתֵּה אַהֲרֹן מִנְשְׁבָת בְּינֵיהֶן אָבָא שָׁאֹול אָמֵר שֶׁם הַיּוּ נָטוֹנִין שְׁנִי בְזִיכְיִי לְבָזָנָה שֶׁל לְחָם הַפְנִים אָמְרוּ לוּ וְהָלָא בְּבָר נְאָמָר וְנִתְתַּת עַל הַמְעָרָכָת לְבָזָנָה זְכָה אָמֵר לְהָנָזָה וְהָלָא בְּבָר נְאָמָר וְעַלְיוֹ מִטָּה מִנְשָׁה:

ו אֲרָבָּעָה סְנִיפִים שֶׁל זָהָב הַיּוּ שֵׁם מִפְּצָלִין מַרְאָשֵׁי הָנוּ שְׁהָיוּ סְזָמִכִים בָּהָנוּ שְׁנִים לְסִדְרֵזָה וְשְׁנִים לְסִדְרֵזָה וְעֶשֶׂרִים וְשְׁמוֹנָה קְנִים בְּחָצֵי קְנִהָה חַלְלוֹ אֲרָבָּעָה עָשָׂר לְסִדְרֵזָה וְאֲרָבָּעָה עָשָׂר לְסִדְרֵזָה לְאַסְדוּר הַקְנִים וְלֹא גַּטְילְתָן דַּוחַה אֶת הַשְּׁבָת אֶלָּא גַּכְנָס מְעָרָב שְׁבָת

וישומטן. ונחתנו לארכו של שלוחנו. בל הפלים שהיו
במקדש. ארכו של בית:

שני שלוחנות היו באולם מבנים על פתח הבית.
אחד של שיש. ואחד של זהב. על של שיש נחתנים לחם
הപנים בכניסתו. ועל של זהב ביציאתו. שמעלון בקדש
ולא מזרידין. ואחד של זהב מפבנים. שעלו לחם הפנים
תמיד. ארבעה בהנים נכנסין. שניים בידן שני סדרים.
ושנים בידם שני בזיכין. וארבעה מקדימים לפניהם. שניים
לטול שני סדרים. ושנים לטול שני בזיכים. המכניםים
עומדים בצדון ופניהם לדרום. המוציאים עומדים בצדום
ופניהם לצפון. אלו מושכין ואלו מניחין וטicho של זה
בנגד טicho של זה. שנאמר לפני תמיד. רבי יוסי אומר
אפילו אלו נוטלים ואלו מניחין. אף זו הייתה תמיד. יצאו
ונתנו על השלחן של זהב שהיה באולם. הקטירו הבזיכין
וначלו מחלקות לבהנים. חל יום הקפורים להיות
בשבת. החלות מחלקות לערב. חל להיות ערב שבת.
שער של יום הקפורים נאכל לערב. הבעלן אוכלין אותו
בשהוא חי. מפני שדעתן יפה:

סדר את הלחים בשבת. ואת הבזיכים לאחר שבת.
והקטיר את הבזיכים בשבת פסולה. ואין חיבין עליהם
משום פגול. נותר וטמא. סדר את הלחים ואת הבזיכין
שבת. והקטיר את הבזיכין לאחר שבת פסולה. ואין
חיבין עליהם משום פגול ונותר וטמא. סדר את הלחים

וְאֵת הַבּוֹזִיכִין לְאַחֲר שְׁבָת וְהַקְטוּר אֶת הַבּוֹזִיכִין בְּשְׁבָת
(פְּסוֹלָה) כִּי צַד יַעֲשֶׂה יְגִיחַנָּה לְשְׁבָת הַבָּאָה שְׁאָפְילוּ הִיא
עַל הַשְׁלִיחָן יָמִים רַבִּים אֵין בְּכָךְ בְּלִוִּים:

ט שְׁתַי הַלְּחָם נְאָכְלֹות אֵין פְּחוֹת מִשְׁנִים וְלֹא יִתְר עַל
שֶׁלְשָׁה כִּי צַד נְאָפּוֹת מִעַרְבּ יוֹם טוֹב וּנְאָכְלֹות בַּיּוֹם טוֹב
לִשְׁנִים חַל יוֹם טוֹב לְהִיוֹת אַחֲר הַשְּׁבָת נְאָכְלֹות לְשֶׁלְשָׁה
לְחָם הַפְּנִים נְאָכֵל אֵין פְּחוֹת מִתְשֻׁעָה וְלֹא יִתְר עַל אַחֲד
עַשֶּׁר כִּי צַד נְאָפָה בְּעַרְבּ שְׁבָת נְאָכֵל בְּשְׁבָת לִתְשֻׁעָה
חַל יוֹם טוֹב לְהִיוֹת עַרְבּ שְׁבָת נְאָכֵל לְעַשְׂרָה שְׁנִי יָמִים
טוֹבִים שֶׁל רָאשׁ הַשָּׁנָה נְאָכֵל לְאַחֲד עַשֶּׁר וְאַינוּ דּוֹחָה
לְאֵת הַשְּׁבָת וְלֹא אֵת יוֹם טוֹב רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל
אָמַר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן הַסְגָּנוֹ דּוֹחָה אֵת יוֹם טוֹב
וְאַינוּ דּוֹחָה אֵת יוֹם צָום:

פרק יב

הַמִּנְחֹות וְהַגְּסָכִים שְׁגַטְמָאוּ עַד שֶׁלָּא קַדְשׁו בְּכָלִי יִשְׁלַׁח
לָהֶם פְּדִיּוֹן מִשְׁקָדָשׁו בְּכָלִי אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
הַעֲזֹפוֹת וְהַעֲצִים וְהַלְבּוֹזָנָה וּכְלֵי שִׁירָת אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
שֶׁלָּא נְאָמֵר אֶלָּא בְּבַהֲמָה:

ב הָאָמַר הָרִי עַל בְּמִחְבָּת וְהַבִּיא בְּמִרְחָשָׁת בְּמִרְחָשָׁת
וְהַבִּיא בְּמִחְבָּת מַה שְׁהִבֵּיא הַבִּיא וַיְדִי חֹזֶת לֹא יִצְא
זו לְהַבִּיא בְּמִחְבָּת וְהַבִּיא בְּמִרְחָשָׁת בְּמִרְחָשָׁת וְהַבִּיא
בְּמִחְבָּת הָרִי זו פְּסוֹלָה הָרִי עַל שְׁנִי עַשְׂרוֹנִים לְהַבִּיא

בכלי אחד. והביא בשני כלים. בשני כלים. והביא בכלי אחד. מה שהביא הביא. וידי חותמו לא יצא. אלו להביא בכלי אחד. והביא בשני כלים. בשני כלים. והביא בכלי אחד. הרי אלו פסולין. הרי עלי שני עשרונים. להביא בכלי אחד. והביא בשני כלים. אמרו לו בכלי אחד נדרת. הקריבן בכלי אחד בשרים. בשני כלים פסולין. הרי עלי שני עשרונים. להביא בשני כלים. והביא בכלי אחד. אמרו לו בשני כלים נדרת. הקריבן בשני כלים בשרים נתנו בכלי אחד. בשתי מנחות שנתערבו:

ה. הרי עלי מנחה מן השעורים. יביא מן החטים. כמה יביא סלת. שלא שמן ולבונה. יביא עמה שמן ולבונה. חצי עשרון. יביא עשרון שלם. עשרון ומחרשה יביא שניים. רביעי שמעון פוטר. שלא התנדב לכך המתנדבים:

ו. מתנדב אדם מנחה שששים עשרון. ו מביא בכלי אחד. אם אמר הרי עלי שישים ואחד. מביא שישים בכלי אחד. ואחד בכלי אחד. שבע אכזר מביא ביום טוב הראושון של חג שחול להיות בשבת. שישים ואחד. דיו ליחיד שיהא פחותה מן האכזר אחיד. אמר רביעי שמעון והלא אלו לפורים. ואלו לבבשים. ואינם נבללים זה עם זה. אלא עד שישים יחולמים להבליל. אמרו לו שישים נבללים. שישים ואחד אין נבללים. אמר להם כל מדות חכמים בן. בארכאים סאה הוא טזבֵל. בארכאים סאה חסר קרטזוב. איןו יכול לטבול

בָּהוּ. אֵין מַתְנִדְבִּים לֹז שְׁנִים וְחִמְשָׁה. אֲבָל מַתְנִדְבִּים ·
שֶׁלֶשׁ אֶרְבָּעָה וְשֶׁשָּׁה וּמִשְׁשָׁה וְלִמְעָלָה:

" מַתְנִדְבִּים יֵין וְאֵין מַתְנִדְבִּים שְׁמַן. דָּבְרֵי רַبִּי עַקִּיבָּא ·
רַבִּי טְרָפּוֹן אֹמֵר מַתְנִדְבִּים שְׁמַן. אָמֵר רַבִּי טְרָפּוֹן (מה)
מְצִינוּ בֵּין · שֶׁבָּא חֹבֶה וּבָא נְדָבָה · אֶنְכֶן הַשְּׁמַן בָּא חֹבֶה
יָבָא נְדָבָה · אָמֵר (לו) רַבִּי עַקִּיבָּא לֹא · אָמַר תְּרַבּוֹת בֵּין שְׁבָנוּ
הָוָא קָרְבָּה חֹבְתוֹ בְּפָנֵי עַצְמוֹ · תָּאָמֵר בְּשְׁמַן שְׁאַנוּ קָרְבָּב
חֹבְתוֹ בְּפָנֵי עַצְמוֹ · אֵין שְׁנִים מַתְנִדְבִּים עַשְׂרוֹן אֶחָד · אֲבָל
מַתְנִדְבִּים עַזָּה וְשְׁלָמִים · וּבָעוֹף אָפִילוּ פְּרִידָה אֶחָת:

פרק יג

הָרִי עַל עַשְׂרוֹן · יִבְיא אֶחָד · עַשְׂרוֹנִים יִבְיא שְׁנִים ·
פְּרִשְׁתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מָה פְּרִשְׁתִּי · יִבְיא שְׁשִׁים עַשְׂרוֹן ·
הָרִי עַל מִנְחָה · יִבְיא אַיּוֹ שְׁוִירָצָה · רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר יִבְיא
מִנְחָת הַסְּלָת · שְׁהָיָא מִזְוְחָת שְׁבָמְנִחות:

" מִנְחָה מִין הַמִּנְחָה יִבְיא אֶחָד · מִנְחָות מִין הַמִּנְחָות
יִבְיא שְׁתִים · פְּרִשְׁתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מָה פְּרִשְׁתִּי · יִבְיא חִמְשָׁתָן ·
פְּרִשְׁתִּי מִנְחָה שֶׁל עַשְׂרוֹנִים · וְאֵינִי יוֹדֵעַ מָה פְּרִשְׁתִּי · יִבְיא
מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עַשְׂרוֹן · רַבִּי אֹמֵר יִבְיא מִנְחָות שֶׁל
עַשְׂרוֹנִים · מִאָחָד וְעַד שְׁשִׁים:

" הָרִי עַל עַצִּים · לֹא יִפְחֹזֶת מִשְׁנִי גִּזְרֵין · לְבָזָנה לֹא יִפְחֹזֶת
מִקְמַץ · חִמְשָׁה קּוֹמָצִים הֵן · הָאֹמֵר הָרִי עַל לְבָזָנה · לֹא

יפחחות מלקמץ. המתנגדב מנהה. יביא עמהו קמץ לבונה. המעליה את הלקמץ בחוץ חיב. ושני בזיבין. טענים שני קומץים:

ד. חרי עלי זהב לא יפחחות מדינר זהב. בסוף לא יפחחות מדינר בסוף. נחתת לא יפחחות ממעה בסוף. פרשטי ואני יודע מה פרשטי. הוא מביא. עד שיאמר לא כך נחכונתי:

ה. חרי עלי יין לא יפחחות משלשה לוגין. שמן לא יפחחות מלוג. רבוי אומר שלשה לוגין. פרשטי ואני יודע מה פרשטי. יביא ביום המרבה:

ו. חרי עלי עולה יביא כבש. רבוי אלעזר בן עזריה אומר (או) תור או בן יונה. פרשטי מן הבקר. ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ועגל. מן הבהמה ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ועגל איל (ושער) גדי וטלה. פרשטי ואני יודע מה פרשטי. מוסיף עלייהם תור ובן יונה:

ו. חרי עלי תודה ושלמים. יביא כבש. פרשטי מן הבקר. ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ופרה עגל ועגללה. מן הבהמה ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ופרה. עגל ועגללה. איל ורחל. גדי וגדי. שער ושער. טלה וטלה:

ז. חרי עלי שור. יביא הוא ונסכו במנה. עגל. יביא הוא ונסכו בחמש. איל. יביא הוא ונסכו בשתיים. כבש יביא

זהו ונשכיו בסלע. שור במנה. יביא במנה חזן מנשכיו.
עגל בחמש. יביא בחמש חזן מנשכיו. איל בשתיים.
יביא בשתיים חזן מנשכיו. כבש בסלע. יביא בסלע חזן
מנשכיו. שור במנה. והביא שניים במנה לא יצא. אפיקו
זה במנה חסר דינר. וזה במנה חסר דינר. שחור והביא
לבן. לבן והביא שחור. גדול והביא קטן. לא יצא. קטן
והביא גדול יצא. רבי אומר לא יצא:

שׂור זה עולה ונשתאב. אם רצה יביא בדיםיו שניים. שני
שורים אלו עולה ונשתאבו. אם רצה יביא בדיםיהם אחד.
רבי אוסר. איל זה עולה ונשתאב. אם רצה יביא בדיםיו
כבש. כבש זה עולה ונשתאב. אם רצה יביא בדיםיו איל.
רבי אוסר. האומר אחד מכבשי הקדש. ואחד משורי
הקדש. והוא לו שניים. הגדול שבהן הקדש. שלשה. הבינו
שבהן הקדש. פרשתי ואני יודע מה פרשתי. או שאמר
אמר לי אבא ואני יודע מה. הגדול שבהן הקדש:

הרי עלי עולה. יקריבנה במקדש. ואם הקריבה בבית
חוניו לא יצא. שאקריבנה בבית חוניו יקריבנה במקדש.
ואם הקריבה בבית חוניו יצא. רבי שמעון אומר אין זו
עליה. הריני נזיר גלח במקדש. ואם גלח בבית חוניו לא
יצא. שאגלה בית חוניו. גלח במקדש. ואם גלח בבית
חוניו יצא. רבי שמעון אומר אין זה נזיר. הבהנים ששמשו
בבית חוניו. לא ישמשו במקדש בירושלים. ואין צריך
לומר לדבר אחר. שנאמר אך לא יעלו בהני הבמות אל

מזבח ייְ בֵּרִישָׁלִים. כי אם אכלו מצות בתוכך אחיהם. הרי
הוּ כְּבָעֵלִי מומין. חולקין ואוקלין. אבל לא מקריבין:
”נאמר בעולת הבאה אשה ריח ניחח. (ובעולת העוזר
אשה ריח ניחח.) ובמנחה אשה ריח ניחח. ללמד שאחד
המספרה ואחד הממעיט. ובלבד שיבoon אדם את דעתו
לשימים: סליק

מסכת חולין

פרק א

הכל שוחטין ושותפֶתן בשרה. חוץ מחרש שוטה וקטן שמא יקלקלו בשחיתתן. וכן שחתתו ואחרים רואין אותן. שחיתתן בשרה. שחיתה נכרי גבילה. ומטרמהה במשא. השוחט בלילה. וכן הסוגם שחתט. שחיתתו בשרה. השוחט בשבת וביום הבפורים אף על פי שמתחיב בנפשו. שחיתתו בשרה:

ב' השוחט במג'יד. בצור ובקגה שחיתתו בשרה. הכל שוחטין. ולעומם שוחטין. ובכל שוחטין. חוץ מג'יד קציר והמגירה והשנים והاضר. מפני שהן חונקיין. השוחט במג'יד קציר בדרך הליכתה. בית שטמי פסליין. ובית הליל מבשרין. ואם החליקו שנייה. הרי היא בסכין:

ג' השוחט מתוד הטבעת ושיר בה מלא החות על פניה בלה. שחיתתו בשרה. רבי יוסי בר יהודה אומר מלא החות על פניה הרבה:

ד' השוחט מן הארץ. שחיתתו בשרה. המולך מן הארץ. מליקתו פסולה. השוחט מן הארץ. שחיתתו פסולה. המולך מן הארץ מליקתו בשרה. השוחט מן הארץ. שחיתתו בשרה. המולך מן הארץ מליקתו פסולה. שבל הארץ בשר למליקה. וכל הארץ בשר לשחיטה. נמצא

בְּשֶׁר בְּשִׁחִיטָה. פָּסוֹל בְּמַלִּיקָה. בְּשֶׁר בְּמַלִּיקָה. פָּסוֹל
בְּשִׁחִיטָה:

ג' בְּשֶׁר בְּתֹרֵין. פָּסוֹל בְּבָנִי יוֹנָה. בְּשֶׁר בְּבָנִי יוֹנָה. פָּסוֹל
בְּתֹרֵין. תְּחִלָת הַצִּיהוֹב בְּזָה וּבְזָה פָּסוֹל:

ד' בְּשֶׁר בְּפֶרֶה פָּסוֹל בְּעֵגֶלָה. בְּשֶׁר בְּעֵגֶלָה פָּסוֹל בְּפֶרֶה.
בְּשֶׁר בְּכֶהָנִים פָּסוֹל בְּלֹוִים. בְּשֶׁר בְּלֹוִים פָּסוֹל בְּכֶהָנִים.
טְהוֹר בְּכֶלֶל חֲרֵשׁ טְמָא בְּכֶלֶל הַכְּלִים. טְהוֹר בְּכֶלֶל הַכְּלִים
טְמָא בְּכֶלֶל חֲרֵשׁ. טְהוֹר בְּכֶלֶל עַז טְמָא בְּכֶלֶל מִתְּכֹות.
טְהוֹר בְּכֶלֶל מִתְּכֹות טְמָא בְּכֶלֶל עַז. הַחִיב בְּשִׁקְדִּים
הַמְּרִים פָּטוֹר בְּמַתְוקִים. הַחִיב בְּמַתְוקִים פָּטוֹר בְּמַרְיִים:
ה' הַתְּמִד עַד שֶׁלֹּא הַחְמִיא. אַינּוּ נָקֵח בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר. וּפְזִיל
אֶת הַמְּקוֹה. מִשְׁחַחְמִיא נָקֵח בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר. וּאַינּוּ פְזִיל
אֶת הַמְּקוֹה. הַאֲחִים הַשְׁתָּפִים בְּשִׁתְבִּים בְּקָלְבּוֹן. פָּטוֹרין
מַמְעָשֵׂר בְּהַמָּה. בְּשִׁתְבִּין בְּמַעֲשֵׂר בְּהַמָּה. פָּטוֹרין מִן
הַקָּלְבּוֹן. כֹּל מִקּוֹם שִׁישׁ מַכְר אֵין קָנֵס. וּכֹל מִקּוֹם שִׁישׁ
קָנֵס אֵין מַכְר. כֹּל מִקּוֹם שִׁישׁ מִיאוֹן אֵין חֲלִיצָה. וּכֹל
מִקּוֹם שִׁישׁ חֲלִיצָה אֵין מִיאוֹן. כֹּל מִקּוֹם שִׁישׁ תְּקִיעָה אֵין
הַבְּדִילָה. וּכֹל מִקּוֹם שִׁישׁ הַבְּדִילָה. אֵין תְּקִיעָה. יּוֹם טֻוב
שְׁחַל לְהִיוֹת בְּעֶרֶב שְׁבַת. תְּזַקְעֵין וְלֹא מְבָדִילֵין. בְּמוֹצָאי
שְׁבַת מְבָדִילֵין וְלֹא תְּזַקְעֵין. בְּיצַד מְבָדִילֵין. הַמְּבָדֵל בֵּין
קָדֵשׁ לְקָדֵשׁ. רַבִּי דּוֹסָא אָזֶר בֵּין קָדֵשׁ חָמָר לְקָדֵשׁ
הַקָּל:

פרק ב

השוחט אחד בעוף ושתנים בבהמה. שחיטתו בשרה.
ורבו של אחד במווז. רבי יהודה אומר עד
שישחוט את העורידין חצי אחד בעוף ואחד וחצי
בבהמה. שחיטתו פסולת. רוב אחד בעוף ורוב שתנים
בבהמה. שחיטתו בשרה:

ב השוחט שני ראשין כאחד שחיטתו בשרה. שתנים
אווחזין בסכין ושותחוין. אפילו אחד למעלה ואחד למטה.
שחיטתו בשרה:

ג התיז את הרأس בבית אחת פסולת. היה שוחט והתייז
את הרأس בבית אחת. אם יש בסכין מלא צואר בשרה.
יהי שוחט והתייז שני ראשין בבית אחת. אם יש בסכין
מלא צואר אחד בשרה. במקרה דברים אמורים בזמן
שהוליך ולא הביא או הוליך. אבל אם
הוליך והביא. אפילו כל שהוא. באיזמל בשרה.
גפליה סכין ושותחוין. אף על פי שישחטה בדרך פסולת.
שנאמר זבחת ואכלת. מה שאת זבח אתה אוכל.
גפליה סכין והגביהה. נפלו כליו והגביהם. השחיז את
הסכין ועף. ובא חבירו ושות. אם שהה כדי שחיטה
פסולה. רבי שמעון אומר אם שהה כדי בקור:

ד שחת את הוושט ופסק את הגרגרת. או שחת את
הגרגרת. ופסק את הוושט. או שחת את אחד מהן והמתין

לְהָעֵד שְׁמַתָּה. אֹז שְׁחַחְלֵיד אֶת הַסְּבִין תְּחִתָּה הַשְׁנִי וַפְּסִקוֹ. רַבִּי יִשְׁבַּב אֹמֵר נְבָלָה. רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר טְרֵפָה. בְּלָל אֹמֵר רַבִּי יִשְׁבַּב מְשׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. כֹּל שְׁגַפְסָלָה בְּשִׁחְיִתָּה נְבָלָה. כֹּל שְׁשִׁחְיִתָּה פָּרָאוי וְדָבָר אַחֲרָ גָּרָם לְהָלִפְסֵל טְרֵפָה וְהַזְּהָה לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא:

ה השוחט בְּהַמָּה חִיה וְעוֹז . וְלֹא יֵצֵא מֵהוּ דָם בְּשִׁירִים וְנָאכְלִים בְּדִים מְסֻואֹבֹת . לְפִי שְׁלָא הַכְּשָׁרוֹ בְּדָם . רַבִּי שְׁמַעַן אֹמֵר הַכְּשָׁרוֹ בְּשִׁחְיָה :

ו השוחט את המסבנת. רבנן (شمיעון בז) גמליאל אומר עד שתחפרכס ביד וברגלו. רבי אליעזר אומר דיה אם זנקה. אמר רבי שמעון (אף) השוחט בלילה ולמחר השבכים. ומצא בתקלים מלאים דם בשרה שזנקה. ובמدة רבוי אליעזר. וחכמים אומרים עד שתחפרכס ביד וברגלו. או עד שתכשפש בזנבה. אחד בהמה דקה. ואחד בהמה גסה. בהמה דקה שפשתה ידה ולא החזירה פסולה. שאינה אלא הוצאה נפש בלבד. בימה דברים אמורים שהיתה בחזקת מסבנת. אבל אם היהה בחזקת בריאה. אפילו אין בה אחד מכל הסייענים הלו בשרה:

ו השוחט לנכרי שחיתו בשרה. ורבי אליעזר פוסל. אמר רבי אליעזר אפילו שחתה שיأكل הנכרי מחר ער בעד שללה פסולה. שסתם מחשבת נכרי לעבودת אלילים. אמר רבי יוסי קל וחומר הדברים. ומה במקום

שְׁהַמְחַשֵּׁבָה פֹּסֶלֶת בַּמִּקְדְּשִׁים אֵין הַפֵּל הַזָּלֶךְ אַחֲרֵי הַעֲבֵד מִקּוֹם שֶׁאֵין מַחְשֵׁבָה פֹּסֶלֶת בְּחוֹלִין אֵינוֹ דִין שֶׁלֹּא יְהִיא הַפֵּל הַזָּלֶךְ (אֵלא) אַחֲרֵי הַשׁוֹחֵט:

ג' הַשׁוֹחֵט לִשְׁם הַרִּים לִשְׁם גְּבֻעוֹת לִשְׁם יִמְמִים לִשְׁם נְהָרוֹת לִשְׁם מְדִבְרוֹת שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה שְׁנִים אַזְחִין בְּסֶבֶין וְשׁוֹחָטִין אַחֲד לִשְׁם אַחֲד מְכַל אַלְוִי וְאַחֲד לִשְׁם דָּבָר בְּשִׁיר שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה:

ט' אֵין שׁוֹחָטִין לֹא לְתוֹךְ יִמְמִים וְלֹא לְתוֹךְ נְהָרוֹת וְלֹא לְתוֹךְ בְּלִים אֲבָל שׁוֹחֵט הוּא לְתוֹךְ עַוְגָא שֶׁל מִים וּבְסֶפִינָה עַל גְּבֵי בְּלִים אֵין שׁוֹחָטִין לְגֻמָם אֶל עַקְרָב אֲבָל עַזְשָׁה גֻמָם בְּתוֹךְ בֵיתוֹ בְּשֶׁבַיל שִׁיבְנָס הַקְמָה לְתוֹקָה וּבְשָׁוּוק לֹא יַעֲשֶׂה כֵן שֶׁלֹּא יַחֲקֵה אֶת הַאֲפִיקוֹרָזִים:

ו' הַשׁוֹחֵט לִשְׁם עַוְלָה לִשְׁם שְׁלָמִים לִשְׁם אַשְׁם תַּלְוִי לִשְׁם פֶּסֶח לִשְׁם תַזְדָה שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה וּרְבִי שְׁמָעָון מַכְשִׁיר שְׁנִים אַזְחִין בְּסֶבֶין וְשׁוֹחָטִין אַחֲד לִשְׁם אַחֲד מְכַל אַלְוִי וְאַחֲד לִשְׁם דָבָר בְּשִׁיר שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה הַשׁוֹחֵט לִשְׁם חַטָּאת לִשְׁם אַשְׁם וְדָאי לִשְׁם בְּכוֹר לִשְׁם מְעָשָׂר לִשְׁם תִּמְוֹרָה שְׁחִיטָתוֹ בְּשִׁרָה זֶה הַפֵּל כֹּל דָבָר שְׁנָדֶר וְנָדֶב הַשׁוֹחֵט לִשְׁמוֹ פְּסָול וּשְׁאֵינוֹ נָדֶר וְנָדֶב הַשׁוֹחֵט לִשְׁמוֹ בְּשִׁיר:

פרק ג

אל' טרפוֹת בְּבָהָמָה נִקְוַת הַוּשֶׁט וַיְסֻוקָת הַגְּרָגָרָת.
נקב קָרוֹם שֶׁל מֹזֵח נִקְבָ הַלְּבָב לְבִתְחָלָלָו נִשְׁבָּרָה
השְׂדָרָה וַיְנַפְסַק הַחוֹט שְׁלָה נִטְלָה הַכְּבָד וְלֹא נִשְׁתַּיר
הַיְמָנוֹ כְּלוּם הַרְיָאה שְׁנִקְבָּה או שְׁחָסְרָה רַבִּי שְׁמַעוֹן
אָזָמֵר עַד שְׁתַּנְקָב לְבִתְהַסְמְפּוֹנוֹת נִקְבָה הַקְּבָה נִקְבָה
הַפְּרָה נִקְבָו הַדְּקִין הַכְּבָרָס הַפְּנִימִית שְׁנִקְבָּה או שְׁנִקְרָע
רֹוב הַחִיצּוֹנָה רַבִּי יְהוָדָה אָזָמֵר הַגְּדוֹלָה טְפֵח וַהֲקְטָנָה
בְּרָבָה הַמְּסָס וַיְבִית הַכּוֹסֹות שְׁנִקְבָּבוּ לְחוֹזֵן נִפְלָה מִן הַגַּג
וַיְנִשְׁתַּבְרוּ רֹוב צְלָעֹתָה וַיְדַרְוִת הַזָּאָב רַבִּי יְהוָדָה אָזָמֵר
דְּרוֹיסָת הַזָּאָב בְּדַקָּה וַיְדַרְוִת הַאֲרִי בְּגַסָּה דְּרוֹיסָת הַנְּצָר
בְּעֹז הַדְּקָה וַיְדַרְוִת הַגַּס בְּעֹז הַגַּס זֶה הַכְּלָל כֹּל שָׁאיָן
כִּמוֹתָה חִיה טְרָפָה:

ב וְאַל' כִּישְׁרוֹת בְּבָהָמָה נִקְבָה הַגְּרָגָרָת או שְׁנִסְדָּקָה עַד
בְּמַה תְּחִסֵּר רַבְּן שְׁמַעוֹן בֶּן גִּמְלִיאֵל אָזָמֵר עַד בָּאִיסְר
הַאִיטְלָקִי נִפְחַתָּה הַגְּלָגָלָת וְלֹא נִקְבָ קָרוֹם שֶׁל מֹזֵח נִקְבָ
הַלְּבָב וְלֹא לְבִתְחָלָל נִשְׁבָּרָה הַשְׂדָרָה וְלֹא נַפְסַק הַחוֹט
שְׁלָה נִטְלָה הַכְּבָד וַיְנִשְׁתַּיר הַיְמָנוֹ בְּזִוְתָה הַמְּסָס וַיְבִית
הַכּוֹסֹות שְׁנִקְבָּבוּ זֶה לְתוֹךְ זֶה נִטְלָה הַטְּחוֹל נִטְלָה הַפְּלִיזָת
נִטְלָל לְחִי הַתְּחִתּוֹן נִטְלָה הָאָם שְׁלָה וַיְחִזּוֹתָה בַּיָּד שְׁמִים
הַגְּלֹודָה רַבִּי מַאֲיר מַכְשִׁיר וַיְחִכּוּמִים פּוֹסְלִין:

וְאַלּוּ טִירָפֹת בֶּעָזֵף נִקּוּבָת הַוּשֶׁט וּפְסִיקָת הַגְּרָגָרָת הַכְּתָה חֲלִדָה עַל רָאֵשָׁה מִקּוּם שְׁעוֹשָׂה אֹתָה טִירָפָה נִקְבָה מִקְרָקְבָן נִקְבָו הַדְּקִין גְּנִפְלה לְאוֹר וְגַחְמָרוֹ בְּנֵי מַעַיָּה אִם יְרוּקִים פְּסוֹלָה אִם אֲדוֹמִים בְּשָׁרָה דָרְסָה וְטִירָפָה בְּכַתְלָן או שְׁרָצַעַתָה בְּהַמָּה וּמְפַרְכָּסָת וְשְׁבָתָה מַעַת לְעֵית וּשְׁחַטָה בְּשָׁרָה:

וְאַלּוּ בְּשִׁירָות בֶּעָזֵף נִקְבָה הַגְּרָגָרָת אָו שְׁנֵסְדָקָה הַכְּתָה חֲלִדָה עַל רָאֵשָׁה מִקּוּם שְׁאַינְנוּ עֹשָׂה אֹתָה טִירָפָה נִקְבָה הַזְּפָקָרְבָן אָזְמָר אֲפִילָו נְטוּלָה יֵצְאָו בְּנֵי מַעַיָּה וְלֹא נִקְבָו נְשַׁתְבָּרוּ גְּפִיה נְשַׁתְבָּרוּ רְגָלִיה נְמַרְטָו בְּגִפְיה רַבִּי יְהוּדָה אָזְמָר אִם גְּנִפְלה הַנּוֹצָה פְּסוֹלָה:

אֲחוּזֹת הַדָּם וְהַמְעַשְׁנָת וְהַמְצָנָנָת וְשְׁאַכְלָה הַרְדוֹפָנִי וְשְׁאַכְלָה צֹאת תְּרִגְזּוֹלִים אָו שְׁשָׁתָה מִים הַרְעִים בְּשָׁרָה אֲכָלָה סִם הַמְּמוֹת אָו שְׁהַכְּבִישָׁה נְחַש מַוְתָּרָת מְשׁוּם טִירָפָה וְאַסְוָרָה מְשׁוּם סְכָנָת גְּפָשּׁוֹת:

סִימְנֵי בְּהַמָּה וִתְחִיה נְאַמְרוּ מִן הַתּוֹרָה וְסִימְנֵי עֹזֵף לֹא נְאַמְרוּ אֲבָל אָמְרוּ חַכְמִים כֹּל עֹזֵף הַדְּזִרְסָטָם אֶל שְׁיַעַש לֹא אֲצַבע יְתִירָה וְזַפָּקָרְבָן גְּנִילָף טַהּוֹר רַבִּי אַלְיעָזָר בְּרַצְדּוֹק אָזְמָר כֹּל עֹזֵף הַחֹזֶלֶק אֶת רְגָלֵיו טָמָא:

וּבְחַגְבִּים כֹּל שְׁיַעַש לֹא אַרְבָּע רְגָלִים אַרְבָּע כְּנֶפֶים וּקְרָסְוּלִים וּבְגִפְיוֹ חַזְפּוֹת אֶת רַבּוֹ רַבִּי יוֹסֵי אָזְמָר וְשְׁמוֹ חַגְבָּן וּבְדִגְים שְׁיַעַש לֹא סְנֶפֶר וּקְשַׁקְשָׁתָר רַבִּי יְהוּדָה אָזְמָר

שְׁנֵי קְשָׁקַשִּׁין וְסֶנְפִּיר אֶחָד. אֱלֹו הַן קְשָׁקַשִּׁין הַקְּבוּעִין בָּזֶה.
וְסֶנְפִּירָן הַפּוֹרֵח בָּהֶן:

פרק ד

בָּהֶם הַמְּקַשָּׁה לִילִד. וְהַזָּאִיא הַעֲבָר אֶת יָדו וְהַחְזִירָה
מוֹתָר (בָּאֲכִילָה). הַזָּאִיא רָאשׁוֹ אֶפְעַל פִּי
שְׁהַחְזִירָה. הָרִי זֶה כִּילּוֹד. מַתָּךְ מִן הַעֲבָר שְׁבָמְעָה מוֹתָר
בָּאֲכִילָה. מִן הַטְּחוֹל וּמִן הַכְּלִיּוֹת. אָסּוֹר בָּאֲכִילָה. זֶה הַכְּלָל
כָּל דָּבָר שֶׁהָיָא גּוֹפָה אָסּוֹר. וְשָׂאִינָה גּוֹפָה מוֹתָר:

ב הַמְּבָכֶרֶת הַמְּקַשָּׁה לִילִד. מַחְתַּד אָבָר וּמַשְׁלִיךְ
לְפָלְבִּים. יֵצֵא הָרִי זֶה יַקְבֵּר. וְנִפְטַרְתָּה מִן הַבְּכוּרָה:

ג בָּהֶם שְׁמַת עֻזְבָּרָה בַּתּוֹךְ מַעַיָּה. וְהַשְׁוִיט הַרְוֹעָה אֶת
יָדו. נִגְעַז בָּזֶה בָּהֶם טְמָאָה. בֵּין בָּהֶם טְהוֹרָה טְהוֹרָה.
רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אָזֶר בְּטָמָא טָמָא. בְּטָהוֹרָה טָהוֹר. וּכְנָזֶב
הָאָשָׁה שְׁמַת וְלִדָּה בַּתּוֹךְ מַעַיָּה. וְהַשְׁוִיטָה חִיה אֶת יָדָה
וְנִגְעַז בָּזֶה. הַחִיה טְמָאָה טְמָאָת שְׁבָעָה. וְהָאָשָׁה טְהוֹרָה
עַד שִׁיצֵּא הַזְּלָד:

ד בָּהֶם הַמְּקַשָּׁה לִילִד. וְהַזָּאִיא הַעֲבָר אֶת יָדו וְחַתְכָה.
וְאַחֲרֵךְ שְׁחַט אֶת אַמְזָעָה. הַבָּשָׂר טְהוֹר. שְׁחַט אֶת אַמְזָעָה
וְאַחֲרֵךְ חַתְכָה. הַבָּשָׂר מַגָּע נְבָלָה. דָּבָרִי רַבִּי מַאיָּר.
וְחַכְמִים אָזְמָרִים מַגָּע טְרִפה שְׁחֹותָה. מַה מְצִינוּ בְּטְרִפה
שְׁשִׁחְיִיטָה מִטְהָרָתָה. אֶפְעַל שְׁחִיתָת בָּהֶם. תְּתִהְרֵר אֶת

האבר. אמר להם רבי מאיר לא. אם טהרה שחיתת טריפה אותה דבר שהוא גופה. טהיר את האבר דבר שאינו גופה. מפני לטרפה שחיתתה מטהרתתו. בהמה טמאה אסורה באכילה. וטרפה אסורה באכילה. מה בהמה טמאה אין שחיתתה מטהרתתו. אף טרפה לא טהירה שחיתתה. אמרו לו לא. אם אמרת בהמה טמאה. שלא היה לה שעת הבשר. תאמר בטרפה שחיתה לא היה שעת הבשר. טול לך מה שהבאת. הרי שנולדת טרפה מון הבطن מפני לא. אם אמרת בהמה טמאה. שבנו אין במינה שחיתה. תאמר בטרפה שיש במינה שחיתה. בן שמונה חי אין שחיתתו מטהרטתו. לפי שאין במינו שחיתה:

" השוויחת את הבהמה ומצא בה בן שמונה חי או מת. או בן תשעה חי. קורעו ומציא את דמו. מצא בה בן תשעה חי. טעון שחיתה. וחייב משום אותו ואת בן דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים שחיתת אמו מטהרטתו. רבי שמעון שזרי אומר אפילו בן חמיש שנים וחוזר בשדה. שחיתת אמו מטהרטתו. קרעה ומצא בה בן תשעה חי. טעון שחיתה. לפי שלא נשחתה אמו:

" בהמה שנחתקכו רגליה. מן הארץ ולםטה. בשלה. מן הארץ ולםעליה. פסולה. וכן שנTEL צומת הגידין. נשבר העצם. אם רrob הבשר קים שחיתתו מטהרטתו. ואם אין רrob הבשר קים. אין שחיתתו מטהרטתו:

השוחט את הבבמה. ומצא בה שליה. נפש היפה תאכלנה. ואינה מטמאה לא טמאת אוכליין. ולא טמאת נביות. חשב עליה מטמאה טמאת אוכליין אבל לא טמאת נבלות. שליה שיצתה מקצתה אסורה באכילה. סימן ולד באשה. וסימן ולד בבבמה. המבררת שהפילה שליה ישליךנה לפלבים. ובמקדשין תקבר. ואין קוברין אותה בפרשת דרכים. ואין תולין אותה באילן מפני דרכי האמור:

פרק ה

אותו ואת בנו נוהג בארץ ובחוצה לארץ. בפני הבית ושלא בפני הבית. בחולין ובמקדשין. בצד. השוחט אותו ואת בנו חולין בחוץ. שניהם בשירים. והשני סופג את הארבעים. קדושים בחוץ. הראשון חיב ברת. ושניהם פסולים. ושניהם סופגין את הארבעים. חולין בפנים שניהם פסולים. והשני סופג את הארבעים. קדושים בפנים הראשון בשר ופטור. והשני סופג את הארבעים ופסול:

בחולין וקדושים בחוץ. הראשון בשר ופטור. והשני סופג את הארבעים ופסול. קדושים וחולין בחוץ. הראשון חיב ברת ופסול. והשני בשר. ושניהם סופגין את הארבעים. חולין וקדושים בפנים. שניהם פסולים. והשני סופג את הארבעים. קדושים וחולין בפנים. הראשון בשר ופטור

והשנִי סופג את הארכָעים ופסול. חולין בחוץ ובפנים. הראשׂון בשר ופטור. והשנִי סופג את הארכָעים ופסול. קדושים בחוץ ובפנים. הראשׂון חיב קרת. (וישניהם פסולין.) וישניהם סופגין את הארכָעים. חולין בפנים בחוץ. הראשׂון פסול ופטור. והשנִי סופג את הארכָעים ובשר. קדושים בפנים בחוץ. הראשׂון בשר ופטור. והשנִי סופג את הארכָעים ופסול:

השוחט ונמצא טרפה. השוחט לעבודת אלילים. השוחט פרת חטאת. ושור הגסקל. ועגלת ערופה. רבי שמעון פוטר וחכמים מחייבין. השוחט ונתקבלה בידו. והנזהר. והמעקר. פטור משום אותן ואת בן. שניים שלקהו פרה ובנה. اي זה שלקה ראשון ישחט ראשון. ואם קדם השנִי זכה. שחט פרה ואחר כך שני בנה. סופג שניים. שחט שני בנה. ואחר כך שחטה. סופג שניים. ארבעים. שחטה ואת בתה ואת בת בתה. סופג את שחטה ואת בת בתה. ואחר כך שחט את בתה. סופג את הארכָעים. סומכוס אומר משום רבי מאיר סופג שניים. בארכָעה פרקים בשנה המזבר בהמה לחבירו. צריך להודיעו. אמה מכרתי לשחווט. בתה מכרתי לשחווט. ואלו הן. ערב יום טוב האחרון של חג. וערב יום טוב הראשׂון של פסח. וערב עצרת. וערב ראש השנה. וכדברי רבי יוסי הגלילי אף ערב יום הקפורים בgalil. אמר רבי יהודה אמרתי בזמן שאין לו ריווח. אבל יש

לו ריווח אינו צריך להזדיע. ומזהה רבוי יהודה במוּכָר את האם לחתן. ואות הבת לבלה. שצרכד להזדיע. בידוע ששותיהם שותחטין ביום אחד:

ד בארבעה פרקים אלו משלחיטין את הטבח בעל בראשו. אפלו שור שוה אלף דינרין. אין לו לולקה. אלא דינר. כופין אותו לשחוט. לפיכך אם מת מות לולקה. אבל בשאר ימות השנה אינו כן. לפיכך אם מת מות למוּכָר:

ה יום אחד האמור באזתו ואות בנו. היום הולך אחר הלילה. את זו דרש (רבי שמואל) בן זומא נאמר במעשה בראשית יום אחד. ונאמר באזתו ואות בנו יום אחד. מהו יום אחד האמור במעשה בראשית. היום הולך אחר הלילה. אף יום אחד האמור באזתו ואות בנו. היום הולך אחר הלילה:

פרק ו'

בסיי הדם נהג בארץ ובחוצה לארץ. בפני הבית ושלאל בפני הבית. בחולין אבל לא במקדשים. ונוהג בחיה ובעווף. בזמן ובשאינו מזמן. ונוהג בכווי. מפני שהוא ספק. אין שותחטין אותו ביום טוב. ואם שחתטו. אין מבסין את דמו:

ג השותח וgemäßא טרפה. והשותח לעבוזת אלילים. השותח חולין בפנים וקדושים בחוץ. חיich ועוף הגסקלים.

רבי מאיר מחייב וחכמים פוטרין. השוחט ונחנבלת בידיו.
הנוchar והמעker. פטור מלכשות:

ג' חרש שוטה וקטן ששותו. ואחרים רואין אותן חיבין
לכשות. בין לבין עצמן. פטורים מלכשות. וכן לענן אותו
ואת בנו ששותו. ואחרים רואין אותו. אסור לשוחט
אחריהם. בין לבין עצמן. רבי מאיר מתיר לשוחט
אחריהם. וחכמים אוסרים. ומזהם שם שותו. שאינן
סופגים את הארבעים:

ד' שחט מהה חיota במקום אחד. כסוי אחד לבלו. מהה
עופות במקום אחד. כסוי אחד לבלו. חייה ועוף במקום
אחד. כסוי אחד לבלו. רבי יהודה אומר שחט חייה יבשנה.
וآخر בקד ישחות את העוף. שחט ולא כסיה וראשו אחר.
חיב לבכשות. פסהו ונחנבלת. פטור מלכשות. פסהו הרוח.
חיב לבכשות:

ה' דם שנתקערב במים. אם יש בו מראה דם. חיב לבכשות.
נתערב בין. רואין אותו לאלו הוא מים. נתערב בדם
הבהמה או בדם החיה. רואין אותו לאלו הוא מים. רבי
יהודא אומר אין דם מבטל דם. (דם) הנתקע וshall הסבון
חיב לבכשות. אמר רבי יהודה אימתי בזמן שאין שם דם
אללא הוא. אבל יש שם דם שלא הוא. פטור מלכשות:

ו' בימה מכשין ובמה אין מכשין. מכשין בזבל הדק. ובחול
הדק. ובסיד ובחרסית ובלבנה ובמנוגפה שכחתשה. אבל

אין מבָּסִין. לא בזבְּל הַגֵּס. ולא בחֹזֶל הַגֵּס. ולא בלְבָנָה. ולא במְגֻופָה שלֹא בתְּשֵׁה. ולא יכָּפֵה עלִיו הכְּלֵי. בלָל אמר רבָּן שמְעוֹן בן גמְלִיאָל דבָּר שמְגַדֵּל צמְחִין מבָּסִין בזֹ. ושָׁאַנוּ מגַּדֵּל צמְחִים אין מבָּסִין בזֹ:

פרק ז

ג'יד הנֶשֶׁה נוהג באָרֶץ ובְּחוֹצָה לְאָרֶץ. בפְּנֵי הבֵּית ושְׁלָא בפְּנֵי הבֵּית. בחֹזְלִין ובְּמִקְדְּשִׁים. ונוֹהָג בבְּהַמָּה ובְּחַיָּה. ביְרַךְ של יָמִין ובְּיְרַךְ של שְׂמָאל. ואַיִלּוֹן נוהג בעֹוף. מפְּנֵי שאַיִלּוֹן לו כף. ונוֹהָג בשְׁלֵיל. רבִּי יְהוָה אוֹמֵר איְהִי נוהג בשְׁלֵיל. וחַלְבּוֹן מוֹתָר. איְהִי הטְבַחִין גאַמְגִין על גַּד הנֶשֶׁה. דבְּרִי רבִּי מַאֲיר. וחַכְמִים אוּמְרִים גאַמְגִין עלִיו ועַל החַלְבָּן:

ב' שולֵחֶה אדָם לגְּבָרִי ירַךְ שגַּד הנֶשֶׁה בתְּזֵבָה. מפְּנֵי שמְקוֹמוֹ גבָּר. הנוֹטֵל גיד הנֶשֶׁה צרִיךְ שיְטַזֵּל את בָּלוֹן. רבִּי יְהוָה אוֹמֵר כדי לקִים בזֹ מצְוֹת גטִילָה:

ג' האכָּל מגַּד הנֶשֶׁה בצִוִּית. סוֹפֵג ארְבָּעִים. אכָּלּוֹן ואַיִלּוֹן בצִוִּית חיבָּה. אכָּלּוֹן מזֹהָה בצִוִּית ומְזֹהָה בצִוִּית. סוֹפֵג שמְוֹנִים. רבִּי יְהוָה אוֹמֵר איְהִי סוֹפֵג אלָא ארְבָּעִים:

ד' ירַךְ שגַּתְבָּשֶׁל בהָ גיד הנֶשֶׁה. אם ישׁ בהָ בנוֹתֵן טעם הרִבִּי אַסּוּרָה. בيְצֵד משְׁעָרִין אוֹתָה בבָּשָׂר בלְפָתָה:

ה גיד הנשלה שנתבשל עם הגדים. בזמן שטמפניו בנותן טעם. ואם איןנו מכירו. כלון אסוריין והרטב בנותן טעם. וכן חתיכה של נבליה. וכן חתיכה של דג טמא. שנתבשלו עם החתיכות. בזמן שטמפניו בנותן טעם. ואם לאו כלון אסוריות והרטב בנותן טעם:

ו נהג בטחורה ואינו נהג בטמאה. רבי יהודה אומר אף בטמאה. אמר רבי יהודה ולהלא מבני יעקב נאסר גיד הנשלה. ועודין בהמה טמאה מותרת להן. אמרו לו בסיני נאמר אלא שנכתב במקומו:

פרק ח

כל הבשר אסור לבישל בחלב. חוץ מבשר דגים וחגבים. ואסור להעלותו עם גבינה על השולחן. חוץ מבשר דגים וחגבים. הנדר מן הבשר. מותר בבשר דגים וחגבים. העוז עולה עם הגבינה על השולחן ואינו נאכל. דברי בית שמאי. ובית הלל אומרים לא עולה ולא נאכל. אמר רבי יוסי זו מקולי בית שמאי ומחרמי בית הלל. באיזה שלחן אמרו בשלחן שאוכל עליו. אבל בשלחן שסודר עליו את התבשיל. נזתן זה בצד זה ואינו חוזש: ב צורר אדם בשר וגבינה במטפחת אחת. ובלבד שלא יהו נוגעים זה בזה. רבנן שמעון בן גמליאל אומר אף שני אכسان אין אוכלין על שלחן אחד. זה בשר וזה גבינה. ואין חוזשין:

טפת חלב שנפלת על החתיכה. אם יש בה בנותן טעם באזת חתיכה (אסורה). נעראת הקדרה. אם יש בה בנותן טעם באזת קדרה (אסורה). הפלל קורעו ומוציא את חלבו. לא קרעו אינו עוצר עליו. הלב קורעו ומוציא את דמו. לא קרעו אינו עוצר עליו. המעליה את העוף עם הגבינה על השלחן. אינו עוצר אלא תשעה:

בשר בהמה טהורה. בחלב בהמה טהורה. אסור לבשל ואסור בהנאה. בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה. בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה. מתר לבשל. ומתר בהנאה. רבי עקיבא אומר חי ועוף איננו מן התורה. שנאמר לא תבשל גדי בחלב אמו שלש פעמים. פרט לחיה ולעוף ולבהמה טמאה. רבי יוסי הגלילי אומר. נאמר לא תאכלו כל נבלה. ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו. את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב. עוף שאסור משום נבלה. יכול יהא אסור לבשל בחלב. תלמוד לומר בחלב אמו. יצא עוף שאין לו חלב אם:

קבת נברין ושל נבלה. הרי זו אסורה. המעד בעורה של קבה בשורה. אם יש בה בנותן טעם. הרי זו אסורה. בשורה שינקה מן הטרפה. קבתה אסורה. וטרפה שינקה מן הקשרה. קבתה מתרת. מפני שכנים במעיה:

חמר בחלב מבדים וחמר בדם מבחלב. חמר בחלב שהוא מזעלין בו. וחיבין עליו. משום פגול ונותר וטמא.

מה שאינו בדם וחומר בדם. שהדם נזהג בבהמה ותייה
עווף. בין טמאין ובין טהורים. והחלב אינו נזהג אלא
בבהמה טהורה בלבד:

פרק ט

העור והרطب. והקיפה והאלל והעצמות והגידין
והקרניים והטפלים. מצטרפין לטמא טמא
אוכלים. אבל לא טמאת נבלות. וכיוצא בו השוחט
בהמה טמאה לנכרי. והיא מפרכסת. מטמאת טמא
אוכליין. אבל לא טמאת נבלות. עד שתמאותו. או עד שיתיזו
את ראה. הרבה לטמא טמאת אוכליין. ממה שרבבה
לטמא טמאת נבלות. רבבי יהודה אומר האלל המבנש.
אם יש בו כזית במקום אחד. חיב עליו:

ב אלו שעורותיהם כבשרן. עור האדם. עור חזיר של ישבוב.
רבבי יוסי אומר אף עור חזיר הבר. עור הטוטרת של
גמל הרכבה. ועור הראש של עגל הרך. ועור הפרשות.
עור בית הבשთ. ועור השليل. ועור שתחת האליה.
עור האנקה והבלח והלטאה והחמת. רבבי יהודה אומר
הלטאה בחלבך. וכלו שעבדון או שהילד בהן כדי עבודה
טההורין. חוץ מעור האדם. רבבי יהודה בן נורי אומר שמונה
שרצים יש להן עורות:

ג המפשיט בהמה ובהיה בטهורה ובטמאה. בדקה
ובגסה. לשטיח כדי אחיזה. ולחמת עד שיפשיט את

החזיה. המריגיל בלו' חبور לטמא. לטמא ולטמא. עוז שעל האואר. רבי יוחנן בן נורי אומר אין חבור וחכמים אומרים חבור עד שיפשיט את בלו':

ד עוז שיש עליו בזיתבשר. הנוגע בצדיב היוצא ממנה. ובשערה שבגנוו טמא. היז עליו בשני חצאי זיתים. מטמאין במשא ולא ב מגע. דברי רבי ישמעאל. רבי עקיבא אומר לא ב מגע ולא במשא. ומזה רבי עקיבא בשני חצאי זיתים. שתחנו בקיסם והסיטן שהוא טמא. ומפני מה רבי עקיבא מטהר בעור מפני שהעוז מבטלן:

ה קלילת המת וקלילת המקדשים. הנוגע בהן בין סתומים בין נקובים טמא. קלילת נבללה וקלילת השער. הנוגע בהן סתומים טהורים. נקובים כל שהוא. מטמאים ב מגע. מניין שאף במשא. תלמוד לומר הנוגע והנושא. את שבא לכלל מגע. בא לכלל משא. לא בא לכלל מגע. לא בא לכלל משא:

ו ביצת השער המפרקמת טהורה. נקבה כל שהוא טמא. עבר שחריו בשר וחציו אדמה. הנוגע בבשר טמא. באדמה טהור. רבי יהודה אומר אף הנוגע באדמה שכנגד הבשר טמא:

ז האבר והבשר המידלידין בבהמה. מטמאין טמאת אוכליין במקומן. וצריכין הבשר. נשחתה הבהמה הבשרו בדמותה. דברי רבי מאיר. רבי שמואון אומר לא הבשרו.

מִתְהַבֵּה מִתְהַבֵּה. הַבָּשָׂר אֲרִיךְ הַכְּשָׂר. הָאָבָר מִטְמָא מִשּׁוֹם
אָבָר מִן הַחַי. וְאֵינוֹ מִטְמָא מִשּׁוֹם אָבָר נִבְלָה. דָּבָרִי רַبִּי
מַאיִיר. וַרְבִּי שְׁמֻעוֹן מִטְהָר:

" הָאָבָר וְהַבָּשָׂר הַמַּדְלִיכִין. בָּאָדָם טְהוֹרִין. מִתְהַבֵּה.
הַבָּשָׂר טְהוֹר. הָאָבָר מִטְמָא מִשּׁוֹם אָבָר מִן הַחַי. וְאֵינוֹ
מִטְמָא מִשּׁוֹם אָבָר מִן הַמַּת. דָּבָרִי רַבִּי מַאיִיר. וַרְבִּי שְׁמֻעוֹן
מִטְהָר:

יום כ

פרק י

הַזְּרוּעַ וְהַלְּחִים וְהַקְּבָה. נֹהֲגֵנוּ בָּאָרֶץ וּבְחוֹצֶה לְאָרֶץ.
בְּפִנֵּי הַבַּיִת. וְשָׁלָא בְּפִנֵּי הַבַּיִת. בְּחֻלְין אָבֶל לְאָ
בְּמִקְדָּשִׁין. שְׁחִיה בְּדִין וּמָה אָמַר הַחֻלְין שְׁאֵין חִיבֵּן בְּחִזָּה
וּשְׂזָק. חִיבֵּן בְּמִתְנּוֹת. קָדְשִׁים שְׁחִיבֵּן בְּחִזָּה וּשְׂזָק. אֵינוֹ
דִין שְׁחִיבֵּן בְּמִתְנּוֹת. תַּלְמֹוד לוֹמֵר וְאַתָּן אָוֹתָם לְאַהֲרֹן
הַלְּהֹן וְלַבְּנֵיו לְחַק עָוָלִם. אֵין לְךָ אֶלְאָ מָה שֶׁאָמַר בְּעַנְיוֹן:

ב' כָּל הַקָּדְשִׁים שָׁקְדָם מָום קָבוּעַ לְהַקְדִּשָּׁן וּגְפָדוֹ. חִיבֵּן
בְּבִכְרָה וּבְמִתְנּוֹת. וַיּוֹצְאֵין לְחֻלְין לְהַגְּזֹז וּלְהַעֲבֵד. וְלִדְן
וְחַלְבָן מִתֶּר לְאַחֲר פְּדִיּוֹן. וְהַשׁוֹחֵטָן בְּחַזִּים פְּטוּר. וְאֵין
עוֹשֵׂין תָּמֹרָה. וְאָמַר מַתוּ יְפָדוֹ. חֹזֶן מִן הַבְּכוֹר וּמִן
הַמְּעִשָּׂר. כָּל שָׁקְדָם הַקְדִּשָּׁן אֶת מַוְּמָן. אוֹ מָום עֹזֶר
לְהַקְדִּשָּׁן. וְלְאַחֲר מִכְּאֹן נֹלֵד לְהָם מָום קָבוּעַ וּגְפָדוֹ.
פְּטוּרֵין מִן הַבְּכוֹר וּמִן המִתְנּוֹת. וְאֵין יוֹצְאֵין לְחֻלְין
לְהַגְּזֹז וּלְהַעֲבֵד. וְלִדְן וְחַלְבָן אָסֹור לְאַחֲר פְּדִיּוֹן. וְהַשׁוֹחֵטָן
בְּחַזִּים חִיבֵּן. וְעוֹשֵׂין תָּמֹרָה. וְאָמַר מַתוּ יְקָבְרוֹ:

ג' בְּכֹור שְׁנַת עַרְבָּה בְּמַאֲהָה. בָּזְמָן שְׁמָאָה שׁוֹחֵטִין אֶת בָּלָן.
פּוֹטְרִין אֶת בָּלָן. אֶחָד שׁוֹחֵט אֶת בָּלָן. פּוֹטְרִין לוֹ אֶחָד.
הַשׁוֹחֵט לְפָהָן וְלַגְּכָרִי. פְּטוּר מִן המִתְנּוֹת. וְהַמְּשַׁתְּחַפֵּף
עַמְּהָם צָרִיךְ שִׁירְשׁוֹם. וְאָמַר חֹזֶן מִן המִתְנּוֹת. פְּטוּר
מִן המִתְנּוֹת. אָמַר מִכּוֹר לִי בְּנֵי מַעְיָה שֶׁל פָּרָה. וְהִי בְּהָנָ

מִתְנָזֶת· נוֹתֵן לַבָּהוּ· וְאַינּוּ מְגַבֵּה לוֹ מִן הַדְּמִים· לְקַח הַיָּמָנוּ
בִּמְשֻׁךְ· נוֹתֵן לַבָּהוּ וְמְגַבֵּה לוֹ מִן הַדְּמִים:

ג' גַּר שְׁנַתְגִּיר. וְהִתְהַלֵּה לוֹ פָּרָה. נְשַׁחֲטָה עַד שְׁלָא נְתַגֵּר
פָּטוֹר. מִשְׁנַתְגִּיר חִיבָּ. וְאַם סְפָק פָּטוֹר. שְׁהַמּוֹצִיא מְחַבְּרִיו
עַלְיוֹ הַרְאִיה. אַיִלּוֹ הַזְּרוּעַ מִן הַפְּרָק שֶׁל אַרְכְּבָה. עַד כִּי
שֶׁל יָד. וְהַוָּא שֶׁל נְזִיר. וּכְנַגְדוֹ בָּרְגָּל. שֹׂזָּק. רַבִּי יְהוּדָה אָמֵר
שֹׂזָּק מִן הַפְּרָק. שֶׁל אַרְכְּבָה. עַד סְכָד שֶׁל רָגָל. אַיִלּוֹ לְחֵי.
מִן הַפְּרָק שֶׁל לְחֵי. עַד פִּיקָה שֶׁל גְּרָגְרָת:

פרק יא

רַאשִׁית הַגּוֹ. נוֹהָג בָּאָרֶץ וּבְחוֹצֶה לְאָרֶץ. בְּפִנֵּי הַבַּיִת.
וּשְׁלָא בְּפִנֵּי הַבַּיִת. בְּחֹלוֹן אָבֵל לֹא בְּמִקְדְּשִׁין.
חַמְרָר בְּזַרְעוֹ וּבְלְחִים וּבְקִיבָה מִירַאשִׁית הַגּוֹ. שְׁהַזְּרוּעַ
וּבְלְחִים וּמִקְבָּה. נוֹהָגִים בְּבָקָר וּבְצָאן. בְּמִרְבָּה וּבְמוּעָט.
וּרְאשִׁית הַגּוֹ אַינּוּ נוֹהָג אֶלָּא בְּרַחְלוֹת. וְאַינּוּ נוֹהָג אֶלָּא
בְּמִרְבָּה:

ב' וּכְמָה הוּא מִרְבָּה. בֵּית שְׁמָאי אָמְרִים שְׁתִי רַחְלוֹת.
שְׁנַאֲמָר יְחִיה אִישׁ עֲגָלָת בָּקָר וּשְׁתִי צָאן. וּבֵית הַלְּלָל
אָמְרִים חַמְשׁ שְׁנַאֲמָר חַמְשׁ צָאן עֲשָׂוּות. רַבִּי דָוִסָּא בָּן
הַרְכִּינֶס אָמֵר חַמְשׁ רַחְלוֹת גּוֹזֹזֹת מִנָּה (מִנָּה) וּפְרָס.
חִיבּוֹת בְּרַאשִׁית הַגּוֹ. וּחַכְמִים אָמְרִים חַמְשׁ רַחְלוֹת
גּוֹזֹזֹת בְּלֵ שְׁהָן. וּכְמָה הוּא נוֹתֵן לוֹ מְשֻׁךְ חַמְשׁ סְלָעִים
בְּיְהוּדָה. שְׁהָן עַשֶּׂר סְלָעִים בְּגָלִיל. מְלָבָן וּלְאַ צְוָאִי. בְּדִי

לעשות ממנה בגד קטן. שנאמר תתן לו. שיהא בו כדי מותנה. לא הספיק לתנו לו עד שעבשו פטור. לבנו ולא עבשו חיב. הלוקח נז צאנו של נבר. פטור מראשית הגז. הלוקח נז צאנו של חבירו. אם שיר המוכר (המוכר) חיב. לא שיר. הלוקח חיב. היו לו שני מינים שהוחפות ולבנות. מכר לו שהוחפות. אבל לא לבנות. זכרים אבל לא נקבות. זה נותן לעצמו. וזה נותן לעצמו:

פרק יב

שלוח הkon נוהג באָרֶץ ובחוץ לארץ. בפני הבית ולא בפנים הבית. בחולין אבל לא במקדשין. חמר בכסי הדם משלוח הkon. שבסי הדם נוהג בחיה ובעוף. במזון ובשיאנו מזון. ושלוח הkon אינו נוהג אלא בעוף. ואינו נוהג אלא בשיאינו מזון. איזה שאינו מזון. בגין אוזין ותרנגולים שקנו בפרדס. אבל אם קנו בבית. וכן יוני הרדייסיות. פטור מלשלח. עוף טמא פטור מלשלח:
ב עוף טמא רובץ על ביצי עוף טהור. וטהור רובץ על ביצי עוף טמא. פטור מלשלח. קורא זכר רבי אליעזר מחייב. וחכמים פוטרין:

היתה מעופפת. בזמן שנפיה נוגעת בkon. חיב לשלח. אין כנפיה נוגעת בkon. פטור מלשלח. אין שם אלא אפרוח אחד. או ביצה אחת. חיב לשלח שנאמר kon. kon מביל מקום. היו שם אפרוחין מפרייחין. או באים מזרות.

פטור מלשלח. שנאמר והאם רובהצת על האפרוחים או על הביצים מה אפרוחין בני קיימת אף ביצים בני קיימת. יצאו מזרות ומה הביצים צריכין לאם. אף האפרוחים צריכין לאם. יצאו מפריחין שלחה וחורה. שלחה וחורה. אפילו ארבעה וחמשה פעמים חיב. שנאמר שליח תשlich אמר הריני נוטל את האם. ומשלח את הבנים חיב לשילח. שנאמר שליח תשlich את האם. נטול הבנים והחוירן לך. ואחר بد חורה האם עליהם. פטור מלשלח:

ד הנוטל אם על הבנים רבי יהודה אומר לוכה ואני משלח. וחכמים אומרים משלח ואני לוכה זה הכלל כל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה אין לוקין עליה:

ה לא יטול אדם אם על הבנים. אפילו לטהר את המטווע. ומה אם מצוה קלה שהיא באיסר. אמרה תורה למען ייטב לך והארבת ימים. קל וחומר על מצות חמורות שבתורה: סליק

מסכת בכורות

פרק א

הלוֹקֵחׁ עֹזֶר חַמּוֹר שֶׁל נְכָרִי וְהַמּוֹכֵר לוֹ אֲף עַל פִּי
שָׁאיָנוּ רְשָׁאיִי וְהַמְשֻׁתָּר לֹזֶה וְהַמְקֻבֵּל מִמְּנָנוּ
וְהַנּוֹתֵן לוֹ בְּקַבְּלָה פָּטוֹר מִן הַבְּכֹרָה שֶׁנְאָמָר בַּיִשְׂרָאֵל
אֲבָל לֹא בְּאֶחָדִים פְּהָנִים וְלֹוִים פָּטוֹרין מִקְלָל וְחַמְרָר אֲםִם
פָּטוֹר שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר דֵין הוּא שִׁיפְּטוּר אֶת עַצְמָנוּ:

ב' פָּרָה שִׁילְדָה בְּמִינֵי חַמּוֹר וְחַמּוֹר שִׁילְדָה בְּמִינֵי סֹס פָּטוֹר
מִן הַבְּכֹרָה שֶׁנְאָמָר פָּטָר חַמּוֹר פָּטָר חַמּוֹר שְׁנִי פְּעָמִים
עַד שִׁיהָא הַיּוֹלֵד חַמּוֹר וְהַנּוֹלֵד חַמּוֹר וְמֵה הַמִּבְּאִילָה
בְּהַמָּה טְהוֹרָה שִׁילְדָה בְּמִינֵי בְּהַמָּה טְמָאָה מִתְּר בְּאִיכְּלָה
וְטְמָאָה שִׁילְדָה בְּמִינֵי בְּהַמָּה טְהוֹרָה אָסּוֹר בְּאִיכְּלָה
שְׁהַיּוֹצֵא מִן הַטְּמָאָה טְמָא וְהַיּוֹצֵא מִן הַטְּהוֹרָה טְהוֹר דָג
טְמָא שְׁבָלָע דָג טְהוֹר מִתְּר בְּאִיכְּלָה וְטְהוֹר שְׁבָלָע דָג
טְמָא אָסּוֹר בְּאִיכְּלָה לְפִי שָׁאיָנוּ גְדוּלָיו:

ג' חַמּוֹר שֶׁלָא בְּכָרָה וְיִלְדָה שְׁנִי זָכָרים נוֹתֵן טֶלֶה אֶחָד
לִפְהָנָן זָכָר וְנִקְבָּה מִפְרִישׁ טֶלֶה אֶחָד לְעַצְמוֹ שְׁתִי חַמּוֹרים
שֶׁלָא בְּכָרָו וְיִלְדוֹ שְׁנִי זָכָרים נוֹתֵן שְׁנִי טֶלֶים לִפְהָנָן זָכָר
וְנִקְבָּה או שְׁנִי זָכָרים וְנִקְבָּה נוֹתֵן טֶלֶה אֶחָד לִפְהָנָן שְׁתִי
נִקְבּוֹת זָכָר או שְׁנִי זָכָרים וְשְׁתִי נִקְבּוֹת אֵין בָּאָן לִפְהָנָן
כָּלּוּם:

ד אחת בבראה ואחת שלא בבראה וילדו שני זברים נזתן טלה אחד לפהן זכר ונקבה מפריש טלה אחד לעצמו שנאמר ופטר חמוץ תפדה בשעה מן הקבושים ומון העזים זכר ונקבה גדוול וקטן תמים ובעל מום ופודה בו פעמים הרבה נבעס לדיר להתעשר ואם מת נהנים בו:

ה אין פודים לא בעגל ולא בחיה ולא בשחיטה ולא בטריפה ולא בכלאים ולא בכוי רבי אליעזר מתייר בכלאים מפני שהוא שה ואסור בכוי מפני שהוא ספק נתנו לפהן אין הפהן רשאי לקימז עד שיפריש מה:

ו המפריש פדיון פטר חמוץ ומה רבי אליעזר אומר חיבין באחריותו בחמש שלעים של בן וחכמים אומרים אין חיבין באחריותו בפדיון מעשר שני העיד רבי יהושע ורבי צדוק על פדיון פטר חמוץ שמית שני אין בפהן כלום מה פטר חמוץ רבי אליעזר אומר יקבר ומתר בהנאותו של טלה וחכמים אומרים אינו צריך להקבר וטהלה לפהן:

ו לא רצה לփדותו עורפו בקופץ מאחריו וקוברו מצות פדיה קודמת למצות עירפה שנאמר ומה לא תפדה וערפתה מצות יעידה קודמת למצות פדיה שנאמר אשר לו יעדת והפדה מצות יבום קודמת למצות חלייצה בראשונה שהיו מתחוננים לשם מצוה ועכשו שאינו

מחבונין לשם מצוה. אמרו מצות חלייצה קודמת למצות
יבום. מצות גאולה באדונן הוא קודם לכם אדם. שנאמר
ואם לא יגאל ונember בערבה:

פרק ב

הלויקח עוזר פרתו של נברוי. והמושכר לו אף על פי
שיאינו רשי. המשתחף לו. והמקבל ממנו.
והנותן לו בקבלה. פטור מן הבכורה. שנאמר בישראל
אבל לא באחרים. בהנים ולויים חיבין. לא נפטרו מבכור
ביהמה טהורה. (ולא נפטרו) אלא מפדיין הבן ומפטר
חמור:

ב כל מקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו. חיבים
בבכורה ובמתקנות. וווצאי לחולין לגוז ולהעבד. וולדון
וחלון מותר לאחר פדיון. והשוחט בחוץ פטור. ואין
עוושים תמורה. ואם מתו יפדוי חוץ מן הבכור ומן
המעשר:

ג כל שקדם להקדשן את מומן. או מום עוזר להקדשן.
וילא אחר מכאן נולד להם מום קבוע ונפדו. פטורין מן
הbacורה וממן המתקנות. ואינם וווצאי לחולין. לגוז ולהעבד.
וולדון וחלון אסור לאחר פדיון. והשוחט בחוץ חיב.
ועושין תמורה. ואם מתו יקברו:

ד המקבל צאו ברזל מן הנברוי. ולדות פטורין. ולדי (ולדי) ולדות חיבין העמיד ולדות מהתאמותיהם. ולדי ולדות פטורים. ולדי ולדי ולדות חיבין. רבנו שמואל בן גמליאל אומר אפלו עד עשרה דורות פטורים.
שאחריותן לנברוי:

ה רחל שלדה במיין עז. ועוז שלדה במיין רחל. פטור מן הבכורה. ואם יש בו מחלוקת סימנים חיב:

ו רחל שלא בכורה וילדה שני זברים. ויצאו שני ראשיהם באחד. רבי יוסי הגלילי אומר שנייהו לפהן שנאמר הזכרים לוי. וחכמים אומרים אי אפשר. אלא אחד לו ואחד לפהן. רבי טרפון אומר הכהן בורר לו את היפה. רבי עקיבא אומר משמנים ביןיהם. והשני ירעעה עד שישתאב. וחיב במתנות. רבי יוסי פוטר. מת אחד מהן. רבי טרפון אומר יחלוקו. רבי עקיבא אומר המוציא מתבירו עליו הראיה. זכר ונkehה אין כאן לפהן כלום:

ו שתי רחלות שלא בכרו. וילדו שני זברים. נתן שנייהו לפהן. זכר ונkehה. הזכר לפהן. שני זברים ונkehה. אחד לו ואחד לפהן. רבי טרנון אומר הכהן בורר לו את היפה. רבי עקיבא אומר משמנים ביןיהם. והשני ירעעה עד שישתאב. וחיב במתנות. רבי יוסי פוטר. מת אחד מהן. רבי טרנון אומר יחלוקו. רבי עקיבא אומר המוציא

**מחבירו עליו הראה. שתי נקבות זכר. או שני זכרים
ושתי נקבות אין באן לפהן כלום:**

" אחת בכורה. ואחת שלא בכורה. וילדו שני זכרים. אחד לו ואחד לפהן. רבי טרפון אומר הבהן בורר לו את היפה. רבי עקיבא אומר משפטן בינויהם. והשני ירעעה עד שיטאב. וחיב במתנות. רבי יוסף פוטר. שהיה רבי יוסף אומר כל שחלפיו ביד בהן. פטור מן המתנות. רבי מאיר מחיב. מת אחד מהן. רבי טרפון אומר יחלקו. רבי עקיבא אומר המוציא מחבירו עליו הראה. זכר ונקבה אין באן לפהן כלום:

" יוצא לפניו והבא אחריו. רבי טרפון אומר שנייהם ירעעו עד שיטאבו. ויאכלו במוםם לבעלים. רבי עקיבא אומר שנייהם אינם בכור. הראשון משווים שאנו פטר רחם. והשני משווים שקדם אחר:

פרק ג

הלוֹקֵח בָּהֶם מִן הַגְּבָרִי . וְאֵין יְדוּעַ אֶם בְּכֶרֶת וְאֵם לֹא בְּכֶרֶת . רַبִּי יְשֻׁמְעָל אֹזֶם בְּתַ שְׁנַתָּה וְדָאי לְבָהָן . מִבָּאָן וְאַילְךָ סְפָק . רְחַל בְּתַ שְׁתִים וְדָאי לְבָהָן . מִבָּאָן וְאַילְךָ סְפָק . פְּרַה וְחַמּוֹר בְּנוֹת שְׁלֹשׁ וְדָאי לְבָהָן . מִבָּאָן נְפִטְרַת . הִיא בְּדָבְרִיךְ אֶלְאָ אֲמָרוּ . סִימֵן הַוְּלֵד בְּהַמָּה דָקָה טְנוּף . וּבְגַסְתָּה שְׁלִיחָה . וּבְאַשָּׁה שְׁפִיר וּשְׁלִיחָה . זֶה הַבְּלֵל כָל שְׂדֵדָע שְׁבָכֶרֶת . אֵין בָּאָן לְבָהָן כְּלָום . וּכְלָ שְׁלָא בְּכֶרֶת . הָרִי זוּ לְבָהָן . אֶם סְפָק יְאַכֵּל בְּמוֹמוֹ לְבָעָלִים . רַבִּי אַלְיעָזֶר בָּן יַעֲקֹב אֹזֶם בְּהַמָּה גַּסְתָּה שְׁשָׁפָעָה חֲרַתָּת דָם . הָרִי זוּ תְּקַבֵּר . וּנְפִטְרָה מִן הַבְּכוֹרָה :

ב רַבִּי שְׁמַעוֹן בָּן גַּמְלִיאָל אֹזֶם הַלוֹקֵח בְּהַמָּה מְנִיקָה מִן הַגְּבָרִי . אֵינוֹ חוֹשֵׁש שְׁמָא בְּנָה שֶׁל אַחֲרַת הִיא . נְכָנס לְתֹזֵךְ עֲדָרוֹ . וּרְאָה אֶת הַמְּבָכִירֹת מְנִיקָות . וְאֶת שְׁאֵין מְבָכִירֹת מְנִיקָות . אֵינוֹ חוֹשֵׁש שְׁמָא בְּנָה שֶׁל זוּ בָא לֹ אָצֵל זוּ . וּשְׁמָא בְּנָה שֶׁל זוּ בָא לֹ אָצֵל זוּ :

ג רַבִּי יוֹסֵי בָּן מִשְׁלָם אֹזֶם הַשׁוֹחֵט אֶת הַבְּכוֹר . עֹזֶשֶׁה מֶקוּם בְּקוֹפִץ מִבָּאָן וּמִבָּאָן . וּתוֹלֵש הַשְׁעָר . וּבְלִבְדֵי שֶׁלָא יַזְרִעֵל מֶמְקוֹמוֹ . וּבָנָה הַתּוֹלֵש אֶת הַשְׁעָר לְרָאֹות מֶקוּם הַמּוֹמָן :

ד שער בכורך בעל מום שגנשר. והניחו בחילוץ. ואחר לכך שחתו עקביא בן מהללאל מתיר וחכמים אוסרין דברי רבי יהודה אמר רבי יוסי לא בזה התיר עקביא. אלא בשער בכורך בעל מום שגנשר. והניחו בחילוץ. ואחר לכך מת. בזה עקביא בן מהללאל מתיר וחכמים אוסרין. האומר המידידל בבכורך. את שהוא נראה עם הגזה מתר. ואת שאיןו נראה עם הגזה אסור:

פרק ד

עד כמה ישראלי חיבים להטפל בבכורך בהמה דקה. עד שלשים יום. ובגסה חמישים יום. רבי יוסי אומר בדקה שלשה חדשים. אמר לו הבהן בתוך זמן זה. תגנו לי. הרי זה לא יתנו לו. אם היה בעל מום. אמר לו תנו לי שאוכלו מותר. ובשעת המקדש אם היה תמים. אמר לו תני לי שאקרו בו מותר. הבכור נאכל שנה ב שנה. בין פמים בין בעל מום. שנאמר לפניו כי אלהיך תאכלו שנה ב שנה:

ג נולד לו מום בתוכך שנהתו. מותר לקימיו כל שנים עשר חדש. לאחר שנהתו. אין רשי לקימיו. אלא עד שלשים יום:

ה השווית את הבכור ומראה את מומו. רבי יהודה מתיר. רבי מאיר אומר הואיל והוא נשבט. שלא על פי ממחה. אסור:

ד מי שאינו ממחה וראה את הבכור. ונשחת על פיו. הרי זה יקבר. וישלים מביתו. זו את הדין. זכה את החיבר. וחייב את הזבאי. טמא את הטההור. וטהר את הטמא. מה שעשה עשו. וישלים מביתו. ואם היה ממחה לבית דין. פטור מלשלים. מעשה בפירה שנטלה האם שללה. והאכילה רבי טרפון לפלבים. ובא מעשה לפני חכמים (והתירוה). אמר תודוס הרופא. אין פירה וחזרה יוצא מהאלכסנדריא. עד שהם חותכין את האם שללה. בשביל שלא תלד. אמר רבי טרפון הלה חמורך טרפון. אמר לו רבי עקיבא רבי טרפון פטור אתה שאתת ממחה לבית דין. וכל ממחה לבית דין פטור מלשלים:

ה הנוטל שכרו להיות רוזה בכורות. אין שוחטין (על פיו). אלא אם בין היה ממחה באילא ביבנה. שהחטו לו חכמים להיות נוטל ארבעה איסרות בבהמה דקה ושתה בגסה. בין תמים בין בעל מום:

ו הנוטל שכרו לדzon. דיניו בטלים. להעד. עדותו בטלה. להזות ולקדש. מימיו מעלה ואפרו אפר מקלה. אם היה כהן וטמאוهو מתרוממתו. מאכללו ומשקו וסכו. ואם היה זקן מרביבו על החמור. ונזון לו שכרו בפועל:

ז החשוד על הבכורות. אין לזכין ממנה בשר צבאים. ולא עורות שאין עובדיין. רבי אליעזר אומר לזכין

מִמְנוּ עֹזּוֹת שֶׁל נֶקְבָּה. וְאֵין לְזַקְחֵנִן מִמְנוּ אָמֵר מַלְבָּן
וְצֹאֵי אָבָל לְזַקְחֵנִים מִמְנוּ טֻווִי וּבְגָדִים:

ט הַחַשׁוֹד עַל הַשְׁבִּיעִית אֵין לְזַקְחֵנִן מִמְנוּ פְּשַׁתְּן וְאַפְּילָן
סְרוֹק אָבָל לְזַקְחֵנִן מִמְנוּ טֻווִי וְאַרְיגָּן:

ט הַחַשׁוֹד לְהִיוֹת מָזָר תְּרוּמָה לִשְׁם חֹלֵץ אֵין לְזַקְחֵנִן
מִמְנוּ אַפְּילָן מִים אוֹ מְלָח דָּבָרִי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי שְׁמַעֲון
אָמֵר כֹּל שִׁישׁ בּוֹ זִיקָת תְּרוּמָות וּמַעֲשָׂרוֹת אֵין לְזַקְחֵנִן
מִמְנוּ:

ט הַחַשׁוֹד עַל הַשְׁבִּיעִית אֵינוֹ חַשׁוֹד עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת
הַחַשׁוֹד עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת אֵינוֹ חַשׁוֹד עַל הַשְׁבִּיעִית הַחַשׁוֹד
עַל זה וַעֲלֵי זה חַשׁוֹד עַל הַטְהָרוֹת וַיֵּשׁ שֶׁהוּא חַשׁוֹד עַל
הַטְהָרוֹת וְאֵינוֹ חַשׁוֹד לֹא עַל זה וְלֹא עַל זה (זה הַבְּלֵל)
כֹּל הַחַשׁוֹד עַל הַדָּבָר לֹא דָנו וְלֹא מַעֲידָו:

פרק ה

כָּל פְּסוֹלִי הַמְּקַדְּשִׁין גַּמְּבָרִים בְּאִיטְלִיז וְגַשְׁחַטִּין
בְּאִיטְלִיז וְגַשְׁקָלִין בְּלִיטְרָא חֹזֶן מִן הַבָּכֹר וּמִן
הַמַּעֲשָׂר שְׁחַנְתָּן לְבָעָלִים פְּסוֹלִי הַמְּקַדְּשִׁין שְׁחַנְתָּן
לְהַקְדִּשׁ וְשׂוֹקְלִין מִנָּה בְּנֶגֶד מִנָּה בְּבָכֹר:

כ בֵּית שְׁמָאי אָמְרִים לֹא יִמְנָה יִשְׂרָאֵל עִם הַפְּהָנוֹ עַל
הַבָּכֹר וּבֵית הַלְּל מַתִּירִים אַפְּילָן גְּבָרִי בְּכֹר שְׁאַחֲזוֹ
דָּם אַפְּילָן הוּא מַת אֵין מַקְיזִין לוֹ דָם דָבָרִי רַבִּי יְהוּדָה

וחכמים אומרים יקיז. ובלבך שלא עשה בו מום. ואם עשה בו מום הרי זה לא ישחוט עליו. ורבי שמואל אומר יקיז. אף על פי שהוא עוזה בו מום:

ג' הוצרים באזע הבכור. הרי זה לא ישחט עלמותה. דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים בשלד לו מום אחר ישחט עליו. מעשה בזכר של רחלים זכו ושערו מדילדל. ראהו כסודר אחד אמר מה טיבו של זה. אמרו לו בכור הוא. ואינו נשחת אלא אם בן היה בו מום. נטול פגון וצרים באזע. ובא מעשה לפניו חכמים והתיירוהו ראה שהתיירוי. והלך וצרים באזע בכוורות אחרים ואסרו. פעם אחת היה תינוקות משבחים בשדה. וקשרו זנבות טלאים זה בזה. וגפסקה זנבו של אחד מהם. והרי הוא בכור. ובא מעשה לפניו חכמים והתיירוהו ראו שהתיירוי והלכו וקשרו זנבות בכוורות אחרים ואסרו. זה הפלל. כל שהוא לדעתו אסור. ועלא לדעתו מותר:

ד' היה בכור (רודהפו) ובעטו. ועשה בו מום. הרי זה ישחט עליו. כל המומים הרואים לבא בידי אדם. רועים ישראאל נאמנים. ורועים בהנים אין נאמנים. רבנן שמואל בן גמליאל אומר נאמן הוא על של חברו. ואינו נאמן על של עצמו. רבי מאיר אומר החשود על הדבר. לא דנו ולא מעידו:

ה נאמנו הבהזו לומר הראיית בכור זה. ובעל מום הוא. הבעל נאמנים על מומי המעשיר. בכור שנסמת עיניו. שנקטעה ידו. שנשברת רגלו. הרי זה ישחת על פי שלשה בני הנסת. רבי יוסי אומר אפלו יש שם עשרים ושלשה. לא ישחת אלא על פי ממחה:

ה השחתת את הבכור. ומכוון ונודע שלא הראייה. מה שאכלוأكلו. והוא יחויר להם את הדמים. ומה שלא אכלו הבשר יקבר. והוא יחויר להם את הדמים. וכן השחתת את הפרה ומקרה. ונודע שהיא טרפה. מה שאכלוأكلו. יחויר להם את הדמים. ומה שלא אכלו. הם יחוירו לו את הבשר. והוא יחויר להם את הדמים. מכירוהו לנכרים. או הטילוהו לכלבים. ישלמו לו דמי הטרפה:

פרק ו

על אלו מומין השוחטין את הבכור. נגממה אוננו מן הסחוס. אבל לא מן העור. נסדקה אף על פי שלא חסירה. נקבה. מלא בראשינה. או שיבשה. איזו היא בשה. כל שתנקב ואינה מוציאה טפת דם. רבי יוסי בן משולם אומר יבשה נשטהא נברכת:

ב' ריס של עין שנקב. שנפוגם. שנSDK. הרי בעינו דק. תבלול. חלוזן. נחש. ועינב. ואיזהו תבלול. לבן הפסיק

**בפייה ונכנס בשחוֹר. בשחוֹר ונכנס בלבּוֹן. אין מום
שאיין מומין בלבּוֹן:**

חומר. ומהמים הקבועים. איזהו חומר הקבוע. כל ששהה שמונים יום. רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר בזקין אותו שלשה פעמים בתוך שמונים יום. ואלו הן מים הקבועים. אכל ליה ויבש של גשמיים. ליה ויבש של שלוחין. אכל היבש. ואחר בד אכל הלח. אין מום. עד שיأكل היבש אחר הלח:

חטמו שנקב. שנפוגם. שפטו שנקה. שנפוגמה. שנסדקה. חטיו החיצנות שנפוגמו או שנפוגמו. והפנימיות שנעקרו. רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר אין בזקין מן המתאים ולפניהם אף לא את המתאיםות:

נפגם הזבן. או עיריה של נקה במקדשים. נפגם הזנב מן העצם. אכל לא מן הפרך. או שהיה ראש הזנב מפצל עצם. או שיש בשדר בין חלייא לחלייא. מלא אצבע:

אין לו ביצים. או אין לו אלא ביצה אחת. רבי ישמעאל אומר אם יש לו שני ביצין. יש לו שני ביצים. אין לו אלא ביס אחד. אין לו אלא ביצה אחת. רבי עקיבא אומר מושיבו על עכווז וממעיך. אם יש שם ביצה סופה לאת. מעשה שמייעך ולא יצאה. ונשחת ונמצאת דבוקה בכסלים. והתר רבי עקיבא. ואסר רבי יוחנן בן נורי:

בָּעֵל חִמְשׁ רְגִלִּים אֹז שָׁאוֹן לוֹ אֶלָּא שֶׁלַשׁ וּשְׁרָגָלוֹן קְלֻוֹתֹת בְּשֶׁל חָמָר וְהַשְׁחֹול וְהַכְּסֹול אֲזִיה הוּא שְׁחֹול שְׁנֶשֶׁמֶתֶה יָרְכֹּו וּכְסֹל שְׁאַחַת מִרְבּוֹתִיו גְּבוֹהָה:

נִשְׁבַּר עַצְם יָדוֹ וּעַצְם רְגָלוֹ אֶפְעַל פִּי שָׁאוֹן נִכְרָה מָמוֹן אֶלָּו מִנָּה אַילָּא בִּיבְנָה וְהַזּוֹדָו לוֹ חֲכָמִים וּעוֹד שֶׁלַשׁ הַזְּסִיף אָמָרוּ לוֹ לֹא שְׁמַעַנוּ אֵת אֶלָּו אֶת שְׁגָלָגָל עַינָו עַגְזָל בְּשֶׁל אָדָם וּפְיוֹ דָזָה לְשֶׁל חַזִיר וּשְׁגַטְלָ רֹוב הַמְּדִבָּר שֶׁל לשׂוֹנוֹ וּבֵית דִין של אַחֲרֵיהוּ אָמָרוּ הַרְיָ אֶלָּו מָמוֹן:

מַעֲשָׂה שְׁהָלֵחִי הַתְּחִתּוֹן עוֹדָף עַל הַעֲלָיוֹן וּשְׁאַל רְבָבָן שְׁמַעַן בָּנָן גָּמְלִיאָל לְחֲכָמִים וָאָמָרוּ לוֹ הַרְיָ זֶה מָמוֹן אֶזְזָן הַגְּדִי שְׁהִיְתָה כְּפֹולָה אָמָרוּ חֲכָמִים בָּזְמָן שְׁהִיא עַצְם אֶחָד מָמוֹן (וְאֵם אֵינָה עַצְם אֶחָד אֵינָה מָמוֹן) רַבִּי חַנְנִיא בָּנָן גָּמְלִיאָל אָזֶם זָנָב הַגְּדִי שְׁהִיא דָזָה לְשֶׁל חַזִיר וּשָׁאוֹן בָּה שֶׁלַשׁ חְלִיזָתָה הַרְיָ זֶה מָמוֹן:

רַבִּי חַנְנִיא בָּנָן אַנְטִיגְנוֹס אָזֶם אָזֶם שְׁיִבְלָת בְּעִינָו וּשְׁנֶגֶגֶם עַצְם יָדוֹ וּעַצְם רְגָלוֹ וּשְׁנֶגֶפֶסֶק עַצְמוֹ שְׁבָפְיוֹ עַינָו אֶחָת גְּדוֹלָה וְאֶחָת קַטָּנה אֶזְזָן אֶחָת גְּדוֹלָה וְאֶחָת קַטָּנה בְּמִרְאָה אָבֶל לֹא בָמְדָה רַבִּי יְהוּדָה אָזֶם אֶחָת מְבִיצָיו גְּדוֹלָה בְּשַׁתִּים בְּחַבְרָתָה וְלֹא הַזּוֹד לוֹ חֲכָמִים:

זָנָב הַעֲגָל שְׁאֵינָה מְגֻעָת לְעַרְקוֹב אָמָרוּ חֲכָמִים כָּל מְרֻבִית הַעֲגָלים בָּנָן כָּל זָמָן שְׁהָן מְגַדְלִין הֵם נְמַתְחוֹת לְאֵיזָה עַרְקוֹב אָמָרוּ רַבִּי חַנְנִיא בָּנָן אַנְטִיגְנוֹס אָזֶם

לעורך שבעמצע הירך. על אלו מומין. שוחטין את הבכור. ופסולי המקדש נפדיין עליהן:

ב אלו שאינן שוחטין עליהן לא במקדש ולא במדינה. חורור והמים שאינן קבועין. וחטיו הפנימיות שנפגמו. אבל לא שנטקרו. ובעל גרב. ובעל יבלת. ובעל חזיות. ויזקו. וחוללה. ומזהם. ושגעבה בז עבירה. ושהמית את האדם. (על פי יעד אחד או על פי הבعلים.) וטומטום אנדרוגינוס לא במקדש ולא במדינה. רבי ישמעאל אומר אין מום גדול מזה. ותחומים אומרים אין בכור אלא נגוז ונגעבד:

פרק ז

מומין אלו בין קבועין. בין עוברים. פוסליין באדם. יותר עליהן באדם. הביבון. והלפתן. והמקבון. ושראשו. שקווע. ושקיפס. ובעל החטוטרת. רבי יהודה מבشير. ותחומים פוסליין:

ב הקרח פסול. איזהו קרח. כל שאין לו שטח של שער מקפתה מעון לאון. ואם יש לו חורי זה כשר. אין לו גבינים. (אין לו) אלא גבין אחד. זה הוא גבן האמור בתורה. רבי דוסא אומר כל שגבינו שוכבין. רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר כל שיש לו שני גבים ושתתי שדראות:

ג החרום פסול. איזהו חרום. הבזהל שתי עיניו באחד. שתי עיניו למליה. ושתי עיניו למטה. עינו אחת למלון. ועינו אחת למון. רואה את החדר ואת הعليיה באחד. סבי שימוש. זוגס. והצין. וشنשרו ריסי עינו. פסול מפני מראית העין:

ד עיניו גודלות בשל עגל. או קטנות בשל אוזן. גוף גודל מאבריו או קטן מאבריו. חטמו גדול מאבריו. או קטן מאבריו. האם והאם. איזהו צמע שאזנו קטנות. והאם שאזנו דומות לפוג:

ה שפטו הعليונה עזדפת על התחתונה. ותחתונה עזדפת על הعليונה. הרי זה מום. ונטלו שנינו פסול. מפני מראית העין. דיו שוכבים בשל אשה. ברסו צבה. טבורו יוצא. נקפה אפילו אחת למים. רוח קארית באה עליון. המאסכו. ובעל גבר. אין לו ביצים. או אין לו אלא ביצה אחת. זה מרוח אשד האמור בתורה. רבינו ישמעאל אומר כל שנמרחו אשכוי. רבינו עקיבא אומר כל שרוח באשכוי. רבינו חנניא בן אנטיגנוס אומר כל שמראיו חזוקים:

ו המקיש בקריםיו ובארכבותיו. ובעל פיקחה. והעיקל. איזהו עיקל כל שמקיף פרסתותיו. ואין ארכבותיו נושקות זו לזו. פיקחה יוצאה מגודלו. עקבו יוצא לאחוריו. פרסתו רחבה בשל אוזן. אצבעותיו מרכבות זו על זו. או קטנות

עד הפרק בשר. למטה מן הפרק וחתקה בשר. הייתה בו (יוטרת) וחתקה. אם יש בה עצם פסול. ואם לאו בשר. יתר בידיו וברגלו. שיש שיש עשרים וארבעה. רבי יהודה מכשיר. וחכמים פסולים. השולט בשתי ידיו. רבי פסול. וחכמים מכשירין. הכושי והגיחור. והלבוק והקפח. והגנס והחריש והשוטה. והשיבור. ובعلני גגעים טהורין. פסולין באדם וכשרין בבהמה. רבנו שמואן בן גמליאל אומר שוטה בבהמה אינה מן המבחר. רבי אליעזר אומר אף בעלי לדל דין. פסולין באדם וכשרין בבהמה:

אלו כשרין באדם ופסולין בבהמה. אותו ואת בנו טרפה ו יצא דפן. ושגעבה ביה עבירה. ושהמית את האדם. הנושא נשים בעבירה פסול עד שעידר הניה. המטה מא למתחים. פסול עד שיקבל עליו שלא יהא מטה למתחים:

פרק ח

יש בכור לנחלה. ואינו בכור לפהן. בכור לפהן ואינו בכור לנחלה. בכור לנחלה ולפהן. ויש שאינו בכור לא לנחלה ולא לפהן. איזהו בכור לנחלה ואינו בכור לפהן הבא אחר הנפלים שיצא ראשו חיו. ובן תשעה שיצא ראשו מת. המפלת כמוון בהמה חי ועו. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים עד שההא בו מצורת אדם. המפלת סנדל. או שליא. או שפיר מركם. והיו יצא מחתך. הבא אחריהן. בכור לנחלה ואינו בכור לפהן. מי שלא

היו לו בנים ונסא אשה שסביר יולדת. עודה שפחה ונשתחררה עודה נבריה ונתגרה משבאה לישראל יולדת. בכור לנחלה ואינו בכור לפהן. רבי יוסי הגלילי אומר בכור לנחלה ולפהן. שנאמר פטר רחם בישראל עד שיפטו רחם מישראל. מי שהיה לו בנים ונסא אשה שללא יולדת. נתגרה מעברת. נשתחררה מעברת. יולדת היא וכלהנתה היא ולוייה. היא ואשה שסביר יולדת. וכן מי שללא שהתה אחר בעלה שלשה חדים ונשותו יולדת. ואין ידוע אם בן תשעה לראשו. או בן תשעה לאחרונו. בכור לפהן ואינו בכור לנחלה. איזהו בכור לנחלה ולפהן. המפלת שפיר מלא דם מלא מים מלא גניים. המפלת במין דגים וחגבים שקאים ורמשים. המפלת يوم ארבעים. הבא אחריהם בכור לנחלה ולפהן:

ב' יוצא דפן והבא אחורי. שניהם אינן בכור לא לנחלה ולא לפהן. רבי שמעון אומר האחד לנחלה. והשני לחמש סלעים:

ג' מי שללא בבראה אשתו. יולדת שני זברים. נותן חמיש סלעים לפהן. מות אחד מהן בתוך שלשים יום. האב פטור. מות האב והבנין קיים. רבי מאיר אומר אם נתנו עד שללא חילקו נתנו. ואם לאו פטורין. רבי יהודה אומר נתחייבו (נכיסים). זכר ונkehah אין באן לפהן כלום:

ד שְׁתִי נָשִׁים שֶׁלֹּא בְּכָרוּ. וַיָּלֹדו שְׁנֵי זָכְרִים. נוֹתֵן עַשֶּׂר סְלֻעִים לְכָהּן. מַת אַחֲד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אָם לְכָהּן אַחֲד נָתֵן. יְחִזֵּיר לו חֲמַשׁ סְלֻעִים. אָם לְשְׁנֵי כְּהָנִים נָתֵן. אֵין יִכּוֹל לְהֹצִיא מִידָּם. זָכָר וְנִקְבָּה אָז שְׁנֵי זָכְרִים וְנִקְבָּה. נוֹתֵן חֲמַשׁ סְלֻעִים לְכָהּן. שְׁתִי נְקֹבּוֹת וְזָכָר. אָז שְׁנֵי זָכְרִים וְשְׁתִי נְקֹבּוֹת. אֵין בָּאָז לְפָהּן בְּלֹום. אַחֲת בְּכָרָה וְאַחֲת שֶׁלֹּא בְּכָרָה. וַיָּלֹדו שְׁנֵי זָכְרִים. נוֹתֵן חֲמַשׁ סְלֻעִים לְפָהּן. מַת אַחֲד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. הָאָב פָּטוּר. מַת הָאָב. וְכְהָנִים קִימִין. רַبִּי מָאִיר אוֹמֵר אָם נָתֵנוּ עד שֶׁלֹּא חָלֻקוּ נָתֵנוּ. וְאָם לֹא פָּטוּרֵין. רַבִּי יְהוָדָה אוֹמֵר נְתַחֵבוּ נְכָסִים. זָכָר וְנִקְבָּה. אֵין (בָּאָז) לְפָהּן בְּלֹום:

ה שְׁתִי נָשִׁים שֶׁל שְׁנֵי אֲנָשִׁים שֶׁלֹּא בְּכָרוּ. וַיָּלֹדו שְׁנֵי זָכְרִים. זה נוֹתֵן חֲמַשׁ סְלֻעִים לְפָהּן. זה נוֹתֵן חֲמַשׁ סְלֻעִים לְפָהּן. מַת אַחֲד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אָם לְכָהּן אַחֲד נָתֵנוּ. יְחִזֵּיר לְהָנָה חֲמַשׁ סְלֻעִים. אָם לְשְׁנֵי כְּהָנִים נָתֵנוּ. אֵין יִכּוֹל יְהֹצִיא מִידָּם. זָכָר וְנִקְבָּה. הָאָבּוֹת פָּטוּרֵין. וְהַבָּן חִיב לְפִדּוֹת אֶת עַצְמוֹ. שְׁתִי נְקֹבּוֹת וְזָכָר. אָז שְׁנֵי זָכְרִים וְשְׁתִי נְקֹבּוֹת. אֵין (בָּאָז) לְפָהּן בְּלֹום:

ו אַחֲת בְּכָרָה וְאַחֲת שֶׁלֹּא בְּכָרָה. שֶׁל שְׁנֵי אֲנָשִׁים וַיָּלֹדו שְׁנֵי זָכְרִים. זה שֶׁלֹּא בְּכָרָה אֲשֶׁר נוֹתֵן חֲמַשׁ סְלֻעִים לְפָהּן. זָכָר וְנִקְבָּה. אֵין בָּאָז לְפָהּן בְּלֹום. מַת הַבָּן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אָף עַל פִּי שְׁבַעַת לְפָהּן. יְחִזֵּיר (לו חֲמַשׁ סְלֻעִים). לְאַחֲר שְׁלֹשִׁים יוֹם. אָף עַל פִּי שֶׁלֹּא נָתֵן יְתֵן. מַת בַּיּוֹם שְׁלֹשִׁים

בַּיּוֹם שְׁלַפְנִי רַבִּי עֲקִיבָא אָזֶר אָמַר אֵמֶן לֹא יַטְזֵל וְאֵם
לֹא נַתֵּן לֹא יַתְנוּ מֵת הָאָב בַּתוֹּךְ שֶׁלְשִׁים יוֹם בְּחִזְקַת
שֶׁלָּא גַּפְדָּה עַד שִׁבְיָא רָאֵיה שְׁגַפְדָּה לְאַחֲר שֶׁלְשִׁים
יוֹם בְּחִזְקַת שְׁגַפְדָּה עַד שִׁבְיָא רָאֵיה שֶׁלָּא גַּפְדָּה הוּא
לְפָדוֹת וּבְנוֹ לְפָדוֹת הוּא קֹדֶם אֶת בָּנוֹ רַבִּי יְהוֹדָה אָזֶר
בָּנוֹ קֹדֶמוֹ שְׁמִצּוֹתָו עַל אָבִיו וּמִצּוֹתָו בָּנוֹ עַלְיוֹ:

חֲמֵשׁ סֶלְעִים שֶׁל בָּנוֹ בְּמִנְהָ צָרִי שֶׁלְשִׁים שֶׁל עֲבָד
וְחֲמֵשׁים שֶׁל אֹגֶס וְשֶׁל מִפְתָּה וּמֵאָה שֶׁל מַזְכִּיא שֶׁם רַע
בְּלָם בְּשֶׁקֶל הַקָּדָשׁ בְּמִנְהָ צָרִי וּבְלָם גַּפְדָּין בְּכֶסֶף וּבְשָׂוָה
כִּסְף חִזְקָיָה מִן הַשְּׁקָלִים:

אֵין פּוֹדִין לֹא בְעֲבָדִים וְלֹא בְשָׁטְרוֹת וְלֹא בְקָרְקֻעוֹת
וְלֹא בְהַקְדִּשּׁוֹת בְּתַבְלֵן לְפָהָן שֶׁהוּא חִיב לֹא חֲמֵשׁ סֶלְעִים
חִיב לְפָהָן לֹא וּבָנוֹ אֵינוֹ פְּדוּי לְפִיכָּךְ אָמַר רָצָה הַפָּהָן לְפָהָן
מִתְנָה רְשָׁאי הַמְפַרִּישׁ פְּדוּין בָּנוֹ וּגְנָאָבָד חִיב בְּאַחֲרִיוֹתָו
שְׁגַנְאָמֵר יְהִי לְךָ וְפָדָה תִּפְדָּה:

הַבָּכֹור נוֹטֵל פִּי שְׁנִים בְּגַבְסֵי הָאָב וְאֵינוֹ נוֹטֵל פִּי
שְׁנִים בְּגַבְסֵי הָאָם וְאֵינוֹ נוֹטֵל פִּי שְׁנִים בְּשָׁבָח וְלֹא
בְּרָאוֹי כְּבָמַחְזָק וְלֹא הָאָשָׁה בְּבַתּוֹתָה וְלֹא הַבְּנוֹת
בְּמַזְוֹנוֹתָהֶם וְלֹא הַיְּבָם וּבְלֹן אֵין נוֹטֵלִין בְּשָׁבָח וְלֹא
בְּרָאוֹי כְּבָמַחְזָק:

אַלְוּ שְׁאֵין חֹזְרִין בַּיּוֹלֶד (הַבָּכֹורה) וְהַיּוֹרֶש אֶת
אַשְׁתָּוֹ וְהַמִּיבֶּם אֶת אַשְׁתָּא אָחִיו וְהַמִּתְנָה דָבָר רַבִּי

מAIR. ווחכמים אומרים מתקנה במקבר. רבי אליעזר אומר כלו חזרין ביובל. רבי יוחנן בן ברוקא אומר הירוש את אשתו יחויר לבני משפטה. וינבה להם מן הדמים:

פרק ט

מעשר בהמה נוהג באرض ובחוצה לארץ. בפני הבית ושלא בפני הבית. בחולין אבל לא במקדשים. נוהג בבקר ובצאן. אין מתעשרים מזה על זה. בכבשים ובעזים. ומתעשרים מזה על זה. שהיה בדיון מה. אם החידש והישן שאינו כללאים זה בזה. אין מתעשרין מזה על זה. הכבשים והעזים שהם כללאים זה בזה. אין דיון שלא יתעשרו מזה על זה. תלמוד לומר וצאן משמע כל צאן אחד:

יב מעשר בהמה מצטרף במלוא רgel בהמה רועה. וכמה (היא) רgel בהמה רועה. ששה עשר מיל. היה בין אלו ואלו שלשים ושנים מיל. אין מצטרפין היה לו באםצע. מביא ומעשר באמצע. רבי מאיר אומר הירדן מפסיק למעשר בהמה:

ג הלוך או שנтан לו מתקנה. פטור ממעשר בהמה. האחים השותפים שחיבין בקלבון. פטורים ממעשר בהמה. ושותfibin במעשר בהמה. פטורין מן הקלבון. كانوا מתקבלית הבית חיבין. ואם לאו פטורין. חילקו וחזרו ונשთתפו חיבין בקלבון. ופטורים ממעשר בהמה:

ד הפל נבנְסִים לדייר להחטעהר. חוץ מון הפלאים והטירפה
ויצא דפּוֹן. ומחרס זמן ויתום. איזהו יתום כל שטחה
אמו או שנטחה. רבינו יהושע אומר אפילו נטחה אמו.
והשליח קים. אין זה יתום:

ה שלש גראנות למשער בהמה. בפרש הפסח. בפרש
העצרת. בפרש החג. דברי רבי עקיבא. בן עזאי אומר
בעשרים ותשעה באדר. באחד בסיוון. בעשרים ותשעה
באב. רבוי אליעזר ורבוי שמואל אומרים באחד בניסן.
באחד בסיוון. בעשרים ותשעה באולול. ולמה אמרו
בעשרים ותשעה באולול ולא אמרו באחד בתשרי. מפני
שהוא יום טוב. ואילו אפשר לעשר ביום טוב. לפיכך
הקדימוהו בעשרים ותשעה באולול. רבוי מאיר אומר
באחד באולול. ראש השנה למשער בהמה. בן עזאי אומר
האולולן מתקשרין בפני עצמן:

כל הנולדים מאחד בתשרי עד עשרים ותשעה באולול.
הרי אלו מצטרפין. חמישה לפני ראש השנה. וחמשה
לאחר ראש השנה. אין מצטרפין. חמישה לפני הגורן
וחמשה לאחר הגורן. הרי אלו מצטרפין. אם בן למה
נאמר שלש גראנות למשער בהמה. שעדי שלא הגיע הגורן.
モותר למכור ולשחות. הגיע הגורן לא ישחות. ואם שחת

פטור:

כ' כיצד מעשין בזנזו לדיר. וועשה להו פתח קטז. כדי שלא יהיו שניים יכולין לצאת באחד. ומונה בשבט אחד. שניים. שלשה. ארבעה. חמישה. ששה. שבעה. שמונה. תשעה. והיו יצא עשירי סקרו בסקרא. ואומר הרי זה מעשר לא סקרו בסקרא. ולא מנאם בשבט. או שמנאים רבושים או עזדים. הרי אלו מעשרים. היה לו מאה וגיטל עשרה. עשרה וגיטל אחד. אין זה מעשר. רבי יוסי ברבי יהודה אומר הרי זה מעשר. קפץ אחד מן המנאים לתוכן. הרי אלו פטורין. מן המעשרים לתוכן. כלו ירעו עד שישתאבו. ויאכלו במונע לבעלים:

ח' יצאו שניים באחד. מונה אותו שנים. מנאן אחד. תשייע ועשירי מקלקלין. יצאו תשייע ועשירי באחד. תשייע ועשירי מקלקלין. קרא לתשיעי עשירי. ולעשירי תשיעי. ולאחד עשר עשירי. שלשתן מקדשין. התשייע נאכל במומו והעשירי מעשר. ואחד עשר קרב שלמים. וועשה תמורה דברי מאיר אמר רבי יהודה וכי יש תמורה עוצה תמורה. אמרו משום רבי מאיר אלו היה תמורה. לא היה קרב. קרא לתשיעי עשירי ולעשירי עשירי. ולאחד עשר עשירי. אין אחד עשר מקדש. זה הפלל כל שלא גנער שם עשירי ממנה. אין אחד עשר מקדש: סליק

מסכת ערביין

פרק א

הכל מעריבין ונערביין נודרים ונדרים. בהנים ולויים
וישראלים נשים ועבדים. טומטום ואנדראגנוס.
נודרים ונדרים. ומעריבין אבל לא נערביין. שאינו נערד
אלא זכר וಡאי. ונקבה וಡאית. חרש שוטה וקטן נדרין
ונערביין. אבל לא נודרין ולא מעריבין. מפני שאין בהם
דעות. פחות מבן חדש נדר אבל לא נערד:

ב' הנכרי רבי מאיר אומר נערד אבל לא מעריך. רבי
יהודה אומר מעריך אבל לא נערד. זה וזה מודים
שנודרין ונדרין:

ג' הגוסס והיוצא ליהרג. לא נדר ולא נערד. רבי חנניה
בן עקיבא אומר נערד. מפני שעממי קצובים. אבל איןנו
נדר מפני שאין דמי קצובין. רבי יוסי אומר נדר ומעריך
ומקדיש. ואם הזיק חיב בתשלומי:

ד' האשה שהיא יוצא ליהרג. אין ממתינו לה עד
שתילד. ישבה על המשבר ממתינו לה עד שתילד. האשה
שנהרגה בהניון בשערה. בהמה שנהרגה אסורה בהניה:

פרק ב

אין גַּעֲרֵכִין פְּחוֹת מְסֻלָּעַ. וְלֹא יוֹתֶר עַל חַמְשִׁים סָלָעַ.
בִּינְצָדָר נָתֵן סָלָעַ וְהַעֲשֵׂיר. אַינוּ נָתֵן כָּלּוֹם. פְּחוֹת
מְסֻלָּעַ וְהַעֲשֵׂיר. נָתֵן חַמְשִׁים סָלָעַ. הַיּוֹ בִּינְצָדָר חַמְשִׁים
סָלָעים. רַבִּי מַאֲיר אָזֶר אַינוּ נָתֵן אֶלָּא אַחֲת. וְחַקְמִים
אָזֶרְמִים נָתֵן אֶת בְּלָם. אַין בָּעֲרֵכִין פְּחוֹת מְסֻלָּעַ. וְלֹא
יוֹתֶר עַל חַמְשִׁים סָלָעַ. אַין פָּתָח בְּטוּעה פְּחוֹת מְשֻׁבָּעָה
וְלֹא יוֹתֶר עַל שְׁבָעָה עָשָׂר. אַין בָּגְנָעִים פְּחוֹת מְשֻׁבָּעָ
אֶחָד. וְלֹא יוֹתֶר עַל שֶׁלּוּשָׁה שְׁבָעוֹת:

ב' אַין פּוֹתְחַתִּין מְאַרְבָּעָה חַדְשִׁים הַמְּעֻבָּרִים בָּשְׁנָה. וְלֹא
נָרָא יְוָתֵר עַל שְׁמֹנוֹה. שְׁתִּי הַלְּחֵם נְאַכְלֹות אַין פְּחוֹת
מִשְׁנִים וְלֹא יוֹתֶר עַל שֶׁלּוּשָׁה. לְחֵם הַפְּנִים נְאַכְלָ. אַין פְּחוֹת
מִשְׁבָּעָה. וְלֹא יוֹתֶר עַל אֶחָד עָשָׂר. קְטֹן גָּמָל אַין פְּחוֹת
מִשְׁמֹנוֹה. וְלֹא יוֹתֶר עַל שְׁנִים עָשָׂר:

ג' אַין פּוֹתְחַתִּין מְעֻשְׂרִים וְאַחֲת תְּקִיעָות בַּמִּקְדָּשׁ. וְלֹא
מוֹסִיפִין עַל אַרְבָּעָה וְשְׁמֹנוֹה. אַין פּוֹתְחַתִּין מְשִׁנִּי נְבָלִין. וְלֹא
מוֹסִיפִין עַל שְׁשָׁה. אַין פּוֹתְחַתִּין מְשִׁנִּי חֲלִילִין. וְלֹא מוֹסִיפִין
עַל שְׁנִים עָשָׂר. וּבְשְׁנִים עָשָׂר יוֹם בָּשְׁנָה. הַחֲלֵיל מִפְּהָ
לִפְנֵי המזבח. בְּשִׁחְרִית פֶּסֶחֶת רָאשׁוֹן. וּבְשִׁחְרִית פֶּסֶחֶת
שְׁנִי. וּבַיּוֹם טוֹב רָאשׁוֹן שֶׁל פֶּסֶחֶת. וּבַיּוֹם טוֹב שֶׁל עַצְרָתָה.
וּבְשְׁמֹנוֹת יְמִי הַחֲגָה. וְלֹא הִיא מִפְּהָ בָּאָבוֹב שֶׁל נְחַשָּׁת.

אֵלָא בְּאֶבֶב שֶׁל קִנְהָ מִפְנֵי שְׁקוֹלוֹ עֲרָב· וְלֹא הָיָה מַחְלִיק
אֵלָא בְּאֶבֶב יְחִידִי מִפְנֵי שֶׁהוּא מַחְלִיק יִפְהָ:

ד' וְעַבְדִּי כְּהַנִּים הָיוּ דְּבָרִי רַبִּי מַאיָּר. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר
מִשְׁפְּחוֹת בֵּית הַפְּגָרִים וּבֵית צְפָרִיה וּמִאֲמָמוֹת הָיוּ
מַשְׁיאֵין לְפִיהוֹנָה. רַבִּי חַנִּיאָ בֶּן אַנְטִיגְנוֹס אָמַר לְזִים הָיוּ:
ה' אֵין פּוֹתַחַתִּין מִשְׁשָׁה טְלָאים הַמְּבָקְרִין בְּלִשְׁבָת הַטְּלָאים.
כִּי לִשְׁבָת וְשִׁנִּי יָמִים טּוֹבִים שֶׁל רָאשׁ הַשָּׁנָה וּמוֹסִיףִין
עַד לְעוֹלָם. אֵין פּוֹתַחַתִּין מִשְׁתִּי חַצּוֹרֹת וּמוֹסִיףִין עַד
לְעוֹלָם. אֵין פּוֹתַחַתִּין מִתְשֻׁעָה בְּנֹרוֹת וּמוֹסִיףִין עַד לְעוֹלָם.
וְהַצְּלָאָל לְבָד:

ו' אֵין פּוֹתַחַתִּין מִשְׁנִים עַשֶּׂר לְזִים עַזְמָדים עַל הַדּוֹקָן
וּמוֹסִיףִין עַד לְעוֹלָם. אֵין קָטָן נְכָנס לְעַזְרָה וּלְעַבּוֹדָה. אֵלָא
בְּשֶׁעָה שְׁהָלָוִים עַזְמָדים בְּשִׁיר. וְלֹא הָיּוּ אַזְמָרים בְּגַבְלָן
וּבְנֹור. אֵלָא בְּפֶה. כִּי לְפָנָיו תְּבָל בְּגַעֲמָה. רַבִּי אַלְיעָזָר בֶּן
יַעֲקֹב אָמַר אֵין עַולֵּן לְמַנְזָן וְאֵין עַזְמָדים עַל הַדּוֹקָן. אֵלָא
בְּאָרֶץ הָיּוּ עַזְמָדים. וּרְאֵשֵׁיָּהוּ מִבֵּין רְגֵלֵי הַלּוּיִם וּצְוּעָרִי
הַלּוּיִם הָיּוּ נְקָרָאים:

פרק ג

יש בערכין להקל ולהחרمير. בשדה אחזקה להקל ולהחרمير. בשור המועד שהמית את העבד להקל ולהחרمير. באונס ובמפתחה ובמוツיא שם רע להקל ולהחרمير. יש בערכין להקל ולהחרمير. ביצה. אחד שהעריך את הנאה שבישראל. ואת הבעור שבישראל. נותר חמשים שלע. ואם אמר הרי דמי עלי. נותר את שוויו:

ב' בשדה אחזקה להקל ולהחרمير ביצה. אחד המקדים בחולת המחו. ואחד המקדים בפרדות סבסטיה. נותר בזרע חמור שעוריים חמשים שקל בסרי. ובשדה מקנה נותר את שוויו. רבי אליעזר אומר אחד שדה אחזקה. ואחד שדה מקנה. מה בין שדה אחזקה לשדה מקנה. אלא שבדה אחזקה. נותר חממש. ובשדה מקנה. איןנו נותר חממש:

ג' בשור המועד שהמית את העבד להקל ולהחרمير. ביצה. אחד שהמית את הנאה שבעבדים ואת הבעור שבעבדים. נותר שלשים שלע. המתן בין חזרין נותר שוויו. חבל בזה ובזה משלים נזק שלם:

ד' באונס ובמפתחה ובמוツיא שם רע להקל ולהחרمير ביצה. אחד שאנס ופתה את הגזולה שבכהונה. ואת הקטנה

שְׁבִישָׂרָאֵל. נוֹתֵן חֲמַשִּׁים סֶלָעַ. וְהַבְשָׁת וְהַפְגָם. הַבָּל לִפְיֵי
הַמְבִיאֵשׁ וְהַמְתִבִּישׁ:

" בְּמוֹצִיאָא שֵׁם רַע לְהַקְלָל וְלַחֲמִיר. בִּיצְדָּה. אֶחָד שְׁהַזְׁכִיא
שֵׁם רַע עַל הַגְדוֹלה שְׁבַבְהוֹנָה. וְעַל הַקְטָנוֹה שְׁבִישָׂרָאֵל.
נוֹתֵן מַאֲהָה סֶלָעַ. גִּמְצָא הָאוֹמֵר בְּפִיו. חֲמֹור מִן הַעֲזָשָׂה
מַעֲשָׂה. שְׁבַן מַצְינָנוּ שֶׁלֹּא נִחְתַּמֵּן גַּזְרָ דִין עַל אֲבֹתֵינוּ
בְּמִדְבָּר. אֶלָּא עַל לְשׂוֹן הַרְעָעָה. שְׁנָאָמָר וַיַּגְּסֹטוּ אֶתְהָזְקִיאָה
פְּעָמִים. וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלֵי:

פרק ד

הַשְׁגַת יָד בְּנוֹדֵר. וְהַשְׁגַת בְּנוֹדֵר. וְהַעֲרָכִים בְּנוֹדֵר.
וְהַעֲרָך בְּזָמֵן הַעֲרָך. הַשְׁגַת יָד בְּנוֹדֵר בִּיצְדָּה. עֲנֵי
שְׁהַעֲרָיך אֶת הַעֲשִׂיר. נוֹתֵן עֲרָך עֲנֵי. וְעַשְׂיר שְׁהַעֲרָיך אֶת
הַעֲנֵי. נוֹתֵן עֲרָך עֲשִׂיר:

" אֶבְלָ בְּקָרְבָּנוֹת אִינּוּ כְּנֵי הַרִּי שֶׁאָמָר קָרְבָּנוֹ שֶׁל מַצְוָע
זה עַלְיָה. אֶם הִיה מַצְוָע עֲנֵי מִבְיאָה קָרְבָּנוֹ עֲנֵי. עַשְׂיר מִבְיאָה
קָרְבָּנוֹ עַשְׂיר. רַבִּי אָוֹמֵר. אָוֹמֵר אֲנֵי אֶפְ בְּעֲרָכִים כְּנֵי. וְכֵי
מִפְנֵי מָה עֲנֵי שְׁהַעֲרָיך אֶת הַעֲשִׂיר. נוֹתֵן עֲרָך עֲנֵי. שְׁאַיִן
הַעֲשִׂיר חִיב בְּלוּם. אֶבְלָ בְּהַעֲשִׂיר שֶׁאָמָר עֲרָבִי עַלְיָה. וְשָׁמַע
עֲנֵי וְאָמֵר. מָה שֶׁאָמֵר זה עַלְיָה. נוֹתֵן עֲרָך עַשְׂיר. רַבִּי הַוְדָה
עֲנֵי וְהַעֲשִׂיר. אוֹ עַשְׂיר וְהַעֲנֵי. נוֹתֵן עֲרָך עַשְׂיר. רַבִּי הַוְדָה
אָוֹמֵר אֲפִילּוּ עֲנֵי וְהַעֲשִׂיר. וְתִזְרֵר וְהַעֲנֵי נוֹתֵן עֲרָך עַשְׂיר:

אֲבָל בְּקָרְבָּנוֹת אִינּוּ כֵּן. אַפִּילוּ אָבִיו מֶת וְהַנִּיחַ לֹׁׁ רְבּוֹא סְפִינּוֹת בַּיָּם. וּבָאוּ לֹׁׁ בְּרֻבּוֹאֹת. אֵין לְהַקְדִּשׁ בָּהָן כָּלּוֹם:

ד שְׁנִים בְּגַדְרֵי בַּיָּם. יְלִד שְׁהַעֲרִיךְ אֶת הַזָּקוֹן. נוֹתֵן עַרְךְ זָקוֹן. זָקוֹן שְׁהַעֲרִיךְ אֶת הַיְלֵד. נוֹתֵן עַרְךְ יְלֵד. וּעֲרָכִים בְּגַעֲרָךְ בַּיָּם. אַיִל שְׁהַעֲרִיךְ אֶת הָאֲשָׁה. נוֹתֵן עַרְךְ אֲשָׁה. וְאֲשָׁה שְׁהַעֲרִיךְ אֶת הָאִישׁ. נוֹתֵנת עַרְךְ אִישׁ. וְהַעֲרִיךְ בָּזָמָן הַעֲרִיךְ בַּיָּם. הַעֲרִיכּוּ פְּחָחוֹת מִבְּנֵי חִמְשׁ. וּנְעָשָׂה יוֹתֵר עַל בְּנֵי חִמְשׁ. פְּחָחוֹת מִבְּנֵי עֲשָׂרִים. וּנְעָשָׂה יוֹתֵר עַל בְּנֵי עֲשָׂרִים. נוֹתֵן בָּזָמָן הַעֲרִיךְ. יוֹם שְׁלֹשִׁים בְּלִמְطָה מִמְּנָנוֹ. שְׁנִית חִמְשׁ וּשְׁנִית עֲשָׂרִים בְּלִמְטָה מִמְּנָה. שְׁנָאָמֵר אֶם מִבְּנֵי שְׁשִׁים שָׁנָה וּמַעְלָה אֶם זָכָר. הָרִי אָנוּ לִמְדִים בְּכָלָם מִשְׁנֶת שְׁשִׁים. מִה שְׁנִית שְׁשִׁים בְּלִמְטָה מִמְּנָנוֹ. אֶף שְׁנִית חִמְשׁ וּשְׁנִית עֲשָׂרִים בְּלִמְטָה מִמְּנָה. הָנָ. אֶם עָשָׂה שְׁנִית שְׁשִׁים בְּלִמְטָה מִמְּנָה לְהַחְמִיר. נְعָשָׂה שְׁנִית חִמְשׁ וּשְׁנִית עֲשָׂרִים בְּלִמְטָה מִמְּנָה לְהַקְלִיל. תְּלִמוד לוֹמֵד שָׁנָה שָׁנָה לְגַזְרָה שָׁוֹה. מִה שָׁנָה הָאָמוֹרָה מִשְׁנֶת שְׁשִׁים בְּלִמְטָה מִמְּנָה. אֶף שָׁנָה הָאָמוֹרָה מִשְׁנֶת חִמְשׁ וּשְׁנִית עֲשָׂרִים בְּלִמְטָה מִמְּנָה. בֵּין לְהַקְלִיל בֵּין לְהַחְמִיר. רַبִּי אַלְעָזָר אָזְמֵר עַד שִׁיחָיו יִתְרֹות עַל הַשְׁנִים חֲדָשׁ וַיּוֹם אַחֲד:

פרק ה

הָאֹמֵר מִשְׁקָלִי עַלִּי נוֹתֶן מִשְׁקָלָוּ. אָם כֶּסֶף כֶּסֶף. אָם זָהָב זָהָב. מִעֵשָׂה בָּאָמָה שֶׁל יְרֻמְטִיה שָׁאָמְרָה מִשְׁקָל בְּתֵי עַלִּי. וְעַלְתָּה לִירוֹשָׁלִים. וַשְׁקָלוֹה וְנוֹתָנָה מִשְׁקָלָה זָהָב. מִשְׁקָל יְדִי עַלִּי. רַבִּי יְהוֹדָה אֹמֵר מִמְלָא חֲבִית מִים. וּמְכִנִּיסָה עַד מַרְפָּקוֹ. וַשְׁזָקָל מַבְשָׂר חֲמֹר וְגִידִין וְעַצְמוֹת. וְנוֹתָנוּ לְתוֹכָה עַד שְׁתַתְתִּמְלָא. אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי וּכְיֵהִיא אֲךָ אָפָּשָׂר לְכַוֵּן בָּשָׂר בְּגַד בָּשָׂר. וְעַצְמוֹת בְּגַד עַצְמוֹת. אֶלָּא שְׁמַיָּן אֶת הַדָּקָה הִיא רָאוּיה לְשַׁקּוֹל:

בְּ דָמֵי יְדִי עַלִּי. שְׁמַיָּן אֶתְהוּ בְּמָה הוּא שְׂוֹה בִּידִי. וּבְמָה הוּא שְׂוֹה בְּלֹא יְדִי. זֶה חֲמֹר בְּנְדָרִים מִבְּעָרָבִין. וְחֲמֹר בְּעָרָבִין מִבְּנְדָרִים. בִּיכְזָד הָאֹמֵר עַרְבִּי עַלִּי וּמָתָה יִתְהַנֵּן הַיּוֹרֶשֶׁן. דָמֵי עַלִּי. וּמָתָה לֹא יִתְהַנֵּן הַיּוֹרֶשֶׁן. שְׁאַזְן דָמִים לְמִתְהִימָן. עַרְדָּה יְדִי וְעַרְדָּה רַגְלִי עַלִּי לֹא אָמֵר בְּלָוָם. עַרְדָּה רָאשִׁי וְעַרְדָּה בְּבָדִי עַלִּי. נוֹתָן עַרְדָּה בְּלֹוָם. זֶה הַכְּלָל. דָבָר שַׁהְנִשְׁמָה תַּלְוִיה בָּזֶה. נוֹתָן עַרְדָּה בְּלֹוָם:

גְ חַצֵּי עַרְבִּי עַלִּי. נוֹתָן חַצֵּי עַרְבָּפוֹ. עַרְדָּה חַצֵּי עַלִּי. נוֹתָן עַרְדָּה בְּלֹוָם. חַצֵּי דָמֵי עַלִּי נוֹתָן חַצֵּי דָמָיו. דָמֵי חַצֵּי עַלִּי. נוֹתָן דָמֵי בְּלֹוָם. זֶה הַכְּלָל. דָבָר שַׁהְנִשְׁמָה תַּלְוִיה בָּזֶה. נוֹתָן דָמֵי בְּלֹוָם:

דְ הָאֹמֵר עַרְבָּפוֹ שֶׁל פָּלוֹנִי עַלִּי. מִתְהַנֵּר וְהַנְּדָר. יִתְהַנֵּן הַיּוֹרֶשֶׁן. דָמִיו שֶׁל פָּלוֹנִי עַלִּי. מִתְהַנֵּר וְהַנְּדָר. יִתְהַנֵּן מִתְהַנֵּר. לֹא יִתְהַנֵּן הַיּוֹרֶשֶׁן. שְׁאַזְן דָמִים לְמִתְהִימָן:

ה שׂור זה עזלה. ובית זה קרבן. מות השׂור ונפל הבית.
אין חיב לשילם. דמי שׂור זה עלי עזלה. או (דמי) בית
זה עלי קרבן. מות השׂור ונפל הבית. חיב לשילם:

חיבי ערכין ממשבניין אותו. חיבי חטאות ואשומות אין
ממשבניין אותו. חיבי עזלה ושלמים ממשבניין אותו אף
על פי שאין מתכפר לו. עד שיתרצה. שנאמר לרצוננו.
בופין אותו עד שיאמר רוזה אני. וכן אתה אומר בגדי
נשיהם. בופין אותו עד שיאמר רוזה אני:

פרק ו'

שומם היתומים שלשים יום. ושומם ההקדש שישים יום.
ומבריזין בבקר ובערבי המקדיש נכסיו והיתה
עליו בתותבת אשה. רבי אליעזר אומר בשיגרשה ידר
הנהה. רבי יהושע אומר אינו צריד. ביצא בו אמר רבנן
שמעון בן גמליאל אף הערב לאשה בתותבה. והיה
בעלה מגרצה ידר הנהה. שמא יעשה קנניה על נכסיו
של זה. וייחזר את אשתו:

ב המקדיש נכסיו. והיתה עליו בתותבת אשה ובעל חוב.
אין האשה יכולה לגבות בתותבה מן ההקדש ולא בעל
חוב את חובו. אלא הפודה פודה על מנת לו לאשה
בתותבה. ולבעל חוב את חובו. הקדיש תשייעים מנה.
והיה חובו מאה מנה. מוסף עוד דינר. ופודה בו את

הנכxisים הילו. על מנה לטע לאשה בתוּבַתָה ובעל חזוב:
את חזוב:

א' אף על פי שאמרו חיבי ערביין ממשבנין אותן. נזתניין לו מזון שלשים יום. וכוסות שנים עשר חדש. ומיטה מוצעת. וסנדליין ותפלין. לו אבל לא לאשתו ולא לבניו. אם היה אמן. נזתנים לו שני כליא אומנות מכל מין ומין. חרש נזתניין לו שני מעצדין ושתי מגירות. רביעי אליעזר אומר אם היה אבר. נזתניין לו את צמדיו. חמץ נזתניין לו את חמוץו:

ב' היה לו מין אחד מרובה. ומין אחד מוועט. אין אומרים לו למפור מן המרובה ולקח לו מן המוועט. אלא נזתנים לו שני מיניו מן המרובה. ובכל שיעש לו מן המוועט. המקדיש את נכסיו. מעליין לו את תפליו:

ג' אחד המקדיש את נכסיו. ואחד המעריך את עצמו. אין לו בכשות אשתו. ולא בכשות בנו. ולא בעבע שעבען לשמו. ולא בסנדלים חדשים שלקחו לשמו. אף על פי שאמרו עבדים נمبرים בכשותן לשבח. שאם תלך לו כשות בשלשים דינר. משבייח הוא מנה. ובן פרה אם ממתיינים אותה לאטלאס משבחת היא. וכן מרגלית אם מעליין אותה לברך משבחת היא. אין להקדש אלא מקוםו ושבתו:

יום כא

פרק ז

אין מקדישין לפניהם יובל פחות משתי שנים ולא גளין לאחר יובל פחות משנה. אין מחייבין חדים להקדש. אבל ההקדש מחייב חדים. המקדיש את שדהו בשעת היובל. נותן בזורע חמר שעורים. חמשים שקל בסוף. היו שם נקעים עמוקים עשרה טפחים. או שלעים גבויים עשרה טפחים. אין נמדדים עמה. פחות מכאן נמדדים עמה. הקדישה שתים או שלוש שנים לפניו היובל. נותן סלע ופנדיז למנה. אם אמר הרי נתן דבר שנה בשנה. אין שומעין לו. אלא נותן את כלו באחת:

ב' אחד הבאים ואחד כל אדם. מה בין הבאים לבין כל אדם. אלא שהבאים נותנים חמץ. וכל אדם אינו נותן חמץ:

ג' הקדישה וגולה איננה יוצא מיד ביובל. גולה בנו יוצא לאביו ביובל. גולה אחר. או אחד מן הקרובים וגולה מיד. אינה יוצא מיד ביובל. גולה אחד מן הפלחים. והרי היא תחת ידו. לא יאמר הויאל והיא יוצא לפהנים ביובל. והרי היא תחת ידי הרי היא שלי. אלא יוצא לכל אחיו הפלחים:

ד הגיע היובל ולא נגאלה הבהנים נכנסים לתוכה ונותנים את דמיה דברי רבי יהודה רבי שמעון אומר נכנסין אבל לא נותנין רבי אליעזר אומר לא נכנסין ולא נותנין אלא נקראת שדה רטושים עד היובל השני הגע היובל השני ולא נגאלה נקראת רטושי רטושין עד היובל השלישי לעולם אין הבהנים נכנסין לתוכה עד שיגאלה אחר:

ה הלוκח שדה מאביו מות אביו ואחר בך הקדישה הרי היא בשדה אחזה הקדישה ואחר בך מות אביו הרי היא בשדה מקנה דברי רבי מאיר רבי יהודה ורבי שמעון אומרים בשדה אחזה שנאמר ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחיזתו שדה שאינה ראוייה להיות שדה אחזה (יוצאה זו שהוא ראוייה להיות שדה אחזה) שדה מקנה אינה יוצאה לבתנים ביובל שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו בתנים ולויים מקדישין לעולם וגואליין לעולם בין לפני היובל בין לאחר היובל:

פרק ח

המקדיש את שידחו בשעה שאינה יובל. אומרים לו פתח אתה ראשון. שהבעלים נותנים חמץ. וכל אדם אינו נותן חמץ. מעשה באחד שהקדיש את שידחו מפני רעטה. אמרו לו פתח אתה ראשון. אמר הרי היא שלי באסר. אמר רבי יוסי לא אמר זה אלא בכיביצה. שההקדש נפקה בכיס ובטוחה בסוף. אמרו לו הגיעתך. נמצא מפסיד אסר. ושידחו לפניו:

ב אמר אחד הרי היא שלי בעשר שלעים. ואחד אומר בעשרים. ואחד אומר בשלשים. ואחד אומר בארכבים. ואחד אומר בחמשים. חוזר בו של חמץ. ממשבניהם מגבסיו עד עשר. חוזר בו של שלשים. ממשבניהם מגבסיו עד עשר. חוזר בו של עשרים. ממשבניהם מגבסיו עד עשר. חוזר בו של עשר. מזכירים אותה בשזיה. ונפרעים משל עשר את המותר. הבעלים אומרים בעשרים. וכל אדם אומרים בעשרים. הבעלים קודמין. מפני שהם מוסיפים חמץ:

ג אמר אחד הרי היא שלי בעשרים ואחת. הבעלים נותנים עשרים ותשע. בעשרים ושתים הבעלים נותנים עשרים ושבע. בעשרים ושלש. הבעלים נותנים עשרים ושמונה. בעשרים וארבעה. הבעלים נותנים עשרים ותשע. בחמש ועשרים הבעלים נותנים שלשים. שאין מוסיפים

המש על עליון של זה אמר אחד הרי היא שלו בעשרים ושש אם רצוי הבעלים ליתן שלשים ואחת ודינר הבעלים קודמים ואם לאו אומרים הגעתך:

ד מחרים אדם מצאנו וمبקרו מעבדיו ומשבחותו הכנעניים ומשה אחזהו. ואם החרים את כלו אין מחרמיין דברי רבי אליעזר אמר רבי אלעזר בן עזירה מה אם לגובה אין אדם רשאי להחרים את כל נכסיו על אחת כמה וכמה שיה אadam חיב להיות הס על נכסיו:
 ו המחרים בנו ובתו עבדו ושבחו התברים ושה מקנתו אין מחרמים שאין אדם מחרים דבר שאינו שלו. בהנים ואוים אין מחרמיין דברי רבי יהודה. רבי שמעון אומר בהנים אין מחרמיין שהחרמים שליהם הלוים מחרמיין שאין החרמים שלהם. רבי אומר גראים דברי רבי יהודה בקרקעות שנאמר כי אחוזות עולם היא להם. ודברי רבי שמעון במלתלים שאין החרמים שלהם:

ו חרמי בהנים אין להם פדיון. אלא נתנים להנינים. רבי יהודה בן בתירא אומר סתם חרמים לבדוק הבית שנאמר כל חרם קדש קדושים הוא לוי. וחכמים אומרים סתם חרמים לכהנים. שנאמר בשדה החרם לכהן תהיה אחיזתו. אם בן למה נאמר כל חרם קדש קדושים הוא לוי. שהוא חל על קדשי קדושים ועל קדושים קלים:

מִמְחֻרִים אָדָם אֶת קָדְשֵׁיו. בֵּין קָדְשֵׁי קָדְשִׁים וּבֵין קָדְשִׁים
קְלִים. אֲمִם נִדְרָה נוֹתֵן אֶת הַדְמִים. אֲמִם נִדְבָּה נוֹתֵן אֶת
טוֹבַתָּה. שׂוֹר זוּ הוּא עֹזֶה. אָוֹמְדִים בִּמְהָאָדָם רֹצֶה לְפָנָיו
בִּשׂוֹר זוּ הַלְּהָעַלוֹתָו עֹזֶה שַׁאֲינֵנוּ רְשָׁאי. הַבְּכָר בֵּין תְּמִימִים
בֵּין בָּעֵל מָוָם. מִחְרִימֵינוּ אֶת זֶה. כִּיצְדָּךְ פּוֹדֵין אֶת זֶה. הַפּוֹדֵין
אָוֹמְדִים בִּמְהָאָדָם רֹצֶה לִיתְנַצֵּחַ בַּבְּכָר זוּ הַלְּתָנוּ לְבָנָו בַּתָּוֹ
אוֹ לְבָנָו אֲחֹזֹתָו. רַبִּי יְשֻׁמְעָאֵל אָוּמֵר בְּתוּב אָחָד אָוּמֵר
תִּקְדִּישׁ. וּבְתוּב אָחָד אָוּמֵר אֶל תִּקְדִּישׁ. אֵי אָפְשָׁר לוֹמֵר
תִּקְדִּישׁ. שֶׁבְּבָר נִאָמֵר אֶל תִּקְדִּישׁ. וְאֵי אָפְשָׁר לוֹמֵר אֶל
תִּקְדִּישׁ. שֶׁבְּבָר נִאָמֵר תִּקְדִּישׁ. אָמֵר מַעַתָּה. מִקְדִּישׁוֹ
אַתָּה הַקְדֵּשׁ עַלְיוֹן. וְאַתָּה מִקְדִּישׁ מִזְבֵּחַ:

פרק ט

הַמוֹּכֵר אֶת שִׁידְחוֹ בְּשָׁעַת הַיּוֹבֵל. אֵינוֹ מוֹתֵר לְגַאנֹול
פְּחוֹת מִשְׁתֵּי שָׁנִים. שֶׁנִּאָמֵר בְּמִסְפָּר שְׁנִי
תְּבוֹאוֹת יִמְכִיר לְזֶה. הִיְתָה שָׁנַת שְׁדָפּוֹן וִיקְרֹן אֶזְזְבִּיעַת.
אֵינֶה עֹזֶה לוֹ מִן הַמְּנִין. נְרָה אוֹ הַזְּבָרָה. עֹזֶה לוֹ מִן
הַמְּנִין. רַבִּי אַלְעֹזֶר אָוּמֵר מִכְרָה לוֹ לְפָנֵי רַאשֵּׁה הַשְׁנָה. וְהִיא
מַלְאָה פִּירּוֹת. הַרְיֵה אָזְבֵּל מִמְּנָה. שֶׁלַשׁ תְּבוֹאוֹת בְּשָׁתִי
שָׁנִים:

בְּמִכְרָה לְרַאשֵׁון בְּמִמְּנָה. וּמִכְרָה הַרְאשֵׁון לְשִׁנִּי בְּמִאִתִּים.
אֵינוֹ מַחְשֵׁב אֶלָּא עִם הַרְאשֵׁון. שֶׁנִּאָמֵר לְאִישׁ אֲשֶׁר מִכְרָה
לוֹ. מִכְרָה לְרַאשֵׁון בְּמִאִתִּים. וּמִכְרָה הַרְאשֵׁון לְשִׁנִּי בְּמִמְּנָה.

אינו מחשב אלא עם האחרון. שנאמר לאיש. לאיש אשר בתוכה לא ימכור ברחוק ויגאל בקרוב. ברע ויגאל ביפה. לא ילווה ויגאל. לא יגאל לחצאים. ובהקדש מותר בכלן. זה חמר בהדיות מההקדש:

המוכר בית בתי ערי חומה. הרי זה גואל מיד. ויגאל כל שנים עשר חדש. הרי זו במין רבית ואינה רבית. מעת המוכר יגאל בנו. מעת הלוקח יגאל מיד בנו. אינו מונה לו שנה אלא משעה שמכר לו. שנאמר עד מלאת לו שנה תמימה. וכשהוא אומר תמימה להביא חדש העבור. רבינו אומר יתן לו שנה ועוברה:

הגע יום שנים עשר חדש ולא נגאל. היה חלוט לו. אחד הלוקח ואחד שנתן לו במתנה. שנאמר לצמיתות. בראשונה היה נתמן יום שנים עשר חדש. שהיה א חלוט לו. התקין היל הזקן שהיה חולש את מעוטיו בלשכה. והוא שומר את הדלת ונכנס. אימתי שירצה הלה. יבוא ויטול את מעוטיו:

כל שהוא לפנים מן החומה. הרי הוא בית ערי חומה. חוץ מן השדות. רבינו מאיר אומר אף השדות. בית הבני בחומה רבוי יהודה אומר אינו בית ערי חומה. רבינו שמעון אומר כתל החיצון היא חומתו:

עיר שנגotta חומה. ושאינה מוקפת חומה מימות יהושע בן נון. אינה בית ערי חומה. ואלו הן בית ערי

חומרה. שלוש חצרות של שני שני בתים. מוקפות חומרה
מיימות יהושע בן נון. בגון קטרה הישנה של צפורי.
ומקרה של גיש חלב. וירפת הישנה. וגמלא וגדור וחיד
ואנו וירושלים. וכן ביצא בהן:

בתי החצרים נזתנים להם כה היפה שבבתי ערי חומרה.
ולכז היפה שבשדות. נגאלין ונגאלין מיד. ונגאלין כל
שנים עשר חדש בתים. וויצוים ביובל. ובגרעון בסוף
بشדות. ואלו הן בתים חצרים. שטי חצרות של שני שני
בתים. אף על פי שהמוקפות חומרה מיימות יהושע בן נון.
הרי אלו בתים חצרים:

ישראל שירש את אבי אמו לוי. אין גואל בסדר זה.
ובן לוי שירש את אבי אמו ישראל. אין גואל בסדר
זה. שנאמר כי בת ערי הלוים. עד שיהא לוי ובערי
הלוים. דברי רבי ותכלמים אומרים אין הדברים אמורים
אלא בערי הלוים. אין עושים שדה מגרש. ולא מגרש
שדה. ולא מגרש עיר. ולא עיר מגרש. אמר רבי אלעזר
במה דברים אמורים בערי הלוים. אבל בערי ישראל
 עושים שדה מגרש. ולא מגרש שדה. מגרש עיר. ולא
 עיר מגרש. כדי שלא יחריבו את ערי ישראל. הבהנים
 והלוים מוכרים לעולם. וגואלים לעולם שנאמר גאלת
 עולם תהיה ללוים: סליק

מסכת תמורה

פרק א

הכל ממירין. אחד אנשים ואחד נשים. לא שadsם רשי להמיר. אלא שאם המיר מומר. וסוגר את הארכעים. הכהנים ממירים את שליהם. וישראל ממירים את שלHon. אין הכהנים ממירים לא בחטאת ולא באש ולא בבכור. אמר רבי יוחנן בן נורי וכי מפני מה אין ממירים בבכור. אמר לו רבי עקיבא חטא ואמם מתנה לכהן. והבכור מתנה לכהן. מה חטא ואמם אין ממירים בו. אף הבכור לא ימירנו בו. אמר לו רבי יוחנן בן נורי מה לי איינו מmir בחטא ואמם. שאין זכון בהן בחייהן. תאמר בבכור שזכין בו בחיו. אמר לו רבי עקיבא והלא בבר נאמר. והיה הוא ותמורתו יהיה קדש. היכן קדישה חלה עליו בבית הבעלים. אף תמורה בבית הבעלים:

ב' ממירין מן הבקר על החאן. וממן העאן על הבקר. מן היבשים על העזים. וממן העזים על היבשים. מן הזכרין על הנקבות. וממן הנקבות על הזכרים. מן התמים על בעלי מומין. ובבעל מומין על התמים. שנאמר לא יחליפו ולא ימיר אותו טוב ברע. או רע טוב. איזהו טוב ברע. בעל מומין שקדם הקדש את מומן. ממירים אחד בשניים. ושנים באחד. אחד במאה. ומאה באחד. רבי

שמעון אומר אין ממירין אלא אחד באחד שנאמר והיה הוא ותמורתו מה הוא מיריך אף תמורתו מיריך:

איין ממירין אברים בעוברים ולא עוברים באברים ולא אברים ועוברים בשלמים ולא שלמים בהן רבי יוסי אומר ממירין אברים בשלמים ולא שלמים באברים אמר רבי יוסי והלא במקדשים האומר רגלה זו עליה כליה עוליה אף בשיאמר רגלה של זו תחת זו תהיה כליה תמורה תחתיה:

איין המדמע מדמע אלא לפि חשבון איין מה חמץ מה חמץ אלא לפি חשבון איין המים שאובים פוסלים את המקווה אלא לפি חשבון:

איין מי חטאת נעשים מי חטאת אלא עם מתן אפר איין בית הפרס עושה בית הפרס ולא תרומה אחר תרומה ולא תמורה עושה תמורה ולא הولد עושה תמורה רבי יהודה אומר הילך עושה תמורה אמרו לו הקדש עושה תמורה לא הילך ולא תמורה עושין תמורה:

העופות והמנחות איין עושים תמורה שלא נאמר אלא בבהמה הצבור והשותפים איין עושים תמורה שנאמר לא ימיר אותו ייחיד עושה תמורה לא הצבור ולא השותפים עושים תמורה קרבנות בדק הבית איין עושים תמורה אמר רבי שמעון והלא המעשיר בכלל היה ולמה

יצא להקיש אליו. מה מעשיר קרבן ייחיד. יצאו קרbenות צבור. מה מעשיר קרבן מזבח. יצאו קרbenות בדק הבית:

פרק ב

יש בקרbenות היחיד. מה שאין בקרbenות האבור. ויש בקרbenות האבור. מה שאין בקרbenות היחיד. שקרbenות היחיד עושים תמורה. וקרbenות האBOR איןם עושים תמורה. קרbenות היחיד נהגים בזכרים ובנקבות. וקרbenות האBOR אין נהגין אלא בזכרים. קרbenות היחיד מיבין באחריותן. ובאחריות נספיהם. וקרbenות האBOR אין מיבין. לא באחריותן ולא באחריות נספיהן. אבל מיבין באחריות נספיהם בשקרב הזבח. יש בקרbenות האBOR. מה שאין בקרbenות היחיד. שקרbenות האBOR דוחין את השבת. ואת הטמאה. וקרbenות היחיד אין דוחים לא את השבת ולא את הטמאה. אמר רבי מאיר והלא חביבתי להן גדוול ופר يوم הבפורים קרבן ייחיד. ודוחין את השבת ואת הטמאה. אלא שזמנן קבוע:

אחר השלמת כל מסכתא ומסכתא אמר זה שלש פעמים

ויעיל לשכחה בעורת השם יתרך.

הדרן עליך מסכת (פלוני) והדרך עלה. דעתי עליך מסכת (פלוני) ודעתך
עלון. לא נתנשי מינך מסכת (פלוני) ולא תנתנשי מינן לא בעלמא הדין
ולא בעלמא דאתה:

ואחר כך אמר

יהי רצון מלפניך יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתָּהָא תֹּרְתַּחַ אָוּמָנוּתָנוּ
בְּעוֹלָם הַזֶּה וְתִהְיָה עָמָנוּ לְעוֹלָם הַבָּא. חנניה בר פפא. רמי בר פפא.
נחמן בר פפא. אחאי בר פפא. אבא מרוי בר פפא. רפאים בר פפא.
רכיש בר פפא. סרחב בר פפא. אדא בר פפא. דרו בר פפא:

הערב נא יי אֱלֹהֵינוּ אֶת דָבְרֵי תֹּרְתַּחַ בְּפִינוּ וּבְפִיפִיות עַמְקָ בֵית
ישראל וּנְהִיה אֲגַדֵּנוּ בָּלוּן וְצַאֲצָאֵנוּ וְצַאֲצָאֵי עַמְקָ בֵית יִשְׂרָאֵל יְרָאֵי
שָׁמֶךָ וּלְזִמְדִי תֹּרְתַּחַ:

מאיבי תחכמוני מצותך כי לעולם היה לי:

יהי לבני תמים בחזקיד למען לא אבוש:

לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חייתני:

ברוך אתה יהוה למדני חזקיך: